

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Namenski prejemki v Občini Šoštanj

2023

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Namenski prejemki v Občini Šoštanj

Številka: 324-14/2019/41

Ljubljana, 22. decembra 2022

Povzetek

Računsko sodišče je revidiralo učinkovitost poslovanja **Občine Šoštanj** (v nadaljevanju: občina) v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine v letu 2018.

Glede učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine, računsko sodišče meni, da je občina ravnala **delno učinkovito**.

Glede **vzpostavitve pogojev za učinkovito pridobivanje in porabo namenskih prejemkov** pa je ugotovilo, da občina ni imela dokumenta, ki bi vseboval pregled vseh potencialnih vrst namenskih prejemkov s pogoji, ki bi jih morali izpolnjevati, in s podatki, ki bi ji omogočili realno letno načrtovanje posameznih vrst namenskih prejemkov ter njihove porabe.

Občina je za pridobivanje večine vrst namenskih prejemkov, ki jih je realizirala v letu 2018, imela sprejete oziroma urejene podlage, ki omogočajo njihovo pridobivanje. Le za nekatere vrste namenskih prejemkov pa je sprejela akte, v katerih je podrobneje opredelila namene porabe.

Občina ni imela opredeljenega procesa načrtovanja pridobivanja in porabe posameznih vrst namenskih prejemkov in ni opredelila aktivnosti in nalog, ki jih je treba v procesih izvesti, niti ni določila nosilcev in njihovih nalog za izvedbo aktivnosti.

Občina namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje ni načrtovala, prav tako je imela le delno vzpostavljen sistem notranjih kontrol glede prevzemanja obveznosti. Občina je porabo sredstev spremljala le v okviru načrtovanih sredstev na proračunski postavki, pri čemer pa ni imela vzpostavljene evidence, kakšen del načrtovane porabe se pokriva iz posameznih vrst namenskih prejemkov.

Glede **načrtovanja pridobivanja in pridobivanja namenskih prejemkov ter poročanja o pobranih namenskih prejemkih** je računsko sodišče ugotovilo, da občina v odloku o proračunu za leto 2018 ni opredelila vseh vrst namenskih prejemkov, določenih s predpisi, za katere je v letu 2018 izkazala realizacijo, nekatere vrste namenskih prejemkov pa je opredelila le delno.

Iz nobenega dokumenta ni v celoti razvidno, katere vrste namenskih prejemkov je občina načrtovala in v kakšni višini. Občina je za lastne potrebe v letu 2018 vodila evidenco načrtovanih in realiziranih vrst namenskih prejemkov ter za nekatere vrste namenskih prejemkov še posebne evidence, vendar pa te niso bile v vseh primerih popolne.

Občina ni v celoti zagotovila, da bi se namenski prejemki v proračun občine nakazovali pravočasno in popolno, je pa v primerih zamud pri plačilih pošiljala opomine za plačilo zapadlih terjatev, razen pri najemninah od komunalne infrastrukture in turistične takse, kjer zamudnikov ni opominjala.

Občina je oddajala prostore v brezplačno uporabo, pri tem pa uporabnikom ni zaračunavala obratovalnih stroškov in stroškov tekočega vzdrževanja, enemu najemniku pa je po odločitvi župana oddajala poslovni prostor po nižji najemnini, kot je bila dogovorjena.

Občina ni vodila ustreznega nadzora nad oddajanjem prostorov, ki sta jih imela javna zavoda v upravljanju, v najem in ni poskrbela, da bi ji javna zavoda nakazovala zbrane najemnine od oddajanja prostorov, ki sta jih imela v upravljanju.

Kljub odstopanjem med sprejetim proračunom in realizacijo v prvem polletju leta 2018, občina ni v celoti usklajevala načrtovane višine posameznih vrst namenskih prejemkov.

Občina v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 in v zaključnem računu proračuna za leto 2018 o prilivih posameznih vrst namenskih prejemkov ni poročala popolno, saj je le za nekatere namenske prejemke razvidna njihova realizacija.

Glede **načrtovanja porabe in porabe namenskih prejemkov ter poročanja o porabi namenskih prejemkov** je računsko sodišče ugotovilo, da občina v odloku, s katerim je sprejela proračun občine, ni v celoti ustrezno omejila prevzemanja obveznosti, prerazporejanja pravic porabe pa ni omejila.

Občina v proračunu občine za leto 2018 na področju glavnih programov in podprogramov ni opredelila ciljev, ki jih s financiranjem želi doseči.

Občina namenov porabe za vse vrste namenskih prejemkov v proračunskih dokumentih ni načrtovala na način, da bi bila razvidna povezava med posamezno vrsto namenskega prejemka in namenom/projektom, ki bo financiran iz posameznega namenskega prejemka. Nameni porabe so razvidni le iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov občine, ki ne vključuje vseh namenskih prejemkov. Glede na to, da v proračunu občine za leto 2018 porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ni posebej opredelila, tudi ciljev, ki jih želi doseči s porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, ni opredelila. Občina namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje ni načrtovala, prav tako tudi ni preverjala učinkov, ki jih bo s financiranjem dosegla.

Ker občina porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ni enotno prikazala in so bili le za nekatere vrste namenskih prejemkov iz različnih dokumentov razvidni načrtovani nameni porabe, računsko sodišče ni moglo potrditi, da je občina prevzela le toliko obveznosti, kot je realizirala namenskih prejemkov, da se sredstva niso porabila za druge namene in da sredstev ni prerazporejala.

Občina je med proračunskim letom spreminjala višino načrtovanih sredstev na posameznih proračunskih postavkah, vendar so kljub temu konec leta nastala odstopanja med načrtovano in dejansko porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, o katerih pa v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni poročala. Občina v nobenem proračunskem dokumentu ni transparentno izkazala, da so bili namenski prejemki porabljeni namensko, saj za posamezne namene/projekte ni izkazan vir financiranja.

Občina v poročilu o izvrševanju proračuna občine v prvem polletju leta 2018 in v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni celovito poročala o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov, prav tako tudi ni poročala o doseganju ciljev.

Računsko sodišče je občini podalo **priporočila** za izboljšanje poslovanja ni pa zahtevalo predložitve odzivnega poročila, saj je občina med revizijskim postopkom, kjer je bilo mogoče, sprejela ustrezne popravljalne ukrepe za odpravo razkritih neučinkovitosti oziroma ukrepe, ki bodo zmanjšali možnost nastajanja istovrstnih neučinkovitosti v prihodnje.

Kazalo

1. Uvod	10
1.1 Opredelitev revizije	10
1.2 Predstavitev občine	11
1.2.1 Osnovni podatki	11
1.2.2 Odgovorna oseba	13
1.2.3 Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih	13
1.3 Predstavitev predmeta revizije	13
1.3.1 Namenski prejemki	13
1.3.1.1 Javnofinančni namenski prejemki	14
1.3.1.2 Namenski prejemki, določeni s področnimi predpisi	17
1.3.1.3 Namenski prejemki, opredeljeni z odlokom o proračunu občine	19
1.3.1.4 Drugi prejemki, katerih namen je dogovorjen s sofinancerjem oziroma ga določi sofinancer	19
1.3.2 Poraba namenskih prejemkov in načrtovanje namenskih prejemkov v proračunu	19
1.4 Namenski prejemki v občini	20
1.5 Revizijski pristop	27
1.6 Omejitve pri reviziji	27
2. Ugotovitve	29
2.1 Vzpostavitev pogojev za pridobivanje in porabo namenskih prejemkov	29
2.1.1 Vzpostavitev pogojev za pridobivanje namenskih prejemkov	29
2.1.1.1 Opredelitev kriterijev/pogojev, ki jih mora izpolnjevati posamezna vrsta prejemka, da mu občina prizna status namenskosti	30
2.1.1.2 Sprejem oziroma priprava aktov/dokumentov, ki so podlaga za pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov	30
2.1.1.3 Razpolaganje s podatki, ki omogočajo načrtovanje in pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov	34
2.1.1.4 Opredelitev aktivnosti in nalog v postopku pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov ter določitev odgovornih oseb in njihovih nalog	35
2.1.2 Vzpostavitev pogojev za porabo namenskih prejemkov	38
2.1.2.1 Določitev namenov porabe za posamezne vrste namenskih prejemkov	38
2.1.2.2 Načrtovanje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje	40
2.1.2.3 Vzpostavitev sistema prevzemanja obveznosti	40
2.1.2.4 Opredelitev aktivnosti in nalog v postopku porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ter določitev odgovornih oseb in njihovih nalog	41

2.2	Načrtovanje pridobivanja in pridobivanje namenskih prejemkov	42
2.2.1	Načrtovanje pridobivanja namenskih prejemkov	43
2.2.1.1	Opredelitev posameznih vrst namenskih prejemkov v odloku, s katerim je bil sprejet proračun občine za leto 2018, oziroma v njegovih spremembah in/ali dopolnitvah	44
2.2.1.2	Opredelitev posameznih vrst namenskih prejemkov na način, da je razvidno, kateri prejemki so namenski in kakšna je njihova višina	47
2.2.1.3	Uskladitev proračunskih dokumentov glede na realizacijo posameznih vrst namenskih prejemkov med letom	49
2.2.2	Pridobivanje namenskih prejemkov	53
2.2.2.1	Vzpostavitev evidenc, ki omogočajo sproten pregled nad pridobivanjem posameznih vrst namenskih prejemkov	53
2.2.2.2	Izvajanje aktivnosti za sprotno pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov	55
2.2.3	Poročanje o pobranih namenskih prejemkih	67
2.2.3.1	Poročanje o posameznih vrstah namenskih prejemkov ob polletju	67
2.2.3.2	Poročanje o posameznih vrstah namenskih prejemkov ob koncu proračunskega leta	68
2.2.3.3	Poročanje o razlogih za odstopanja med načrtovanimi in realiziranimi posameznimi vrstami namenskih prejemkov	71
2.3	Načrtovanje porabe in poraba namenskih prejemkov	72
2.3.1	Načrtovanje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov	73
2.3.1.1	Omejitve glede prevzemanja obveznosti v breme posameznih vrst namenskih prejemkov in prerazporejanja sredstev	73
2.3.1.2	Opredelitev ciljev v proračunu občine za leto 2018	75
2.3.1.3	Načrtovanje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov v odloku o proračunu	76
2.3.1.4	Skladnost načrtovanih namenov porabe za večletno obdobje	78
2.3.1.5	Preverjanje učinkov, ki bodo doseženi s financiranjem	78
2.3.2	Poraba namenskih prejemkov	79
2.3.2.1	Prevzete obveznosti	80
2.3.2.2	Prerazporejanje sredstev	83
2.3.2.3	Poraba posameznih vrst namenskih prejemkov za predpisane namene	83
2.3.2.4	Ukrepanje v primeru odstopanj od načrtovane višine posameznih vrst namenskih prejemkov	86
2.3.3	Poročanje o porabi namenskih prejemkov	88
2.3.3.1	Poročanje o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov ob polletju	88
2.3.3.2	Poročanje o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov ob koncu proračunskega leta	89
2.3.3.3	Poročanje o doseganju načrtovanih ciljev v zaključnem računu proračuna	91
2.3.3.4	Poročanje o razlogih za odstopanja med načrtovano in realizirano porabo posameznih vrst namenskih prejemkov	92

3. Mnenje	93
4. Priporočila	97
5. Priloge	98

1. Uvod

Revizijo učinkovitosti poslovanja Občine Šoštanj v delu, ki se nanaša na namenske prejemke v letu 2018, smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 12. 6. 2019.

Naša pristojnost je na podlagi izvedene revizije podati opisno mnenje o učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke v letu 2018. Revizijo smo načrtovali in izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴, tako da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Opredelitev revizije

Revizija je bila opredeljena kot revizija smotrnosti poslovanja. Predmet revizije je bilo poslovanje občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine v letu 2018.

Da bi lahko izrekli mnenje, smo si glede na cilj revizije zastavili glavno vprašanje, **ali je občina vzpostavila učinkovit sistem pridobivanja in porabe namenskih prejemkov**. Odgovor na glavno vprašanje smo pridobili z odgovori na naslednja revizijska podvprašanja:

- **ali je občina vzpostavila pogoje za učinkovito pridobivanje in porabo namenskih prejemkov,**
- **ali je bila občina učinkovita pri načrtovanju pridobivanja in pridobivanju namenskih prejemkov,**
- **ali je bila občina učinkovita pri načrtovanju porabe in porabi namenskih prejemkov.**

Mnenje o učinkovitosti poslovanja občine smo oblikovali na podlagi vnaprej določenih kriterijev, ki so predstavljena v nadaljevanju poročila (povezava s točkami 2.1, 2.2 in 2.3). Poslovanje občine smo ocenili kot učinkovito, če je bilo njeno poslovanje v pretežnem delu skladno s kriteriji za presojo učinkovitosti, kot neučinkovito, če njeno poslovanje v pretežnem delu ni bilo skladno s kriteriji za presojo učinkovitosti, v vseh ostalih primerih pa smo poslovanje občine ocenili kot delno učinkovito.

¹ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 324-14/2019/2.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

1.2 Predstavitev občine

1.2.1 Osnovni podatki

Podatke o velikosti občine, organih občine in občinski upravi ter o skupnih prihodkih in odhodkih občine v letu 2018 prikazuje Tabela 1.

Tabela 1 Podatki o velikosti občine, organih občine in občinski upravi ter o skupnih prihodkih in odhodkih občine v letu 2018

Število prebivalcev ¹⁾	8.630
Ustanovitev	1994
Organi občine na dan 31. 12. 2018:	
• župan	poklicno opravljanje funkcije
• podžupan ²⁾	1 (nepoklicno opravljanje funkcije)
• občinski svet	20 članov
• nadzorni odbor	5 članov
Občinska uprava na dan 31. 12. 2018:	
• sistemizirana delovna mesta	21
• zasedena delovna mesta	21
Prihodki občine v letu 2018 ³⁾	13.791.801 EUR
Odhodki občine v letu 2018 ³⁾	12.667.222 EUR

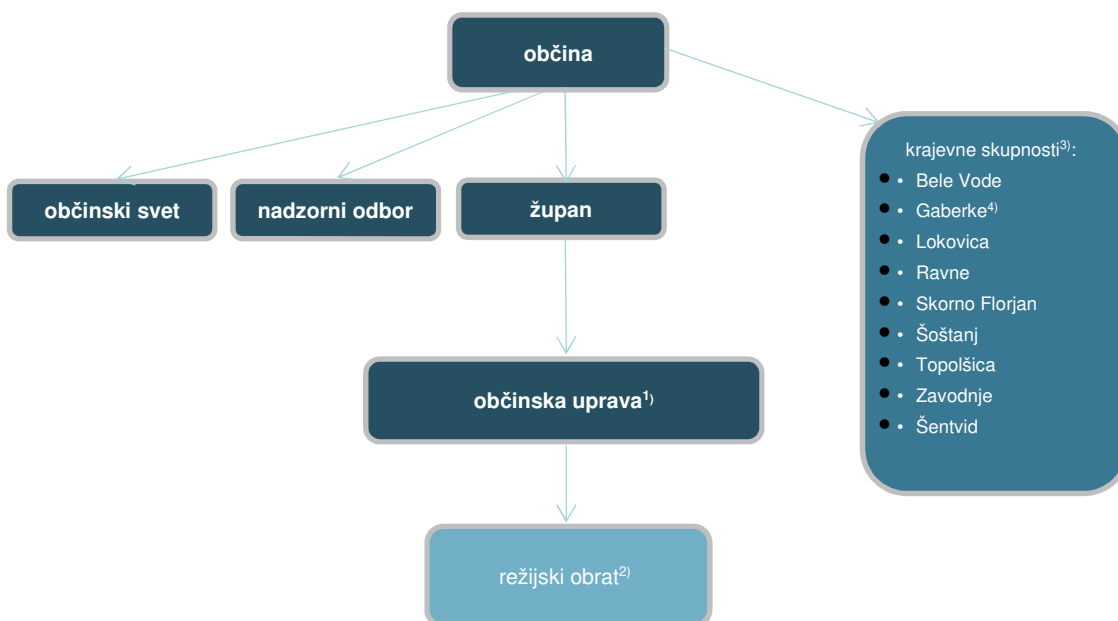
Opomba: ¹⁾ Statistični urad Republike Slovenije, SI-Stat podatkovni portal:
[URL: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05C5002S.px/table/tableViewLayout2/>], stanje na dan 1. 1. 2019, 6. 10. 2022.

²⁾ Podžupan v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1 in 30/18) ni organ občine, a zaradi popolnosti predstavitve občine navajamo tudi ta podatek.

³⁾ Zaključni račun proračuna Občine Šoštanj za leto 2018 (v nadaljevanju: zaključni račun proračuna občine za leto 2018; Uradni list Občine Šoštanj, št. 3/19).

Organizacijsko strukturo občine v letu 2018 predstavlja Slika 1.

Slika 1 Organizacijska struktura občine v letu 2018

Opomba: ¹⁾ Občinsko upravo vodi direktor občinske uprave.

²⁾ Občina je z Odlokom o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave Občine Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št. 6/03 in 10/14) za opravljanje dejavnosti lokalnih gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS) v okviru občinske uprave organizirala režijski obrat (16. člen).

³⁾ Krajevne skupnosti (v nadaljevanju: KS) so pravne osebe.

⁴⁾ KS Gaberke se je do uveljavitve Statuta Občine Šoštanj, sprejetega v letu 2018 (Uradni list Občine Šoštanj, št. 5/18), imenovala KS Družmirje - Gaberke.

Vir: podatki občine.

Občino sestavljajo 3 organi občine (občinski svet, nadzorni odbor in župan) in občinska uprava, v okviru katere je tudi režijski obrat ter 9 KS (neposredni proračunski uporabniki občine; povezava s točko 1.6).

V skladu s 6. in 10. členom Odloka o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave Občine Šoštanj je občinska uprava enovit organ, ki na področju javnih financ opravlja med drugim tudi naloge, ki se nanašajo na pripravo in izvajanje proračuna.

Občina je bila na dan 31. 12. 2018 ustanoviteljica 3 javnih zavodov in soustanoviteljica 2 javnih zavodov⁵⁾.

⁵⁾ Občinski svet Občine Šoštanj je 30. 11. 2016 sprejel sklep, da občina izstopa iz Javnega zavoda Regijsko višje in visokošolsko središče, vendar iz podatkov Sodnega registra izhaja, da je občina še vedno soustanoviteljica javnega zavoda.

1.2.2 Odgovorna oseba

Za učinkovitost poslovanja občine je odgovoren župan v skladu s svojimi pooblastili. V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije sta bili odgovorni osebi:

- Darko Menih, župan, do 8. 12. 2022 in
- Boris Goličnik, župan, od 8. 12. 2022.

1.2.3 Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih

Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih za leto 2018 prikazuje Tabela 2.

Tabela 2 Proračunski dokumenti za leto 2018

Proračunski dokument	Sprejet	Objavljen v Uradnem listu Občine Šoštanj, št.
Odlok o proračunu Občine Šoštanj za leto 2018 ¹⁾	21. 12. 2016	6/16
Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2018 ²⁾	21. 3. 2018	1/18
Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2018 ³⁾	19. 9. 2018	7/18
Zaključni račun proračuna občine za leto 2018	17. 4. 2019	3/19

Opomba: ¹⁾ V nadaljevanju: odlok o proračunu občine za leto 2018.

²⁾ V nadaljevanju: rebalans proračuna 1.

³⁾ V nadaljevanju: rebalans proračuna 2.

1.3 Predstavitev predmeta revizije

1.3.1 Namenski prejemki

Kljub načelu celovitega proračunskega pokrivanja (vsi prejemki služijo za pokrivanje vseh izdatkov) je v šestem odstavku 2. člena Zakona o javnih financah⁶ (v nadaljevanju: ZJF) dopuščena tudi izjema od splošnega načela, in sicer se lahko za določene vrste prejemkov omejijo nameni porabe, če je to določeno z ZJF ali zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna za posamezno leto, oziroma v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun. Namenske prejemke opredeljujejo javnofinančni predpisi, in sicer ZJF, Zakon o financiranju občin⁷ (v nadaljevanju: ZFO-1), Zakon o fiskalnem pravilu⁸

⁶ Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18.

⁷ Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17 in 21/18 – popr.

⁸ Uradni list RS, št. 55/15.

(v nadaljevanju: ZFisP) ter področni predpisi. Poleg tega pa ZJF v 43. členu določa, da se z odlokom o proračunu lahko določijo tudi druge vrste namenskih prejemkov in izdatkov proračuna.

Javnofinančni predpisi določajo skupaj 18 vrst namenskih prejemkov, področni predpisi pa 14 vrst namenskih prejemkov. Občina lahko v odloku, s katerim sprejme proračun za posamezno leto, določi še druge vrste namenskih prejemkov, kot na primer sredstva proračunskega sklada, ki ga ustanovi občina. Kot namenske prejemke po njihovi vsebini pa lahko poleg tistih, ki so opredeljeni v predpisih, štejemo tudi vse tiste prejemke, za katere se občina s sofinancerjem dogovori ali sofinancer enostransko določi, da so namenjeni za točno določen namen (na primer sofinanciranje določene investicije), zato navedene prejemke v nadaljevanju obravnavamo kot namenske prejemke.

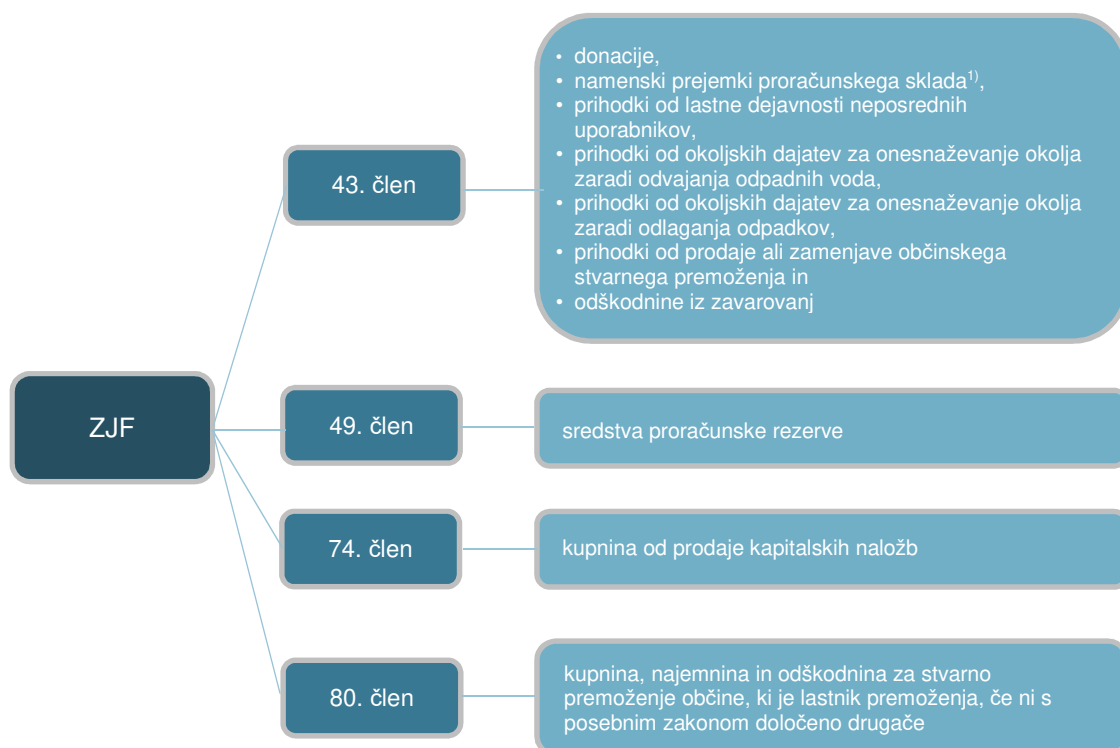
Namenske prejemke lahko, upoštevajoč podlago, ki opredeljuje njihovo namenskost, razvrstimo na:

- javnofinančne namenske prejemke,
- namenske prejemke, ki jih opredeljujejo področni predpisi,
- druge namenske prejemke, opredeljene z odlokom o proračunu občine, ter
- druge prejemke, katerih namen je dogovorjen s sofinancerjem oziroma ga določi sofinancer.

1.3.1.1 Javnofinančni namenski prejemki

Slika 2, Slika 3 in Slika 4 prikazujejo javnofinančne prejemke, med katere lahko uvrstimo tiste, ki jih kot namenske določajo ZJF, ZFO-1 in ZFisP.

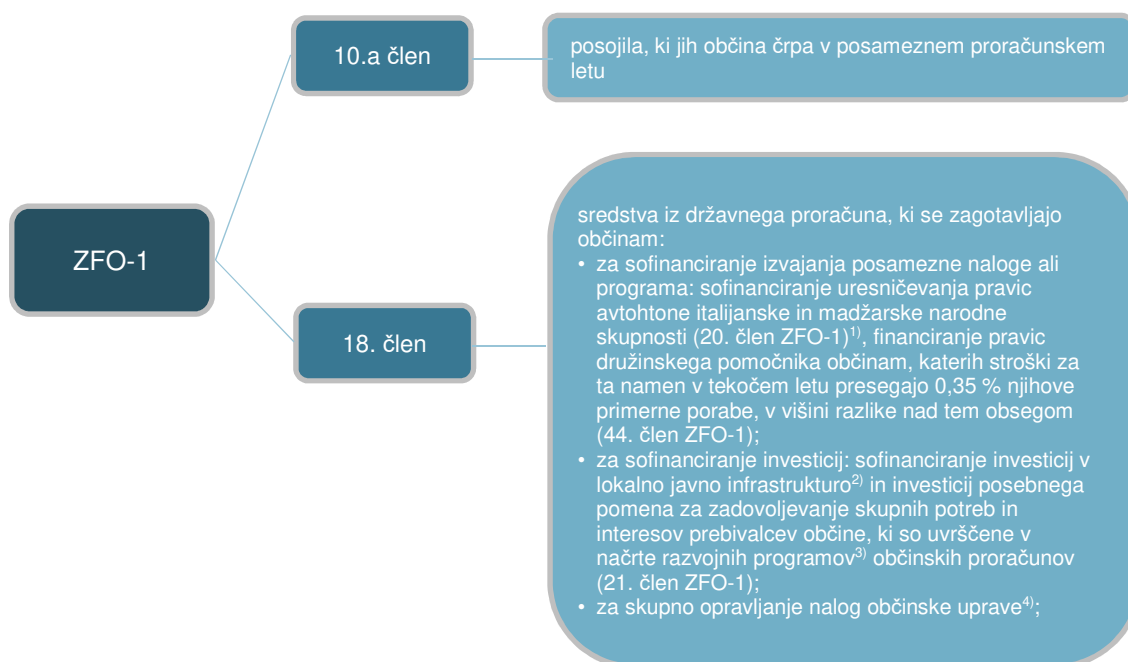
Slika 2 Javnofinančni namenski prejemki po ZJF

Opomba: ¹⁾ Poleg proračunskega sklada, v katerem se zbirajo sredstva proračunske rezerve, lahko občina oblikuje tudi druge proračunske sklade, pri čemer upošteva pravila, določena v 56. do 60. členu ZJF. Z aktom, s katerim se ustanovi proračunski sklad (mednarodna pogodba ali odlok občine), se določi namen proračunskega sklada, čas, za katerega je proračunski sklad ustanovljen, občinski organ, ki je pristojen za upravljanje proračunskega sklada in za razpolaganje s sredstvi proračunskega sklada, in vire financiranja proračunskega sklada, ki so lahko proračunska sredstva, zagotovljena v proračunu za tekoče leto, namenski prejemki proračuna, ki so določeni kot namenski prejemki proračunskega sklada, in prejemki od upravljanja s prostimi denarnimi sredstvi proračunskega sklada.

Vir: ZJF.

Slika 3 Javnofinančni namenski prejemki po ZFO-1

Opomba: ¹⁾ Merila za izračun višine sredstev, ki pripada posameznim občinam oziroma posameznim občinskim samoupravnim narodnim skupnostim, je določila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) z Uredbo o določitvi podrobnejših namenov porabe in meril za izračun višine sredstev, ki pripadajo posameznim občinam oziroma občinskim samoupravnim narodnim skupnostim (Uradni list RS, št. 33/18). ²⁾ Zakon o spremembah Zakona o financiranju občin (ZFO-1C; Uradni list RS, št. 71/17 in 21/18 – popr.) je v prvem odstavku 10. člena prehodnih in končnih določb določal, da se ne glede na drugi odstavek 21. člena ZFO-1 občinam v letih 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 in 2023 zagotavljajo sredstva v višini 3 % v obliki nepovratnih sredstev iz državnega proračuna, 3 % pa v obliki povratnih sredstev kot dodatno zadolževanje občin v proračunu države, ki pa se v skladu s četrtem odstavkom 10. člena ne všteva v največji možni obseg zadolževanja občin iz drugega odstavka 10.b člena ZFO-1. Za sofinanciranje investicij iz strukturne in kohezijske politike Evropske unije (v nadaljevanju: EU) se v skladu s četrtem odstavkom 21. člena ZFO-1 občinam zagotovijo sredstva v višini odobrenih sredstev. ³⁾ V nadaljevanju: NRP. ⁴⁾ Zagotavljajo se dodatna sredstva iz državnega proračuna v določenem odstotku v prejšnjem letu realiziranih odhodkov proračuna občine za financiranje skupnih občinskih uprav (26. člen ZFO-1).

Vir: ZFO-1.

Slika 4 Javnofinančni namenski prejemki po ZFisP

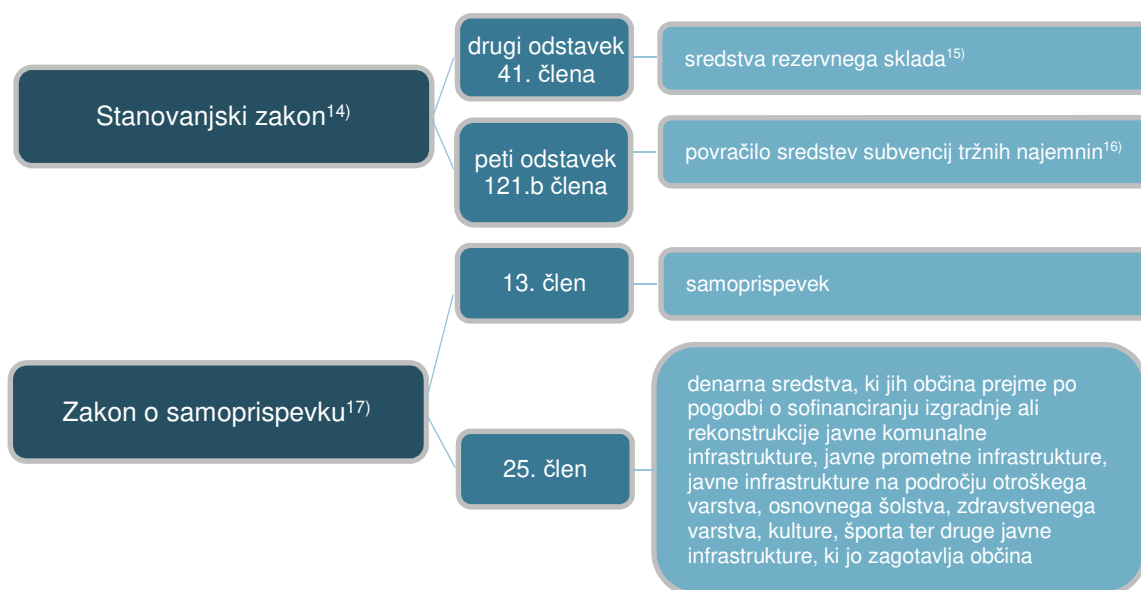
Opomba: ¹⁾ ZJF v 9.i členu določa način izračunavanja presežkov institucionalnih enot sektorja države.
Vir: ZFisP.

1.3.1.2 Namenski prejemki, določeni s področnimi predpisi

Namenske prejemke, ki jih določajo področni predpisi, predstavlja Slika 5.

Slika 5 Namenski prejemki, določeni s področnimi predpisi

Opomba: ¹⁾ V nadaljevanju: ZSRT-1; Uradni list RS, št. 13/18; velja od 15. 3. 2018, do takrat pa je veljal Zakon o spodbujanju razvoja turizma (v nadaljevanju: ZSRT; Uradni list RS, št. 2/04, 57/12, 17/15, 52/16 – ZPPreb-1, 29/17 – ZŠpo-1 in 13/18 – ZSRT-1).

²⁾ Enako je določal ZSRT v 20. členu.

³⁾ V nadaljevanju: ZIS; Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 – popr. in 40/14 – ZIN-B; občinam se nameni 47,8 % zbrane koncesijske dajatve za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici.

⁴⁾ V nadaljevanju: ZVPoz; Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12 in 61/17 – GZ.

⁵⁾ Občinam se nameni najmanj 70 % ocenjenih letnih prihodkov požarne takse. Sredstva se občinam dodeljujejo v skladu s Sklepom o merilih za dodelitev sredstev požarne takse (št. 423-03/2001-5), ki ga je sprejela vlada 16. 4. 2002.

⁶⁾ V nadaljevanju: ZDLov-1; Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C in 31/18.

⁷⁾ Občinam pripada 50 % koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih.

Posamezna občina prejme sorazmerni del pripadajoče koncesijske dajatve glede na lovno površino lovišča, ki leži na njenem območju.

⁸⁾ V nadaljevanju: ZPNačrt; Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2. Zakon je v pretežnem delu prenehal veljati 31. 5. 2018 z uveljavitvijo novega Zakona o urejanju prostora (v nadaljevanju: ZUreP-2; Uradni list RS, št. 61/17).

⁹⁾ V skladu z 237. členom ZUreP-2 taksa pripada proračunu občine, v kateri se zemljišče nahaja.

¹⁰⁾ V nadaljevanju: ZG; Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16.

¹¹⁾ Višino prihodka, ki pripada posamezni lokalni skupnosti, določi vlada. Razporeditev sredstev je določena z Uredbo o razporejanju pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 42/15, 25/19 in 38/19 – popr.).

¹²⁾ V nadaljevanju: ZGGLRS; Uradni list RS, št. 9/16.

¹³⁾ Občine, v katerih ležijo državni gozdovi, ki jih upravlja družba Slovenski državni gozdovi, ustanovljena na podlagi prvega odstavka 9. člena ZGGLRS, prejmejo 25 % letnega nadomestila za upravljanje državnih gozdov, ki znaša 20 % prihodkov od prodaje lesa iz državnih gozdov. Posamezna občina, v kateri ležijo državni gozdovi, ki jih upravlja družba Slovenski državni gozdovi, prejme sorazmerni del vrednosti in sicer glede na realizirani posek (neto m³) v tej občini.

¹⁴⁾ V nadaljevanju: SZ-1; Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVETL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US in 27/17.

¹⁵⁾ Občine lahko oblikujejo svoje rezervne sklade v okviru svojih namenskih sredstev in v tem primeru niso dolžne vplačevati v rezervne sklade, oblikovane za posamezno večstanovanjsko stavbo, kjer imajo v lasti stanovanja, če o tem obvestijo upravnika s priloženimi listinami, ki dokazujejo obstoj rezervnega sklada in višino zbranih sredstev.

¹⁶⁾ Sredstva za subvencioniranje prosilcev za dodelitev neprofitnega najemnega stanovanja sta zagotavljala državni proračun in občinski proračuni, vsak do ene polovice. Potrebna sredstva se med letom zagotavljajo iz občinskih proračunov. Po zaključku koledarskega leta se na zahtevo občinskih organov iz državnega proračuna povrnejo založena sredstva plačanih zneskov subvencij.

¹⁷⁾ V nadaljevanju: ZSam-1; Uradni list RS, št. 87/01.

Vir: ZSRT, ZSRT-1, ZVPoz, ZDLov-1, ZPNačrt, ZUreP-2, ZG, ZGGLRS, SZ-1 in ZSam-1.

1.3.1.3 Namenski prejemki, opredeljeni z odlokom o proračunu občine

Kot namenske prejemke lahko občina v skladu s 43. členom ZJF opredeli tudi druge vrste namenskih prejemkov in izdatkov proračuna.

1.3.1.4 Drugi prejemki, katerih namen je dogovorjen s sofinancerjem oziroma ga določi sofinancer

Predpisi sicer posebej ne opredeljujejo, da so namenski prejemki tudi tisti, kjer se občina s sofinancerjem dogovori, da bo sredstva nakazal za točno določen namen, vendar pa tudi ti prejemki po vsebini predstavljajo namenske prejemke, saj jih mora občina porabiti za namene, za katere jih je pridobila.

Tak status imajo na primer tudi prejemki za sofinanciranje investicij, ki jih občine pridobivajo iz različnih virov, tako od različnih pravnih subjektov (na primer pravnih oseb iz tujine, gospodarskih družb), fizičnih oseb kot tudi s kandidiranjem na posamezne razpise slovenskih institucij.

Prav tako lahko kot namenske po vsebini opredelimo tudi vse prejemke, ki jih občina pridobi za pokrivanje vnaprej založenih stroškov (na primer, ko občina plača račun dobavitelju in ga razdeli med uporabnike prostorov).

1.3.2 Poraba namenskih prejemkov in načrtovanje namenskih prejemkov v proračunu

Namenski prejemki se lahko porabijo le za vnaprej določene namene. Nameni porabe so določeni že v predpisih, ki opredeljujejo posamezne vrste namenskih prejemkov, oziroma jih občina določi s svojim aktom ali pa so dogovorjeni s sofinancerjem. Namene porabe, ki jih določajo javnofinančni in področni predpisi, predstavlja 5.

V skladu s tretjim odstavkom 43. člena ZJF se v posameznem proračunskem letu lahko prevzemajo obveznosti le v višini dejansko vplačanih oziroma razpoložljivih sredstev, ne glede na višino načrtovanih sredstev na posameznih proračunskih postavkah. Enako je določal tudi tretji odstavek

21. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019⁹ (v nadaljevanju: ZIPRS1819). Drugi odstavek 43. člena ZJF sicer določa, da če se po sprejemu proračuna vplača namenski prejemek, ki zahteva sorazmeren namenski izdatek, ki v proračunu ni izkazan ali ni izkazan v zadostni višini, se v višini dejanskih prejemkov povečata obseg izdatkov finančnega načrta neposrednega uporabnika in proračun, vendar je ZIPRS1819 za leto 2018 v četrtem odstavku 21. člena določal, da če so namenski prihodki vplačani v proračun v večjem obsegu, kot so načrtovani v sprejetem proračunu občine, občina prevzema in plačuje obveznosti samo v višini načrtovanih pravic porabe v sprejetem proračunu občine.

V skladu s 44. členom ZJF se namenska sredstva, če niso bila porabljen v preteklem letu, razen sredstev, ki jih neposredni uporabnik doseže z lastno dejavnostjo, prenesejo v proračun za tekoče leto. Za obseg prenesenih sredstev se povečata obseg sredstev v finančnem načrtu uporabnika, na katerega se nanašajo, in proračun.

Pravila glede načrtovanja in vključevanja namenskih prejemkov in izdatkov v proračun vsebuje v 6. poglavju tudi Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije¹⁰ (v nadaljevanju: pravilnik o postopkih), ki se v skladu z drugim odstavkom 1. člena smiselno uporablja tudi za občine. Pravilnik o postopkih med drugim podrobneje ureja način izkazovanja namenskih prejemkov v proračunu, odpiranje novih postavk v primeru vplačila namenskega prejemka, za katerega v sprejetem proračunu še ni odprta posebna postavka, pravila glede evidentiranja in porabe sredstev donacij, predpristopnih pomoči EU, kupnin, najemnin, odškodnin, prispevkov in pristojbin, proračunskih skladov ter prerazporejanje pravic porabe.

1.4 Namenski prejemki v občini

Občina je v odloku o proračunu občine¹¹ določila naslednje vrste namenskih prejemkov:

- prihodke, določene v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, in sicer:
 - donacije,
 - namenske prejemke proračunskega sklada,
 - prihodke od lastne dejavnosti neposrednih uporabnikov,
 - prihodke od okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda,
 - prihodke od okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov,
 - prihodke od prodaje ali zamenjave občinskega stvarnega premoženja,
 - odškodnine iz naslova zavarovanj;
- požarno takso, ki se porablja za namen, določen v ZVPoz;
- turistično takso, ki se porabi za razvoj turizma v občini;

⁹ Uradni list RS, št. 71/17, 13/18 – ZJF-H in 83/18.

¹⁰ Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13 in 81/16.

¹¹ Odlok o proračunu občine za leto 2018, rebalans proračuna 1 in rebalans proračuna 2.

- komunalni prispevek, ki se porablja za gradnjo komunalne opreme;
- prejeta sredstva iz drugih javnofinančnih institucij ter prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za sofinanciranje investicij in drugih projektov, ki se porabijo za namen, določen v pogodbi;
- prihodek od Termoelektrarne Šoštanj, ki se porabi za investicije;
- lastne prihodke KS, ki se porabijo za namene, določene v njihovih finančnih načrtih;
- druga namenska sredstva sofinanciranja;
- sredstva obvezne proračunske rezerve, ki se vodijo kot sredstva proračunskega sklada, in
- sredstva za zadolžitev občine.

Način priprave finančnih načrtov za leto 2018 je občina uredila z izdajo navodil:

- neposrednim proračunskim uporabnikom občine: Navodilo za pripravo proračuna Občine Šoštanj za leto 2018 (občina)¹², ki vsebuje temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo predloga proračuna za leto 2018, postopek in način priprave občinskega proračuna in finančnih načrtov ter terminski načrt;
- posrednim proračunskim uporabnikom: Navodilo za pripravo proračuna za posredne proračunske uporabnike Občine Šoštanj za leto 2018¹³, ki vsebuje temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke za pripravo predloga proračuna za leto 2018 ter terminski načrt priprave predlogov finančnih načrtov posrednih proračunskih uporabnikov;
- neposrednim proračunskim uporabnikom KS: Navodilo za pripravo proračuna Občine Šoštanj za leto 2018 (za KS)¹⁴, ki poleg usmeritev za pripravo predlogov finančnih načrtov KS ter terminskega načrta priprave predlogov finančnih načrtov vsebuje tudi opozorilo glede načrtovanja lastnih prihodkov (od najemnin prostorov in grobov) in odhodkov, ki so namenska sredstva in se lahko porabijo le za namene, določene v odloku o proračunu občine.

Navodili, izdani neposrednim proračunskim uporabnikom (občina) in posrednim proračunskim uporabnikom, posebnih določil glede načrtovanja namenskih prejemkov in njihove porabe ne vsebujeta.

Župan je 12. 11. 2018 sprejel Pravilnik o zaključku izvrševanja proračuna Občine Šoštanj za leto 2018¹⁵, s katerim je med drugim določil rok, do katerega lahko neposredni uporabniki proračuna prevzemajo obveznosti v breme proračuna za leto 2018, ki pa za prevzemanje obveznosti iz namenskih sredstev, določenih v odloku o proračunu občine za leto 2018, ne veljajo (drugi odstavek 1. člena Pravilnika o zaključku izvrševanja proračuna Občine Šoštanj za leto 2018).

¹² Brez št. z dne 26. 10. 2016; dokument je pripravila javna uslužbenka s Področja za javne finance.

¹³ Brez št. z dne 26. 10. 2016; dokument je pripravila javna uslužbenka s Področja za javne finance.

¹⁴ Brez št. z dne 26. 10. 2016; dokument je pripravila javna uslužbenka s Področja za javne finance.

¹⁵ Št. 4100-1/2008.

Način vodenja računovodstva je urejen v Pravilniku o računovodstvu¹⁶, ki ga je župan sprejel v letu 2009. Pravilnik o računovodstvu v povezavi z namenskimi prejemki določa le, da mora računovodja opozarjati na namensko porabo proračunskih sredstev in posredovati informacije o virih financiranja.

Višino načrtovanih namenskih prejemkov na dan 1. 1. 2018¹⁷ in realizirane namenske prejeme, razvrščene glede na podlago, ki opredeljuje njihovo namenskost v letu 2018, prikazuje Tabela 3. Spremembe pri načrtovanju višine posameznih vrst namenskih prejemkov v proračunskih dokumentih za leto 2018 (odlok o proračunu občine za leto 2018, rebalans proračuna 1 in rebalans proračuna 2) ter realizirane v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 prikazuje Priloga 2.

Tabela 3 Vrste namenskih prejemkov, načrtovane v proračunu občine za leto 2018¹⁸, in realizirani namenski prejemki v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018

Vrsta namenskega prejemka	Odlok o proračunu občine za leto 2018 v EUR	Realizirani proračun v EUR	Indeks
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)/(2)*100
I. Javnofinančni namenski prejemki:			
1. Donacije	105.000	1.603.850	1.527
2. Proračunski sklad (brez proračunske rezerve)		0	/
3. Proračunska rezerva	80.000	80.000	100
4. Prihodek od lastne dejavnosti neposrednega uporabnika (brez KS)	0	0	/
5. Prihodek od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov	0	0	/
6. Prihodek od okoljske dajatve, ki je na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisana zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami	100.000	100.900	101
7. Odškodnine iz zavarovanja	0	0	/
8. Kupnina od prodaje kapitalskih naložb	0	0	/
9. Kupnina od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja	0	171.854	/
10. Najemnina od oddaje stvarnega premoženja (brez najemnine za komunalno infrastrukturo)	241.100	254.857	106
11. Najemnina za komunalno infrastrukturo	1.403.800	1.431.949	102
12. Posojila v letu 2018	150.000	149.227	99
13. Sredstva za sofinanciranje uresničevanja pravic avtohtone italijanske/madžarske narodne skupnosti ¹⁾	0	0	/

¹⁶ Št. 45003-3/2009 z dne 5. 10. 2009.

¹⁷ Načrtovano z odlokom o proračunu občine za leto 2018.

¹⁸ Za predstavitev vidika realnosti enoletnega načrtovanja posameznih vrst namenskih prejemkov v proračunu občine v letu 2018 Tabela 3 prikazuje razliko med višino načrtovanih vrst namenskih prejemkov v proračunu občine, veljavnem na 1. 1. 2018 (v primeru občine je to odlok o proračunu občine za leto 2018), in njihovo realizacijo konec leta 2018 in ne razlike med višino načrtovanih posameznih vrst namenskih prejemkov v zadnjem veljavnem proračunu občine za leto 2018 in njihovo realizacijo konec leta, saj je občina med proračunskim letom že izvajala uskladitve višin načrtovanih namenskih prejemkov.

Vrsta namenskega prejemka	Odlok o proračunu občine za leto 2018 v EUR	Realizirani proračun v EUR	Indeks
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)/(2)*100
14. Sofinanciranje investicij	150.000	149.227	99
15. Sofinanciranje investicij iz strukturne in kohezijske politike EU	85.000	32.888	39
16. Presežek proračuna za leto 2017 ²⁾	0	0	/
17. Sofinanciranje skupne občinske uprave	9.000	7.888 ³⁾	88
18. Sofinanciranje družinskega pomočnika	31.000	47.784	154
II. Namenski prejemki, ki jih opredeljujejo področni predpisi:			
1. Rezervni sklad po SZ-1	0	0	/
2. Turistična taksa	100.000	98.034	98
3. Koncesijska dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici	3.000	3.305	110
4. Požarna taksa	13.500	14.437	107
5. Pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest	10.000	16.014	160
6. Letno nadomestilo za upravljanje državnih gozdov	0	12.681	/
7. Komunalni prispevek	55.000	92.946	169
8. Taksa za obravnavanje pobud za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu	0	0	/
9. Nadomestilo za stroške lokacijske preveritve	0	0	/
10. Taksa na neizkoriščena stavbna zemljišča	0	0	/
11. Koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih	1.100	1.084	99
12. Samoprispevek	0	0	/
13. Denarna sredstva, prejeta po pogodbi o sofinanciranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture	0	0	/
14. Prejeti iz državnega proračuna za povračilo sredstev subvencij tržne najemnine	2.000	3.546	177
III. Drugi namenski prejemki, opredeljeni z odlokom o proračunu občine za leto 2018:			
1. Lastni prihodki KS	42.100	43.215	103
2. Prejeti od drugih občin	125.000	88.316	71
3. Prejeti iz državnega proračuna za investicije (sanacije)	200.000	302.487	151
4. Prejeti iz državnega proračuna za investicije	15.000	5.804	39
5. Prejeti iz državnega proračuna za tekočo porabo (vzdrževanje gozdnih cest)	8.000	5.325	67
6. Prejeti iz javnih skladov za investicije	0	19.995	/

Vrsta namenskega prejemka	Odlok o proračunu občine za leto 2018 v EUR	Realizirani proračun v EUR	Indeks
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)/(2)*100
IV. Drugi namenski prejemki v občini:			
1. Prejeti od drugih prihodkov od prodaje	5.000	6.091	122
2. Prejeti od podeljene koncesije za rudarsko pravico	44.000	46.724	106
3. Prejeti za sofinanciranje družinskega pomočnika (zavezanci)	/ ⁴⁾	21.022	/
Skupaj	2.978.600	4.811.451	162

Opomba: ¹⁾ Občina ni upravičena do navedenih namenskih prejemkov, saj v njej ne živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost.

²⁾ Izračunan v skladu s 1. točko 9.i člena ZJF.

³⁾ Prejemki iz sofinanciranja Medobčinske inšpekcije, redarstva in varstva okolja.

⁴⁾ Občina je prihodke, prejete od zavezancev za sofinanciranje družinskega pomočnika, načrtovala v okviru več načrtovanih drugih nedavčnih prihodkov, zato načrtovani znesek, ki se nanaša na sofinanciranje zavezancev za družinskega pomočnika, ni razviden.

Vir: odlok o proračunu občine za leto 2018, zaključni račun proračuna občine za leto 2018, podatki občine.

Občina je iz leta 2017 prenesla 212.414 EUR neporabljenih namenskih prejemkov, od tega se 134.666 EUR nanaša na občino in 77.748 EUR na KS, in sicer prejemke:

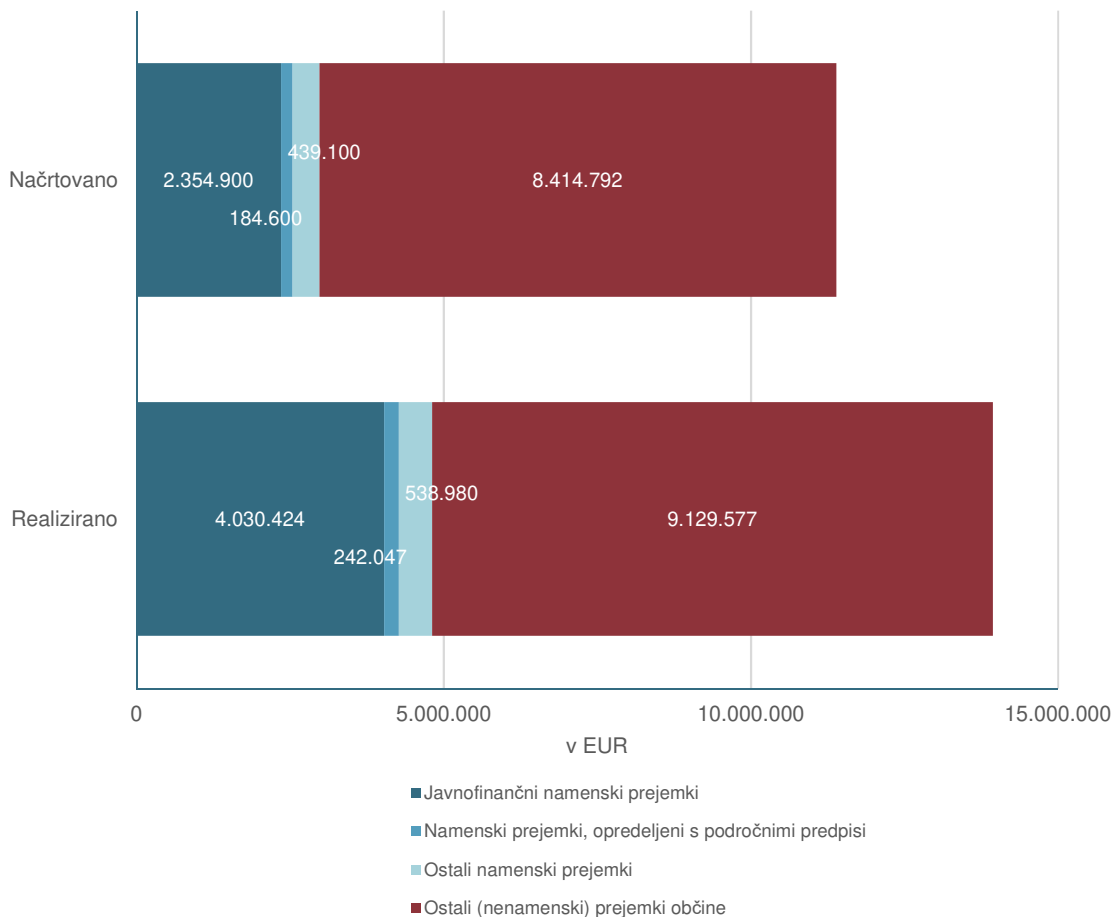
- rezervnega sklada v znesku 96.746 EUR,
- turistične takse v znesku 6.690 EUR,
- od pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v znesku 334 EUR,
- od najemnin za stanovanja v znesku 9.176 EUR,
- od podeljenih koncesij v znesku 368 EUR,
- od komunalnih prispevkov v znesku 21.352 EUR,
- KS od drugih izrednih nedavčnih prihodkov v znesku 54.140 EUR,
- KS od prodaje v znesku 1.500 EUR,
- KS od najemnin v znesku 21.444 EUR in
- KS od prispevkov in doplačil občanov v znesku 664 EUR.

Konec leta 2018 je ostalo neporabljenih 122.498 EUR namenskih prejemkov, in sicer prejemki:

- rezervnega sklada, ki se nanašajo na občino, v znesku 91.081 EUR in
- KS od drugih izrednih nedavčnih prihodkov, od prodaje, od najemnin ter od prispevkov in doplačil občanov v znesku 31.417 EUR.

Slika 6 prikazuje skupni znesek načrtovanih namenskih prejemkov z odlokom o proračunu občine za leto 2018 glede na podlago, ki opredeljuje njihovo namenskost, in skupni znesek ostalih (nenamenskih) načrtovanih prejemkov v letu 2018 ter skupni znesek realiziranih namenskih prejemkov in skupni znesek ostalih (nenamenskih) realiziranih prejemkov občine v letu 2018.

Slika 6 Načrtovani namenski prejemki občine z odlokom o proračunu občine za leto 2018 glede na podlage, ki opredeljujejo njihovo namenskost, in ostali (nenamenski) načrtovani prejemki občine ter realizirani namenski prejemki občine in ostali (nenamenski) realizirani prejemki občine v letu 2018

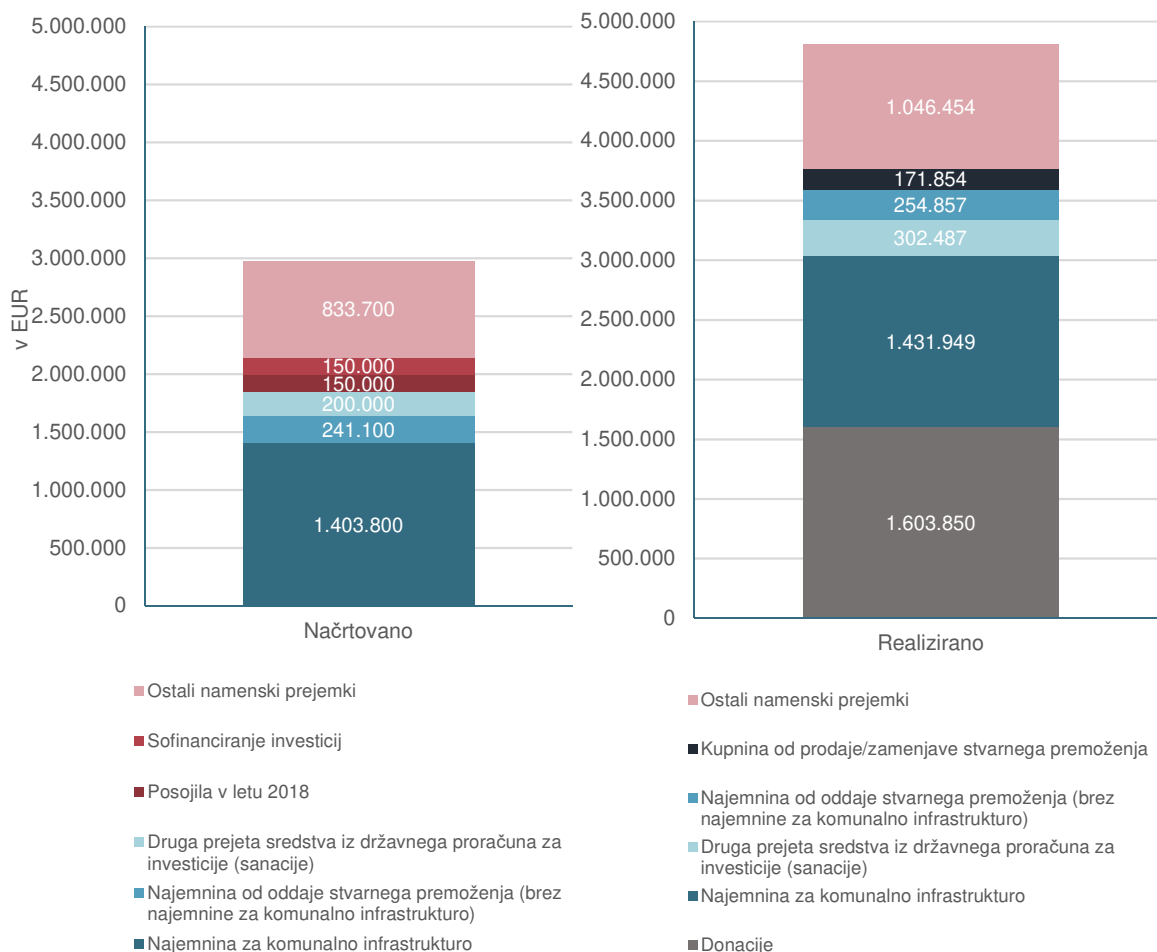

Vir: odlok o proračunu občine za leto 2018, zaključni račun proračuna občine za leto 2018, podatki občine.

V bilanci prihodkov in odhodkov (v nadaljevanju: BPO) ter v računu financiranja (v nadaljevanju: RF) odloka o proračunu občine za leto 2018 so namenski prejemki načrtovani v skupnem znesku 2.978.600 EUR, kar predstavlja 26,1 % vseh prejemkov občine. V BPO ter v RF zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 so namenski prejemki izkazani v skupnem znesku 4.811.451 EUR, kar pa predstavlja 34,5 % vseh realiziranih prejemkov občine v letu 2018. Skupni znesek vseh realiziranih namenskih prejemkov občine v letu 2018 je bil za 1.832.851 EUR oziroma 61,5 % večji od skupaj načrtovanih namenskih prejemkov občine z odlokom o proračunu občine za leto 2018. Največje odstopanje med realiziranimi in načrtovanimi namenskimi prejemki, glede na podlago, ki opredeljuje njihovo namenskost, je bilo pri javnofinančnih namenskih prejemkih, katerih realizacija je bila za 1.675.524 EUR oziroma 71,2 % večja od načrtovane z odlokom o proračunu občine za leto 2018.

Slika 7 predstavlja 5 največjih vrst namenskih prejemkov občine, načrtovanih z odlokom o proračunu občine za leto 2018, in skupen znesek ostalih načrtovanih namenskih prejemkov občine ter 5 največjih realiziranih vrst namenskih prejemkov občine in skupen znesek ostalih realiziranih namenskih prejemkov občine v letu 2018.

Slika 7 5 največjih vrst namenskih prejemkov, načrtovanih z odlokom o proračunu občine za leto 2018, in skupen znesek ostalih načrtovanih namenskih prejemkov občine ter 5 največjih realiziranih vrst namenskih prejemkov in skupen znesek ostalih realiziranih namenskih prejemkov občine v letu 2018

Vir: odlok o proračunu občine za leto 2018, zaključni račun proračuna občine za leto 2018, podatki občine.

V letu 2018 so bili v največjem znesku načrtovani namenski prejemki od najemnin za komunalno infrastrukturo, in sicer v skupnem znesku 1.403.800 EUR, kar predstavlja 47,1 % vseh načrtovanih namenskih prejemkov občine v letu 2018, med največjimi realiziranimi namenskimi prejemki občine v letu 2018 pa so bili namenski prejemki od donacij, in sicer v skupnem znesku 1.603.850 EUR in predstavljajo 33,3 % vseh realiziranih namenskih prejemkov občine v letu 2018 in so hkrati tudi pomembno odstopali od načrtovanih, saj je bila njihova realizacija za kar 1.427,5 % večja od načrtovane. Poleg donacij pomemben delež realiziranih namenskih prejemkov predstavljajo tudi namenski prejemki od najemnin za komunalno infrastrukturo, in sicer v skupnem znesku 1.431.949 EUR, kar predstavlja 29,8 % vseh realiziranih namenskih prejemkov občine v letu 2018. Pomembno odstopanje realiziranih namenskih prejemkov od načrtovanih je tudi pri kupninah od prodaj stvarnega premoženja (predstavljajo 3,6 % realiziranih namenskih prejemkov), saj jih občina z odlokom o proračunu občine za leto 2018 še ni načrtovala.

1.5 Revizijski pristop

Pri izvedbi revizije smo uporabili naslednje metode in tehnike dela:

- proučevanje pravnih in drugih podlag s področja revizije,
- proučevanje dokumentacije, ki se nanaša na namenske prejemke,
- proučevanje člankov in literature s področja revizije,
- intervjuji z odgovornimi osebami revidiranca,
- analiza pridobljenih podatkov in pojasnil revidiranca.

Pri presoji učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine za leto 2018, smo izhajali iz vsebinske presoje revizijskih razkritij, ki so se nanašala na poslovanje občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine.

Preveritve smo izvedli tudi na nestatistično določenih reprezentativnih vzorcih na področju pridobivanja namenskih prejemkov, praviloma pri namenskih prejemkih, ki jih je občina v letu 2018 realizirala v najvišjih zneskih.

1.6 Omejitve pri reviziji

Pri izvedbi revizije učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine za leto 2018, nismo preverjali:

- ali je bila vsebina dokumentov, ki so podlaga za pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov, ustrezna (na primer programov opremljanja, odlokov, ki so podlaga za pridobivanje namenskih prejemkov), ampak smo preverili le, ali je občina z dokumenti razpolagala;
- ali je občina razpolagala z dokumenti, ki so potrebni za načrtovanje porabe sredstev v proračunu (na primer dokument identifikacije investicijskega projekta), ampak smo preverjali le, ali so bila sredstva načrtovana za predpisane/dogovorjene namene;
- postopkov in vsebine dokumentov, ki so bili podlaga za plačilo posameznih vrst namenskih prejemkov (na primer postopka prodaje nepremičnega premoženja, izdanih odločb, računov), ampak smo preverjali le, ali ima občina vzpostavljene terjatve za plačilo in ali vodi postopke izterjave;
- ali so bili za porabo posameznih vrst namenskih prejemkov izvedeni ustrezni postopki (na primer postopki javnih naročil) in ali so bila sredstva izplačana na podlagi verodostojnih knjigovodskih listin, ampak smo preverjali le, ali so bila sredstva porabljena za načrtovane in predpisane/dogovorjene namene;
- vrst namenskih prejemkov, ki jih izkazujejo KS, ampak smo le predstavili njihovo višino.

Zaradi neuskkljenosti določb predpisov glede opredelitve neposrednih proračunskih uporabnikov v občini (ali so to tisti, ki jih določa ZJF oziroma Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih

uporabnikov državnega in občinskih proračunov¹⁹, ali tisti, ki so navedeni na seznamu uporabnikov proračunov, oziroma tisti, ki jih opredeljuje Proračunski priročnik za sestavo občinskih proračunov za leti 2018 in 2019, ki ga je oktobra 2017 pripravilo Ministrstvo za finance (v nadaljevanju: MF)) se v reviziji smotrnosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna, nismo opredeljevali o tem, kdo so neposredni uporabniki proračuna v občini (z vidika pravilnosti ravnanja občine pri njihovi določitvi), temveč smo za potrebe revizije pri opredelitvi neposrednih uporabnikov občinskega proračuna izhajali iz organizacijske strukture občine in iz njene opredelitve, kateri neposredni proračunski uporabniki predložijo svoj predlog finančnega načrta, oziroma glede na opredelitev občine v odloku o proračunu, kdo so neposredni proračunski uporabniki. Tako teh neposrednih uporabnikov občinskega proračuna tudi nismo enačili z neposrednimi proračunskimi uporabniki, ki so vpisani v register neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov in imajo status proračunskega uporabnika, za kar morajo izpolnjevati določene pogoje.

¹⁹ Uradni list RS, št. 46/03.

2. Ugotovitve

Pri presojanju, **ali je občina vzpostavila učinkovit sistem pridobivanja in porabe namenskih sredstev**, smo preverjali učinkovitost občine pri:

- vzpostavitvi pogojev za pridobivanje in porabo namenskih prejemkov;
- načrtovanju pridobivanja in pridobivanju namenskih prejemkov;
- načrtovanju porabe in porabi namenskih prejemkov.

2.1 Vzpostavitev pogojev za pridobivanje in porabo namenskih prejemkov

V zvezi z učinkovitostjo pri vzpostavitvi pogojev za pridobivanje in porabo namenskih prejemkov smo iskali odgovore na vprašanja, ali je občina vzpostavila pogoje za:

- pridobivanje namenskih prejemkov;
- porabo namenskih prejemkov.

2.1.1 Vzpostavitev pogojev za pridobivanje namenskih prejemkov

Občina je bila pri vzpostavitvi pogojev za pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov učinkovita, če:

- je opredelila kriterije/pogoje, ki jih mora izpolnjevati posamezna vrsta prejemka, da mu občina prizna status namenskosti;
- je sprejela oziroma pripravila akte/dokumente, ki so podlaga za pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov;
- razpolaga s podatki, ki omogočajo načrtovanje in pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov, in sicer vsaj s seznamom:
 - vseh potencialnih vrst namenskih prejemkov;
 - vrst prejemkov, ki jih je v posameznih letih opredelila kot namenske prejemke, in realiziranih višin po posameznih letih ter zneskov neporabljenih sredstev v posameznem letu;
 - vseh dokumentov v različnih fazah sprejemanja, ki bodo vplivali na višino posameznih vrst namenskih prejemkov, z opredelitvijo, kdaj naj bi vplivali na višino posameznih vrst namenskih prejemkov;
 - nepremičnega premoženja, ki je lahko predmet razpolaganja;
- je opredelila aktivnosti in naloge v postopku pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov (kdaj, kdo in kaj pripravi, da se posamezne vrste namenskih prejemkov vključijo v proračun občine) ter določila odgovorne osebe in njihove naloge za izvedbo aktivnosti v postopku pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov.

2.1.1.1 Opredelitev kriterijev/pogojev, ki jih mora izpolnjevati posamezna vrsta prejemka, da mu občina prizna status namenskosti

Ne glede na to, ali namenskost prejemkov določajo ZJF, področni predpisi, odlok občine, ali pa je namenskost porabe dogovorjena s pogodbo, bi morala občina za vse vrste namenskih prejemkov v dokumentu opredeliti, katere pogoje oziroma kriterije mora v procesu načrtovanja proračuna izpolnjevati posamezna vrsta prejemka, da se ji v odloku, s katerim se sprejme proračun občine, prizna status namenskega prejemka. Pogoji oziroma kriteriji, ki bi jih občina morala letno preverjati, bi morali obsegati vsaj preverjanje, ali za priznanje posamezne vrste prejemka kot namenskega v posameznem proračunskem letu obstaja ustrezna pravna podlaga (na primer jo določajo področni predpisi), ali so sprejeti ustrezni akti na ravni občine, ki omogočajo njeno pobiranje (na primer sprejeti programi opremljanja ali odlok o komunalnem prispevku, ki v skladu s predpisi ureja način zaračunavanja in pobiranja komunalnega prispevka), ali je sploh upravičeno pričakovati, da bo posamezna vrsta prejemka v posameznem letu realizirana (na primer pri prodajah nepremičnega premoženja urejeno pravno stanje). Z opredelitvijo pogojev oziroma kriterijev bi občina zmanjšala tveganje za nerealno načrtovanje namenskih prejemkov, in sicer neuvrstitev določenih vrst prejemkov med namenske prejemke oziroma določitev tistih vrst namenskih prejemkov, za katere ni mogoče realno pričakovati, da bodo realizirani.

Občina za proračunsko obdobje leta 2018 ni imela opredeljenih pogojev oziroma kriterijev, ki jih mora izpolnjevati posamezna vrsta prejemka proračuna, da mu z odlokom o proračunu prizna status namenskega prejemka.

Ukrep občine

Občina je 13. 12. 2022 pripravila Navodilo o načinu in postopkih načrtovanja ter ravnanja z namenskimi prejemki Občine Šoštanj, v katerem je v okviru aktivnosti priprave proračuna občine navedla pogoje za določitev namenskega prejemka (na primer opredelitev v zakonu, proračunskem priročniku, pojasnilih MF oziroma predpisih občine), v prilogi 1 pa je podrobneje navedla posamezne vrste prejemkov, ki jim na dan sprejetja navodila priznava status namenskega prejemka.

2.1.1.2 Sprejem oziroma priprava aktov/dokumentov, ki so podlaga za pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov

Predpisi različno podrobno urejajo namenske prejemke, in sicer so za nekatere vrste namenskih prejemkov določeni vsi potrebni elementi za njihovo pridobivanje (kot na primer način zaračunavanja, podlage za pobiranje, elementi za izračun), pri drugih pa mora občina za njihovo realizacijo sprejeti ustrezne podlage. Tako za pobiranje in nakazovanje nekaterih vrst namenskih prejemkov v občinske podračune poskrbi država (na primer sredstva požarne takse, pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, okoljske dajatve zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami), za nekatere vrste namenskih prejemkov predpisi določajo, da občina s svojimi akti podrobneje uredi vsaj znesek, ki ga je treba plačati (na primer višino turistične takse, način izračuna višine komunalnega prispevka), pogoje za oprostitev plačil, postopke pobiranja, medtem ko je ureditev pridobivanja za določene vrste namenskih prejemkov v celoti prepuščena občinam (na primer v primeru ustanovitve proračunskega sklada).

Tabela 4 prikazuje, ali je občina pri posameznih vrstah namenskih prejemkov, ki jih je realizirala v letu 2018, sprejela oziroma pripravila podlage za njihovo pridobivanje oziroma so podlage urejene že v predpisih, sprejetih na državni ravni, in jih država odvaja na račun občine, Priloga 3 pa prikazuje za vse predpisane vrste namenskih prejemkov in vrste namenskih prejemkov, ki jih je realizirala občina, podrobneje predstavljene akte oziroma dokumente, ki so bili podlaga za pridobivanje.

Tabela 4 Obstoj podlag za pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov, realiziranih v proračunu občine za leto 2018

Vrsta namenskega prejema	Podlaga za pridobivanje
(1)	(2)
I. Javnofinančni namenski prejemki:	
1. Donacije	☒
2. Proračunska rezerva	☒
3. Prihodek od okoljske dajatve, ki je na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisana zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami	☒ P
4. Kupnina od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja	☒
5. Najemnina od oddaje stvarnega premoženja (brez najemnine za komunalno infrastrukturo)	☐
6. Najemnina za komunalno infrastrukturo	☒
7. Posojila v letu 2018	☒
8. Sofinanciranje investicij	☒
9. Sofinanciranje investicij iz strukturne in kohezijske politike EU	☒
10. Sofinanciranje skupne občinske uprave	☒ P
11. Sofinanciranje družinskega pomočnika	☒ P
II. Namenski prejemki, ki jih opredeljujejo področni predpisi:	
1. Turistična taksa	☒
2. Koncesijska dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici	☒
3. Požarna taksa	☒ P
4. Pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest	☒ P
5. Letno nadomestilo za upravljanje državnih gozdov	☒ P
6. Komunalni prispevek	☒
7. Koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih	☒
8. Prejeti iz državnega proračuna za povračilo sredstev subvencij tržne najemnine	☒ P
III. Drugi namenski prejemki, opredeljeni z odlokom o proračunu občine za leto 2018:	
1. Lastni prihodki KS	/1)
2. Prejeti od drugih občin	☒ P
3. Prejeti iz državnega proračuna za investicije (sanacije)	☒
4. Prejeti iz državnega proračuna za investicije	☒
5. Prejeti iz državnega proračuna za tekočo porabo (vzdrževanje gozdnih cest)	☒
6. Prejeti iz javnih skladov za investicije	☒

Vrsta namenskega prejema	Podlaga za pridobivanje
(1)	(2)
IV. Drugi namenski prejemki v občini:	
1. Prejeti od drugih prihodkov od prodaje	○
2. Prejeti od podeljene koncesije za rudarsko pravico	○
3. Prejeti za sofinanciranje družinskega pomočnika (zavezanci)	☑P

Legenda: ☑ – podlage so urejene, ○ – podlage so delno urejene, ☒ – podlag ni, ☑P – podlage so določene v predpisih.

Opomba: ¹⁾KS so pravne osebe, ki niso bile revidiranci, zato podlag za pridobivanje nismo preverjali.

Vir: dokumentacija občine.

Tabela 4 prikazuje, da je občina za pridobivanje 22 vrst namenskih prejemkov, ki jih je realizirala v letu 2018, imela sprejete oziroma urejene podlage, ki omogočajo njihovo pridobivanje, za 2 vrsti namenskih prejemkov podlag ni imela urejenih, za 3 vrste namenskih prejemkov pa je imela delno urejene podlage za njihovo pridobivanje.

Podlage niso bile urejene v primeru naslednjih vrst namenskih prejemkov, in sicer:

- koncesijske dajatve za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici

V četrtem odstavku 74. člena ZIS je določeno, da se lokalne skupnosti, ki so uvrščene v posamezno zaokroženo turistično območje, dogovorijo o višini deležev koncesijske dajatve, ki jih prejme posamezna lokalna skupnost, s posebno pogodbo.

Iz Dogovora o opravljanju igralniške dejavnosti na turistično zaokroženem območju, ki ga sestavljajo Mestna občina Velenje, občine Žalec, Šoštanj in Šmartno ob Paki (v nadaljevanju: dogovor o opravljanju igralniške dejavnosti) in so ga 27. 11. 2002 sklenili župani navedenih občin, zaradi zahteve Hotela Žalec d.o.o. kot podlage za pridobitev koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo izhaja, da navedene občine sestavljajo zaokroženo turistično območje²⁰. V Dodatku št. 1 s 25. 3. 2004 k dogovoru o opravljanju igralniške dejavnosti je v V. točki določeno, da bodo občine sklenile posebno pogodbo, skladno s 100. členom ZIS, glede delitve koncesijske dajatve od prirejanja posebnih iger na srečo v igralnem salonu. Občina podlage, veljavne v letu 2018, o delitvi koncesijske dajatve od prirejanja posebnih iger na srečo v igralnem salonu, ni predložila.

Ukrep občine

Občina je zadnje prejemke od koncesijske dajatve od posebnih iger na srečo pridobila leta 2020. Oktobra 2020 so vse 4 občine ponovno podpisale dogovor o podpori podaljšanju koncesije, vendar Hotel Žalec d.o.o. od ministrstva koncesije ni več pridobil.

²⁰ Odločba o podelitvi statusa Ministrstva za gospodarske dejavnosti, št. 352-11 01 (zveza 017-38/00-18) z dne 3. 7. 2001.

- koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih

ZDLov-1 v šestem odstavku 29. člena določa, da občina podrobnejše pogoje, namen in način porabe teh sredstev uredi z odlokom, vendar pa občina v letu 2018 takega odloka ni imela sprejetega, je pa prejemke iz navedenega naslova v letu 2018 realizirala.

Ukrep občine

Občina je pripravila osnutek Odloka o porabi koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, ki ga bo predvidoma predložila v obravnavo na 2. redno sejo novo konstituiranega občinskega sveta po izvedenih lokalnih volitvah v letu 2022.

Podlage so bile pomanjkljivo urejene v primeru namenskih prejemkov od:

- najemnin od oddaje stvarnega premoženja, ki je bilo dano v upravljanje javnim zavodom
Cenik najema športne dvorane in telovadnice Osnovne šole Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj (v nadaljevanju: OŠ Šoštanj) in cenik najema dvorane Zavoda za kulturo Šoštanj (v nadaljevanju: zavod za kulturo) sta potrdila sveta obeh javnih zavodov, občinski svet²¹ pa soglasja k cenikoma ni podal.

Ukrep občine

Občina je pripravila osnutek Sklepa o izdaji soglasja občinskega sveta k ceniku od oddaje prostorov športne dvorane in telovadnice OŠ Šoštanj in ceniku najema dvorane zavoda za kulturo, ki ga bo predvidoma uvrstila v obravnavo na 2. redno sejo novo konstituiranega občinskega sveta po izvedenih lokalnih volitvah v letu 2022.

- koncesije za rudarsko pravico in od drugih prihodkov od prodaje

Občina je v letu 2018 kot namenske prejemke vodila tudi prihodke od podeljene koncesije za rudarsko pravico in druge prihodke od prodaje (v evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občine, ki jo prikazuje Priloga 4), čeprav jih kot namenske prejemke predpisi ne opredeljujejo, občina pa jih je v odloku o rebalansu proračuna 1 za leto 2018 le na splošno opredelila kot namenska sredstva sofinanciranja. Občina popolne podlage, ki bi opredeljevala, da so prihodki od podeljene koncesije za rudarsko pravico in drugi prihodki od prodaje namenski prejemki občine, ni sprejela, je pa prejemka iz obeh navedenih naslovov v letu 2018 realizirala.

²¹ Statut Občine Šoštanj v 17. členu določa, da občinski svet potrjuje cene komunalnih in drugih storitev javnih zavodov in javnih podjetij, katerih ustanovitelj je občina.

Pojasnilo občine

Občina je prejemke od koncesnin za rudarsko pravico vključila v evidenco namenskih prejemkov občine, ker je računsko sodišče v reviziji Premogovnika Velenje²² opozorilo na nedoslednost Premogovnika Velenje pri spremljanju porabe sredstev, ki jih je občini plačeval kot odškodnine za sanacijo degradiranih območij, poleg tega pa je občina prejela tudi sredstva iz rudarske koncesije.

Ukrep občine

Občina prihodkov od podeljene koncesije za rudarsko pravico in drugih prihodkov od prodaje v evidenco načrtovanih in realiziranih namenskih prejemkov za leto 2022 ne vključuje več, saj jih ne pripoznava kot namenske prejemke.

V letu 2018 je občina za storitve upravljanja s stanovanji v lasti občine in za druge zaračunane stroške (na primer stroški zavarovanja in drugi izredni stroški) upravnikom stanovanj na podlagi:

- Pogodbe o opravljanju storitev upravljanja stanovanjskih hiš, sklenjene 23. 7. 1996 z Linea SP, d.o.o., Velenje (v nadaljevanju: Linea d.o.o.) za nedoločen čas z odpovednim rokom 12 mesecev,
- Pogodbe o opravljanju storitev upravljanja za večstanovanjsko hišo "Kare ob Paki", sklenjene 23. 11. 1998 s Habit d.o.o. za nedoločen čas z odpovednim rokom 6 mesecev, ter Aneksa št. 1 k pogodbi, sklenjenega 20. 1. 2000,
- Pogodbe o opravljanju storitev upravljanja za večstanovanjski objekt, sklenjene 28. 8. 2008 s ČIVPP, d.o.o. za nedoločen čas, z enostranskim odpovednim rokom 6 mesecev ter
- Pogodbe o opravljanju storitev upravljanja stanovanjskih objektov, sklenjene 12. 7. 2017 z Mako Turnšek d.o.o. za nedoločen čas z odpovednim rokom najmanj 120 dni

skupaj plačala 31.411 EUR.

Občina je za storitve upravljanja s stanovanji z Linea d.o.o., Habit d.o.o., ČIVPP, d.o.o. in z Mako Turnšek d.o.o. sklenila pogodbe za nedoločen čas, pri čemer je najstarejša pogodba v veljavi več kot 25 let, pri tem pa ves čas od sklenitve pogodb ni preverjala cen na trgu tudi pri drugih ponudnikih navedenih storitev. Vendar pa ocenjujemo, da ravnanje občine, ki v 3 primerih dolgoročno sklenjenih pogodb, ki so bile v letu 2018 v veljavi že več kot 11 let, v obdobju od sklenitve pogodb do konca leta 2018 ni preverjala razmer na trgu, ni v skladu z načeli učinkovitosti in gospodarnosti, ki jih je treba na podlagi tretjega odstavka 2. člena ZJF spoštovati pri izvrševanju proračuna občine.

2.1.1.3 Razpolaganje s podatki, ki omogočajo načrtovanje in pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov

Za učinkovito načrtovanje in pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov je potreben enoten pregled oziroma vzpostavljene evidence (v nadaljevanju: evidence), ki vključujejo celovite in popolne podatke o posameznih vrstah namenskih prejemkov občine, vsaj katere vrste prejemkov so

²² Revizijsko poročilo o učinkovitosti izvajanja ukrepov za racionalizacijo poslovanja Premogovnika Velenje [URL: https://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/revizija/1827/PremogVelenje_SP13-15.pdf], 6. 10. 2022.

namenski prejemki, v kakšnih zneskih so bili realizirani v preteklih letih, oziroma razloge, zakaj do realizacije ni prišlo. Evidence morajo vključevati tudi podatke o morebitnih dokumentih v različnih fazah sprejemanja, ki bodo vplivali na pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov, in sicer z opredelitvijo o njihovi potencialni višini in času realizacije. Navedena evidenca bi zmanjšala tveganje, da občina posamezne vrste namenskih prejemkov, ki jih predpisujejo posamični predpisi, ne bi načrtovala in tudi porabljala za nepredpisane namene.

Občina je za nekatere vrste namenskih prejemkov, ki jih je realizirala v letu 2018, imela vzpostavljeno evidenco namenskih prejemkov, ki je vsebovala podatke glede realiziranih vrst namenskih prejemkov v letu 2018, njihov namen in višino porabe, ter evidenco nekaterih neporabljenih namenskih prejemkov v letu 2017, ki je vsebovala podatke o njihovem namenu ter realizirani višini porabe v letu 2018 (Priloga 4; povezava s točko 2.2.2). Za nekatere vrste namenskih prejemkov za leto 2018 je imela vzpostavljene tudi evidence, ki so ji omogočale pregled nad sprotnim pridobivanjem posameznih vrst namenskih prejemkov (povezava s točko 2.2.2).

Vendar pa občina v letu 2018 ni imela vzpostavljenega enotnega pregleda oziroma evidence vseh potencialnih vrst namenskih prejemkov, ki bi poleg celovitih in popolnih podatkov o posameznih vrstah namenskih prejemkov, med drugim tudi o njihovi realizaciji v preteklih letih, vključevala tudi podatke o morebitnih dokumentih, ki vplivajo na njihovo pridobivanje, v različnih fazah sprejemanja.

2.1.1.4 Opredelitev aktivnosti in nalog v postopku pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov ter določitev odgovornih oseb in njihovih nalog

Ocenjujemo, da bi občina s tem, ko bi v internem aktu oziroma drugem dokumentu jasno in celovito opredelila postopke načrtovanja pridobivanja, pridobivanja in poročanja o realiziranih vrstah namenskih prejemkov, vzpostavila sistem notranjega kontroliranja ter določila nosilce in njihove naloge za izvedbo aktivnosti, zagotovila pregleden sistem načrtovanja in pobiranja posameznih vrst namenskih prejemkov ter v primeru odstopanj od načrtovanega tudi pravočasno ukrepanje in določitev odgovornosti za morebitne nepravilnosti in nesmotrnosti pri njihovi realizaciji.

Pravilnik o postopkih vsebuje pravila glede vključevanja namenskih prejemkov v proračun, posebnih določb, ki bi se nanašale na opredelitev aktivnosti in naloge javnih uslužbencev v postopku načrtovanja in pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov, pa ne vsebuje.

Občina je imela v letu 2018 sprejet Pravilnik o računovodstvu, ki med drugim na splošno ureja in določa organiziranost in naloge računovodske službe. V 9. členu Pravilnika o računovodstvu je določeno, da so dela in naloge ter odgovornost računovodskih delavcev opredeljena v organizacijskem aktu občine – pravilniku o sistemizaciji delovnih mest²³, v katerem so opredeljena dela in naloge ter odgovornosti zaposlenih v občini, ki sodelujejo z računovodstvom, ter da mora računovodja med drugim pristojno osebo opozarjati na namensko porabo proračunskih sredstev. Glede poročanja pa Pravilnik o računovodstvu v 91. členu določa, da je računovodja dolžan pripraviti preglede podatkov o prihodkih in odhodkih po proračunskih postavkah in virih financiranja (kumulativno). Občina je v opisu nalog za delovno mesto višji svetovalec za finance določila, da javni

²³ Pravilnik o sistemizaciji delovnih mest v občinski upravi Občine Šoštanj, št. 1000-1/2017 z dne 25. 9. 2017 in spremembe pravilnika z dne 20. 12. 2017.

uslužbenec opravlja naloge, povezane s pripravo proračuna in zaključnega računa proračuna občin ter izvrševanjem proračuna občine.

Občina je kot usmeritev za pripravo dokumentov za izdelavo proračuna za leto 2018 sicer pripravila Navodilo za pripravo proračuna Občine Šoštanj za leto 2018 za neposredne proračunske uporabnike (občina), Navodilo za pripravo proračuna Občine Šoštanj za leto 2018 za neposredne proračunske uporabnike (za KS) in Navodilo za pripravo proračuna za posredne proračunske uporabnike Občine Šoštanj za leto 2018, ki pa so vsebovala le splošne usmeritve glede priprave proračunskih dokumentov, niso pa vsebovala navedb, ki bi se nanašale na načrtovanje posameznih vrst namenskih prejemkov, izjema je bilo navodilo, ki je bilo posredovano KS in je vključevalo navedbo glede namenskosti pri načrtovanju lastnih prihodkov (od najemnin prostorov, grobov in podobno).

Pojasnilo občine

Na občini namenske prejemke spremlja višja svetovalka za finance. O morebitnih odstopanjih od načrtovanih namenskih prejemkov v proračunu občine obvešča nadrejene in zaposlene, zadolžene za porabo na proračunski postavki, ki se nanaša na določen namenski prejemek.

Občina sicer nima predpisanih posebnih postopkov, ki bi jih morali v zvezi s pridobivanjem namenskih prejemkov izvesti posamezni zaposleni, ki izvajajo zakonsko predpisane postopke (objave razpisov, prijave na razpise, izvedba dražb, zbiranje ponudb, odmere zemljišč, cenitve, priprave pogodb, odločb in drugo).

Občina v notranjih aktih, veljavnih v letu 2018, ali v drugem dokumentu ni opredelila aktivnosti in nalog:

- v postopku načrtovanja pridobivanja posameznih vrst namenskih sredstev tako, da bi podrobneje opredelila, kdaj se posamezne vrste namenskih prejemkov vključijo v proračun občine, kdo je zadolžen za njihovo vključitev in kaj pripravi ob vključitvi posameznih vrst namenskih prejemkov v proračun;
- v postopku pridobivanja posameznih vrst namenskih sredstev tako, da bi v pravilniku o računovodstvu ali drugem aktu opredelila pristojnosti glede evidentiranja, spremljanja in izterjave posameznih vrst namenskih prejemkov (vzpostavitev evidenc) na način, da bi bilo omogočeno sprotno spremljanje realizacije posameznih vrst namenskih prejemkov in da bi podrobneje opredelila, kaj se pripravi v primeru večjih odstopanj;
- v postopku poročanja o pridobljenih namenskih sredstvih tako, da bi podrobneje opredelila, kdo je zadolžen za poročanje o pridobljenih vrstah namenskih prejemkov ter na kakšen način poroča,

in tudi ni določila nosilcev in njihovih nalog za izvedbo aktivnosti v postopkih, povezanih s pridobivanjem posameznih vrst namenskih prejemkov občine. Občina tako nima celovito določenega postopka načrtovanja pridobivanja, pridobivanja in poročanja o realiziranih vrstah namenskih prejemkov ter v tem postopku določenih notranjih kontrol.

Ukrep občine

Občina je 13. 12. 2022 pripravila Navodilo o načinu in postopkih načrtovanja ter ravnanja z namenski prejemki Občine Šoštanj, v katerem je pri posameznih aktivnostih glede načrtovanja pridobivanja in pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov ter poročanja o realizaciji posameznih vrst namenskih prejemkov opredelila odgovorne osebe in njihove naloge ter rok izvedbe nalog.

Zaključek

Ugotovili smo, da občina ni imela opredeljeno, katere pogoje oziroma kriterije mora izpolnjevati posamezna vrsta prejemka proračuna, da mu z odlokom o proračunu prizna status namenskega prejemka, niti ni imela dokumenta, ki bi vseboval pregled vseh potencialnih vrst namenskih prejemkov in pogojev za njihovo pridobivanje.

Občina je imela za pridobivanje 22 vrst namenskih prejemkov, ki jih je realizirala v letu 2018, podlage, ki omogočajo njihovo pridobivanje (sprejete akte/sklenjene pogodbe, na podlagi katerih posamezne prejemke lahko pridobiva in v katerih so opredeljeni pogoji za njihovo pridobivanje oziroma so podlage določene v državnih predpisih), pri čemer so bile za namenske prejemke od najemnin od oddaje stvarnega premoženja, danega v upravljanje javnim zavodom, ter prihodkov od podeljene koncesije za rudarsko pravico in drugih prihodkov od prodaje urejene pomanjkljivo, za 2 vrsti namenskih prejemkov podlag za njihovo pridobivanje oziroma izkazovanje ni imela urejenih (koncesijska dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici in koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih).

Ocenjujemo, da s tem, ko občina ni imela vzpostavljenega enotnega pregleda oziroma evidence vseh potencialnih vrst namenskih prejemkov, ki bi poleg celovitih in popolnih podatkov o posameznih vrstah namenskih prejemkov in njihovi realizaciji v preteklih letih vključevala tudi podatke o morebitnih vplivih dokumentov v različnih fazah sprejemanja na posamezne vrste namenskih prejemkov, ni mogla učinkovito načrtovati in spremljati njihovega pridobivanja.

Občina ni imela celovito določenega postopka načrtovanja pridobivanja, pridobivanja in poročanja o pridobljenih posameznih vrstah namenskih prejemkov ter v tem postopku določenih notranjih kontrol. Občina je le v Navodilo za pripravo proračuna Občine Šoštanj za leto 2018 za neposredne proračunske uporabnike (za KS) vključila določbe glede upoštevanja namenskosti pri načrtovanju lastnih prihodkov. V Pravilniku o računovodstvu je določila, da mora računovodja opozarjati na namensko porabo proračunskih sredstev ter pripravljati poročila, ki vsebujejo tudi načrtovane finančne vire. Sprejete je imela le dokumente, ki so na splošno določali organiziranost in vodenje računovodstva, niso pa urejali postopkov v povezavi s posameznimi vrstami namenskih prejemkov. Prav tako tudi ni določila nosilcev in opredelila njihovih nalog za izvedbo aktivnosti v postopkih, povezanih z načrtovanjem namenskih prejemkov, pridobivanjem namenskih prejemkov in poročanjem o pridobljenih namenskih prejemkih.

2.1.2 Vzpostavitev pogojev za porabo namenskih prejemkov

Občina je bila pri vzpostavitvi pogojev za porabo posameznih vrst namenskih prejemkov učinkovita, če je:

- v aktih, s katerimi je opredelila, da so določene vrste prejemkov namenske, določila namene porabe;
- namene porabe posameznih vrst namenskih prejemkov načrtovala za večletno obdobje;
- vzpostavila sistem, ki zagotavlja, da prevzete obveznosti, ki se financirajo iz posameznih vrst namenskih prejemkov, ne presežejo višine dejansko vplačanih namenskih prejemkov oziroma načrtovanih pravic porabe namenskih prejemkov na proračunskih postavkah (na primer z ustreznim računalniškim programom);
- opredelila aktivnosti in naloge ter določila nosilce in njihove naloge za izvedbo aktivnosti v postopku porabe posameznih vrst namenskih prejemkov.

2.1.2.1 Določitev namenov porabe za posamezne vrste namenskih prejemkov

Predpisi, ki določajo posamezne vrste namenskih prejemkov, običajno določajo tudi namene, za katere se posamezna vrsta namenskega prejemka lahko porabi. V nekaterih primerih so ti nameni opredeljeni zelo splošno. Tako na primer ZJF v 80. členu določa, da se kupnina, najemnina in odškodnina za državno oziroma občinsko stvarno premoženje uporabijo samo za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja države oziroma občine, kar pa je zelo široko področje uporabe, saj stvarno premoženje občine obsega tako komunalno infrastrukturo, kulturne objekte, objekte šol in vrtcev kot tudi cestno infrastrukturo. Tudi pri koncesijski dajatvi za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici je namen porabe zelo široko določen, saj je v ZIS določeno, da se porablja za ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in turistično infrastrukturo, kar pa lahko vključuje praktično vsa področja financiranja občine. Določeni predpisi pa namene porabe predpisujejo bolj določno, tako se na primer sredstva požarne takse namenijo izključno za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah. Prav tako se lahko za iste namene uporabijo različne vrste namenskih prejemkov, kot na primer gradnja komunalne infrastrukture se lahko financira iz sredstev komunalnega prispevka, kupnin in najemnin od stvarnega premoženja, okoljskih dajatev, sofinanciranja iz državnega proračuna, sredstev EU, turistične takse in še drugih namenskih prejemkov. V nekaterih primerih pa je predvideno, da občina sprejme svoj akt, v katerem podrobneje uredi pogoje, namen in način njihove porabe, oziroma ob ustanovitvi proračunskega sklada določi tudi čas, za katerega je ta ustanovljen, in organe upravljanja. Namene porabe, kot jih predpisujejo predpisi, predstavlja 5.

Ker so nameni porabe posameznih vrst namenskih prejemkov opredeljeni zelo široko, bi morala občina s svojimi akti podrobneje urediti namene financiranja, da bi lahko bolj učinkovito načrtovala porabo posameznih vrst namenskih prejemkov.

Občina je za določene vrste namenskih prejemkov sprejela akte, v katerih je podrobneje določila namene porabe, in sicer je:

- bilo v 7. členu Odloka o turistični taksi v Občini Šoštanj²⁴ določeno, da je turistična taksa prihodek občine, ki se porabi za dejavnosti in storitve, določene z Zakonom o spodbujanju in razvoju turizma; namene porabe občina določi s proračunom;
- v 34. členu Odloka o oskrbi s pitno vodo za območje Občine Šoštanj²⁵ določila, da je najemnina za uporabo javne infrastrukture vodovodnega sistema namenski prihodek občine in se namensko uporablja za investicije in investicijska vzdrževalna dela na javni infrastrukturi vodovodnega omrežja in čistilnih naprav;
- v 42. členu Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode za območje občine Šoštanj²⁶ določila, da je najemnina za uporabo javne infrastrukture odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode namenski prihodek občine in se namensko uporablja za investicije in investicijska vzdrževalna dela na javni infrastrukturi kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav; okoljska dajatev za onesnaževanje vode po Zakonu o varstvu okolja²⁷ je namenski prihodek občine in se namensko uporablja za investicije in investicijska vzdrževalna dela na javni infrastrukturi kanalizacijskega omrežja;
- v 56. členu Odloka o pokopališkem redu²⁸ določila, da se pokopališka dejavnost financira iz cene najemnine grobnih mest, prihodka od izvajanja storitev, subvencij, proračunskih sredstev občine in drugih virov; v Odloku o pokopališkem redu je določila tudi način določitve prihodkov iz najemnin grobnih mest, ki so potrebni za pokrivanje upravičenih stroškov javne službe.

Občina je v:

- Odloku o gospodarskih javnih službah v Občini Šoštanj²⁹ na splošno določila, da se GJS financirajo: s ceno proizvoda ali storitev, ki je lahko tudi v obliki tarife, takse, nadomestila ali povračila, iz sredstev proračuna, iz davka lokalne skupnosti in iz ostalih virov,
- Odloku o dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina in distribuciji toplote v Občini Šoštanj³⁰ na splošno določila, da so viri financiranja javne službe cene za dobavljeno toploto in zemeljski plin, omrežnine, proračun občine in drugi viri,
- Odloku o ravnanju in odlaganju komunalnih odpadkov v Občini Šoštanj³¹ pa, da se sredstva za izvajanje javne službe pridobivajo iz plačil uporabnikov za storitve javne službe, od prodaje

²⁴ Uradni list Občine Šoštanj, št. 3/15; prenehal veljati s 17. 7. 2018 z uveljavitvijo Odloka o turistični in promocijski taksi v Občini Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št. 5/18), vendar so se določbe prejšnjega odloka glede plačevanja turistične takse uporabljale še do 31. 12. 2018.

²⁵ Uradni list Občine Šoštanj, št. 10/14.

²⁶ Uradni list Občine Šoštanj, št. 3/14.

²⁷ Uradni list RD, št. št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13.

²⁸ Uradni list Občine Šoštanj, št. 8/01 in 3/16; prenehal veljati z 10. 12. 2020 z uveljavitvijo Odloka o pokopališkem redu (Uradni list Občine Šoštanj, št. 5/20).

²⁹ Uradni list Občine Šoštanj, št. 3/01 in 3/15.

³⁰ Uradni list Občine Šoštanj, št. 10/07.

³¹ Uradni list Občine Šoštanj, št. 5/04 – uradno prečiščeno besedilo.

ločenih frakcij kot sekundarnih surovin obratom za predelavo ločenih frakcij, iz proračuna občine in drugih virov.

Občina se je v Pogodbi o najemu komunalne infrastrukture za izvajanje GJS, sklenjeni s Komunalnim podjetjem Velenje, d.o.o. dogovorila, da se obnovitvene investicije praviloma financirajo iz zbrane najemnine za komunalno infrastrukturo in po potrebi iz drugih proračunskih sredstev najemodajalk, nove investicije pa se praviloma financirajo iz proračunskih sredstev najemodajalk, države in EU ter nepovratnih sredstev zasebnikov (donacije), v Pogodbi o poslovnem najemu javne infrastrukture regijskega centra za ravnanje z odpadki Celje in razmerjih v zvezi z izvajanjem GJS z družbo Simbio d.o.o. pa, da je najemnina za javno infrastrukturo namenski prihodek najemodajalk, ki se mora uporabiti zgolj za gradnjo, nakup in obnovo javne infrastrukture (nadomestitvene investicije), za katero je bila zaračunana.

ZDLov-1 določa, da se sredstva koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih, ki jih prejme občina, porabijo za izvajanje ukrepov varstva in vlaganj v naravne vire. Podrobnejše pogoje, namen in način porabe teh sredstev mora občina urediti z odlokom, česar pa občina ni storila.

Ukrep občine

Občina je v osnutek Odloka o porabi koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, ki ga bo predložila v obravnavo predvidoma na 2. redno sejo občinskega sveta po izvedenih lokalnih volitvah v letu 2022 in konstituiranju novega občinskega sveta, vključila pogoje, namen in način porabe sredstev.

Občina je tako le za nekatere vrste namenskih prejemkov podrobneje opredelila namene porabe.

2.1.2.2 Načrtovanje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje

Občina lahko le s pripravo dolgoročnih strateških načrtov, ki vsebujejo tudi dolgoročni načrt porabe posameznih vrst namenskih prejemkov, zasleduje strateške cilje, ki si jih je zastavila.

Občina v letu 2018 ni imela sprejete strategije, ki bi celovito opredeljevala razvojne cilje občine, je pa pripravljala strategijo razvoja turizma in program varstva okolja. Večletno porabo sredstev je tako predstavljal sprejeti NRP za obdobje 2018–2021, ki pa vsebuje le investicijske projekte in projekte, ki predstavljajo državno pomoč, prikazane po virih financiranja, in sicer vsebujejo načrtovano porabo lastnih proračunskih sredstev, transferov iz drugih občin, transferov iz državnega proračuna ter transferov iz državnega proračuna (sredstva EU).

Občina je le v manjšem delu letno načrtovala porabo posameznih vrst namenskih prejemkov transparentno (povezava s točko 2.3.1.3), namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje pa ni načrtovala.

2.1.2.3 Vzpostavitev sistema prevzemanja obveznosti

Občina bi morala za učinkovito načrtovanje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov vzpostaviti sistem notranjih kontrol, ki bi zagotavljal, da v proračunskem letu ne prevzame več

obveznosti, kot je vplačanih posameznih vrst namenskih prejemkov, hkrati pa tudi ne več, kot je načrtovanih pravic porabe na proračunskih postavkah, na katerih je bila načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov. Dinamika porabe posameznih vrst namenskih prejemkov bi morala slediti dinamiki njihovih vplačil. Omejitev, da občina v proračunskem letu ne sme prevzeti več obveznosti, kot je vplačanih, oziroma v primeru, da so namenski prejemki realizirani v višjem znesku, kot je načrtovano na proračunski postavki, le toliko kot je na proračunski postavki načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, pa določajo tudi javnofinančni predpisi.

Občina pravice porabe sredstev vsako leto določi s sprejetim proračunom. Pravice porabe so omejene z višino načrtovanih sredstev na proračunskih postavkah in kontih, pri čemer ni posebej opredeljeno, ali gre za financiranje iz posameznih vrst namenskih prejemkov ali drugih sredstev. Občina med letom vodi evidenco namenskih prejemkov in njihove porabe, vendar pa evidenca ne vsebuje vseh posameznih vrst namenskih prejemkov (Priloga 4). Občina je imela le delno vzpostavljen sistem notranjih kontrol, s pomočjo katerega je spremljala stanje vplačanih vrst namenskih prejemkov in v skladu z višino vplačanih sredstev zagotavljala ustrezno porabo sredstev, in sicer je občina navedla, da je višja svetovalka za finance spremljala prihodkovni del in o morebitnih odstopanjih obveščala zaposlene, zadolžene za porabo na proračunski postavki, pri čemer pa dokazila o načinu obveščanja ni predložila. Poleg tega je imela občina v računovodskem programu vključeno blokado, ki je preprečevala evidentiranje odhodkov v primeru nezadostnih sredstev na proračunski postavki, pri čemer pa ni imela opredeljenih virov financiranja posameznih proračunskih postavk, da bi bilo razvidno, ali je na posamezni proračunski postavki načrtovana tudi posamezna vrsta namenskega prejemka in njegova višina. Sistema, ki bi omogočal sprotno spremljanje višine prevzetih obveznosti in stanje vplačanih namenskih sredstev, občina ni imela vzpostavljenega.

2.1.2.4 Opredelitev aktivnosti in nalog v postopku porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ter določitev odgovornih oseb in njihovih nalog

Občina bi za učinkovito načrtovanje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov morala vzpostaviti organizacijske pogoje. To pomeni, da bi morala imeti opredeljene postopke načrtovanja porabe posameznih vrst namenskih prejemkov in določene tudi odgovorne osebe za izvedbo posameznih nalog v postopku načrtovanja porabe posameznih vrst namenskih prejemkov. Z opredelitvijo postopkov načrtovanja porabe in opredelitvijo odgovornih oseb, bi občina obvladovala tveganje, da se aktivnosti načrtovanja ne izvajajo pravočasno in s pravilnimi podatki (na primer načrtuje se poraba v prevelikem ali premajhnem obsegu, pri čemer se ne upoštevajo razvojne strategije in potrebe občine).

Občina ni opredelila aktivnosti in nalog za izvedbo aktivnosti v postopku načrtovanja porabe posameznih vrst namenskih prejemkov in porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ter ni določila nosilcev in njihovih nalog.

Občina je imela v letu 2018 sprejet Pravilnik o računovodstvu, ki med drugim na splošno ureja in določa organiziranost in naloge računovodske službe in v 9. členu določa, da so dela in naloge ter odgovornost računovodskih delavcev opredeljene v organizacijskem aktu občine, ki pa naloge glede izvrševanja proračuna določa le na splošno, ne pa tudi posebej za namenske prejemke. Pravilnik o računovodstvu pa določa, da mora računovodja med drugim pristojno osebo opozarjati na namensko porabo proračunskih sredstev ter da je računovodja dolžan pripraviti preglede podatkov o prihodkih in odhodkih po proračunskih postavkah in virih financiranja (kumulativno).

Občina tako nima celovito določenega postopka načrtovanja porabe, porabe in poročanja o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov ter vzpostavljenih notranjih kontrol.

Ukrep občine

Občina je 13. 12. 2022 pripravila Navodilo o načinu in postopkih načrtovanja ter ravnanja z namenskimi prejemki Občine Šoštanj, v katerem je pri posameznih aktivnostih glede načrtovanja porabe in porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ter poročanja o realizaciji posameznih vrst namenskih prejemkov opredelila odgovorne osebe in njihove naloge ter rok izvedbe nalog.

Zaključek

Občina je za nekatere vrste namenskih prejemkov (turistična taksa, najemnina za uporabo javne infrastrukture vodovodnega sistema, odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter odlaganja odpadkov, najemnine grobnih mest) v svojih aktih oziroma pogodbah podrobneje opredelila namene porabe. Ni pa namenov porabe podrobneje opredelila za vse vrste namenskih prejemkov.

Občina ni načrtovala namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje.

Občina ni vzpostavila sistema notranjih kontrol, ki bi v celoti zagotavljal, da prevzete obveznosti iz posameznih vrst namenskih prejemkov ne bi presegle višine dejansko vplačanih posameznih vrst namenskih prejemkov oziroma načrtovanih pravic porabe namenskih prejemkov na proračunskih postavkah. Občina porabo sredstev spremlja v okviru načrtovanih sredstev na proračunski postavki, pri čemer pa nima vzpostavljene evidence, kakšen del načrtovane porabe se pokriva iz namenskih prejemkov, prav tako pa med letom vodi tudi evidenco posameznih vrst namenskih prejemkov, ki pa ne vključuje vseh namenskih prejemkov.

Občina nima opredeljenih aktivnosti in nalog glede načrtovanja porabe posameznih vrst namenskih prejemkov in same porabe, je pa v Pravilnik o računovodstvu vključila določbo, da mora računovodja opozarjati na namensko porabo proračunskih sredstev ter pripraviti pregled porabe po virih financiranja. Opredeljene pa ima naloge, ki se nanašajo na sodelovanje pri izvrševanju proračuna in pripravo podatkov za zaključni račun proračuna, ki pa se nanašajo na proračunska sredstva na splošno in ne opredeljujejo aktivnosti in nalog glede posameznih vrst namenskih prejemkov. Prav tako tudi ni določila nosilcev in njihovih nalog za izvedbo aktivnosti.

2.2 Načrtovanje pridobivanja in pridobivanje namenskih prejemkov

V zvezi z učinkovitostjo pri načrtovanju pridobivanja in pridobivanju namenskih prejemkov smo iskali odgovore na vprašanja, ali je:

- bila občina učinkovita pri načrtovanju pridobivanja namenskih prejemkov;

- bila občina učinkovita pri pridobivanju posameznih vrst namenskih prejemkov;
- občina poročala o pobranih namenskih prejemkih.

2.2.1 Načrtovanje pridobivanja namenskih prejemkov

Občina je bila učinkovita pri načrtovanju pridobivanja namenskih prejemkov, če je:

- v odloku, s katerim je sprejela proračun občine za leto 2018, oziroma v njegovih spremembah in/ali dopolnitvah opredelila vrste namenskih prejemkov, ki so opredeljeni v predpisih in ki so izpolnjevali vnaprej postavljene pogoje, ki jih mora izpolnjevati posamezen prejemek;
- v prilogah odloka o proračunu občine za leto 2018 (splošni in posebni del, NRP, obrazložitve) ali v drugem dokumentu, ki ga je posredovala občinskemu svetu, vrste namenskih prejemkov opredelila na način, da je razvidno, katere vrste prejemkov so namenski prejemki in kakšna je njihova višina (na primer v obrazložitvi splošnega dela proračuna občine za leto 2018 je opredelila, katere vrste prejemkov so namenski prejemki, v obrazložitvah proračuna občine za leto 2018 je pripravila pregled posameznih vrst namenskih prejemkov);
- glede na realizacijo posameznih vrst namenskih prejemkov med letom in ob upoštevanju morebitnih spremenjenih okoliščin, povezanih z načrtovanimi prejemki, zagotovila, da so se ustrezno uskladili proračunski dokumenti (v primeru zmanjšanja ali povečanja posameznih vrst namenskih prejemkov ustrezno uskladila višino načrtovanih sredstev v proračunu občine).

Občina sprejme proračun z odlokom, vsebine, ki morajo biti urejene v odloku o proračunu, pa opredeljujeta ZJF in ZFO-1. Občina z odlokom o proračunu med drugim določi višino prejemkov in izdatkov proračuna, strukturo posebnega dela proračuna, način izvrševanja proračuna, posebnosti glede upravljanja in prodaje nepremičnega in finančnega premoženja občine, obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja ter vrste namenskih prejemkov proračuna. V Proračunskem priročniku za pripravo občinskih proračunov za leti 2018 in 2019 je glede namenskih prejemkov navedeno, da morajo biti prejemki, čeprav jih že posamezni področni zakoni opredeljujejo kot namenske, opredeljeni še v odloku o proračunu občine. V tem primeru se z odlokom o proračunu občine pripozna status posameznega namenskega prejemka določenemu proračunskemu prejemku³². Po mnenju MF predpisi s področja javnih financ dopuščajo možnost, da se občine same odločijo, ali bodo prejemke, ki jih kot namenske, poleg prejemkov, določenih v 43. členu ZJF, opredeljujejo javnofinančni predpisi in področni predpisi, opredelile kot posamezne vrste namenskih prejemkov v odlokih o proračunu in jim s tem priznale status namenskosti. Področni in javnofinančni predpisi, ki določajo posamezne vrste namenskih prejemkov, ne določajo, da bi bilo občini prepuščeno, ali določene prejemke, ki so kot namenski opredeljeni že v predpisih, tudi sama opredeli kot namenske ali ne, temveč določa le, da so določene vrste prejemkov namenske. Občina bi tako morala v odloku o proračunu občine za posamezno proračunsko leto opredeliti vse vrste namenskih prejemkov, ki jih kot namenske določajo predpisi in ki izpolnjujejo z občinskimi dokumenti predpisane pogoje. Poleg namenskih prejemkov, ki jih določajo javnofinančni predpisi, področni predpisi in akti občine, pa so namenski prejemki tudi tisti, za katere se občina

³² Enako stališče je MF zavzelo tudi v mnenju, ki ga je 9. 4. 2018 poslalo vsem občinam.

s sofinancerjem dogovori, da jih prejme za vnaprej določen namen, zato bi morala občina tudi te prejemke v odloku o proračunu določiti kot namenske.

2.2.1.1 Opredelitev posameznih vrst namenskih prejemkov v odloku, s katerim je bil sprejet proračun občine za leto 2018, oziroma v njegovih spremembah in/ali dopolnitvah

Občina je v odloku o proračunu občine za leto 2018 določila, da so posamezne vrste namenskih prejemkov proračuna:

- prihodki, določeni v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF;
- požarna taksa, ki se porablja za namen, določen v ZVPoz;
- turistična taksa, ki se porabi za razvoj turizma v občini;
- okoljska dajatev za odvajanje odpadnih voda, ki se uporabi za namen, določen v ZFO-1;
- prejeta sredstva od drugih javnofinančnih institucij ter prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za sofinanciranje investicij in drugih projektov, ki se porabijo za namen, določen v pogodbi;
- prihodek od Termoelektrarne Šoštanj, ki se porabi za investicije;
- lastni prihodki KS Gaberke, Lokovica, Skorno - Florjan, Topolšica, Zavodnje, Ravne, ki se porabijo za upravljanje in vzdrževanje domov krajanov;
- prihodki KS Zavodnje in Bele Vode od najemnin za grobove, ki se porabijo za pokopališko dejavnost;
- prihodki KS Zavodnje od občanov, ki se porabijo za vzdrževanje vodovodnega sistema Zavodnje;
- prihodki KS Šoštanj, ki se porabijo za upravljanje in vzdrževanje tržnice;
- sredstva obvezne proračunske rezerve, ki se vodijo kot sredstva proračunskega sklada, in
- sredstva za zadolžitev občine.

Z rebalansom proračuna 1 je spremenila določila, ki so urejala namenske prejemke, tako da je kot namenske prejemke določila:

- prihodke, določene v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF;
- požarno takso, ki se porablja za namen, določen v ZVPoz;
- turistično takso, ki se porabi za razvoj turizma v občini;
- komunalni prispevek, ki se porablja za gradnjo komunalne opreme;
- prejeta sredstva od drugih javnofinančnih institucij ter prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za sofinanciranje investicij in drugih projektov, ki se porabijo za namen, določen v pogodbi;
- prihodek od Termoelektrarne Šoštanj, ki se porabi za investicije;
- lastne prihodke KS, ki se porabijo za namene, določene v njihovih finančnih načrtih;
- druga namenska sredstva sofinanciranja;
- sredstva obvezne proračunske rezerve, ki se vodijo kot sredstva proračunskega sklada, in
- sredstva za zadolžitev občine.

Z rebalansom proračuna 2 se določila glede namenskih prejemkov niso spremenila.

Tabela 5 prikazuje število prejemkov, ki jih kot namenske opredeljujejo javnofinančni predpisi, področni predpisi ter akti občine, ali so dogovorjeni/določeni s sofinancerjem, ter število tistih, ki jih je občina za leto 2018 opredelila z odlokom o proračunu občine za leto 2018 in rebalansom proračuna 1. Priloga 2 predstavlja vrste namenskih prejemkov, ki so oziroma niso bili opredeljeni kot namenski prejemki v odloku o proračunu občine za leto 2018 in rebalansu proračuna 1.

Tabela 5 Posamezne vrste namenskih prejemkov, opredeljene v odloku o proračunu občine za leto 2018 in rebalansu proračuna 1

Posamezne vrste namenskih prejemkov glede na podlago, ki opredeljuje njihovo namenskost	Število posameznih vrst namenskih prejemkov	Število posameznih vrst namenskih prejemkov, opredeljenih v odloku o proračunu občine za leto 2018 in rebalansu proračuna 1		
		da	delno	ne
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
javnofinančni predpisi	18	8	5 ¹⁾	5
področni predpisi	14	3	5 ¹⁾	6
drugi namenski prejemki, opredeljeni z odlokom o proračunu občine za leto 2018	6	1	5 ¹⁾	/
drugi namenski prejemki občine	3	/	3 ¹⁾	/
Skupaj	41	12	18	11

Opomba: ¹⁾ Občina je v odloku o proračunu občine za leto 2018 na splošno navedla, da so namenski prejemki prejeta sredstva iz drugih javnofinančnih institucij ter prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za sofinanciranje investicij in drugih projektov, ki se porabijo za namen, določen v pogodbi, ter z odlokom rebalansom proračuna 1 na splošno navedla, da so namenski prihodki tudi druga namenska sredstva sofinanciranja.

Vir: dokumentacija občine.

Občina je v odloku o proračunu občine za leto 2018 in rebalansu proračuna 1:

- od 18 vrst namenskih prejemkov, določenih z javnofinančnimi predpisi, opredelila 8 vrst namenskih prejemkov, 5 vrst namenskih prejemkov je opredelila delno (posojila v letu 2018, sofinanciranje investicij, sofinanciranje investicij iz strukturne in kohezijske politike EU, sofinanciranje skupne občinske uprave in sofinanciranje družinskega pomočnika), saj v odloku o proračunu občine za leto 2018 oziroma rebalansu proračuna 1 ni navedla, na podlagi katerih pogodb oziroma za katere investicije/projekte bodo sredstva realizirana, ampak je z odlokom o proračunu občine za leto 2018 le na splošno navedla, da so namenski prejemki tudi prejeta sredstva iz drugih javnofinančnih institucij ter prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za sofinanciranje investicij in drugih projektov, ki se porabijo za namen, določen v pogodbi, in v rebalansu proračuna 1 za leto 2018 le na splošno navedla, da so namenski prejemki tudi druga namenska sredstva sofinanciranja, 5 vrst namenskih prejemkov pa ni opredelila, od tega:
 - 2 vrst namenskih prejemkov (najemnine od oddaje stvarnega premoženja in najemnine za komunalno infrastrukturo), za katere je načrtovala realizacijo in jih v letu 2018 tudi realizirala;

- 3 vrst namenskih prejemkov (kupnine od prodaje kapitalskih naložb, sredstva za sofinanciranje uresničevanja pravic avtohtone italijanske/madžarske narodne skupnosti³³ in presežek proračuna za leto 2017), za katere občina realizacije niti ni načrtovala niti je ni realizirala;
- od 14 vrst namenskih prejemkov, določenih s področnimi predpisi, opredelila 3 vrste namenskih prejemkov (turistična taksa, požarna taksa in komunalni prispevek), 5 vrst namenskih prejemkov je opredelila delno (koncesijska dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici, pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, letno nadomestilo za upravljanje državnih gozdov, koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih in sredstva, prejeta iz državnega proračuna, za povračilo sredstev subvencij tržne najemnine), saj v odlokih o proračunu ni navedla, na podlagi katerih pogodb oziroma za katere investicije/projekte bodo sredstva realizirana, ampak je le na splošno navedla, da so namenski prejemki tudi prejeta sredstva iz drugih javnofinančnih institucij ter prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za sofinanciranje investicij in drugih projektov, ki se porabijo za namen, določen v pogodbi, in v rebalansu proračuna 1 za leto 2018 le na splošno navedla, da so namenski prejemki tudi druga namenska sredstva sofinanciranja, 6 vrst namenskih prejemkov pa ni opredelila (rezervni sklad po SZ-1, taksa za obravnavanje pobud za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu, nadomestilo za stroške lokacijske preveritve, taksa na neizkoriščena stavbna zemljišča, samoprispevek in denarna sredstva, prejeta po pogodbi o sofinanciranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture), za katere realizacije sredstev ni niti načrtovala niti jih ni realizirala;
- kot druge namenske prejemke opredelila 1 vrsto namenskega prejemka (lastni prihodki KS), določenega z odlokom o proračunu občine za leto 2018, delno pa je opredelila 8 vrst namenskih prejemkov, določenih z odlokom o proračunu občine za leto 2018 oziroma rebalansom proračuna 1, saj v odlokih o proračunu ni navedla, na podlagi katerih pogodb oziroma za katere investicije/projekte bodo sredstva realizirana, ampak je le na splošno navedla, da so namenski prejemki tudi prejeta sredstva iz drugih javnofinančnih institucij ter prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za sofinanciranje investicij in drugih projektov, ki se porabijo za namen, določen v pogodbi, in v rebalansu proračuna 1 le na splošno navedla, da so namenski prejemki tudi druga namenska sredstva sofinanciranja.

Občina 11 vrst namenskih prejemkov v odloku o proračunu občine za leto 2018 oziroma rebalansu proračuna ni opredelila kot namenskih prejemkov, od tega pa bi morala določiti najmanj 2, za katera je sredstva s proračunom občine za leto 2018 tudi načrtovala in ju realizirala.

Pojasnilo občine

Občina nekaterih prejemkov, za katere že iz vsebine pogodb izhaja namen njihove porabe, v odloku o proračunu občine za leto 2018 ni posebej določila kot namenskih prejemkov, čeprav se navezujejo na točno določene proračunske postavke na odhodkovni strani proračuna občine.

Posamezne vrste namenskih prejemkov določajo področni in javnofinančni predpisi, med namenske prejemke pa lahko uvrstimo tudi tiste, za katere se občina s financerjem dogovori, da jih prejme za

³³ Občina do navedenih sredstev ni upravičena.

vnaprej določen namen. Zaradi spremljanja namenske porabe posameznih vrst namenskih prejemkov je pomembno, da jih občina nedvoumno opredeli v odloku o proračunu.

Ukrep občine

Občina je v osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2023, ki bo predložen na sejo občinskega sveta ob obravnavi sprememb proračuna za leto 2023, poleg prejemkov, ki jih je kot namenske prejemke opredelila že v odloku o proračunu občine za leto 2018, vključila prejemke, določene v prvem odstavku 80. člena ZJF (kupnine od prodaj premoženja in najemnine od oddaj stvarnega premoženja), nekatere druge namenske prejemke od sofinanciranja pa je konkretno opredelila na način, da je navedla, za katere investicije/projekte bodo sredstva realizirana.

Občina v letu 2018 rezervnega sklada v skladu z določbami SZ-1 ni opredelila kot namenske prejemke v odloku o proračunu, prav tako pa sredstev tudi ni vplačevala v rezervne sklade, ki so jih vodili upravniki posameznih večstanovanjskih stavb, kjer ima v lasti stanovanja. SZ-1 namreč v drugem odstavku 41. člena določa, da občine lahko oblikujejo svoje rezervne sklade v okviru svojih namenskih sredstev in v tem primeru niso dolžne vplačevati v rezervne sklade, oblikovane za posamezno večstanovanjsko stavbo, kjer imajo v lasti stanovanja, če o tem obvestijo upravnika s priloženimi listinami, ki dokazujejo obstoj rezervnega sklada in višino zbranih sredstev. Občina je v letu 2018 za potrebe pokrivanja stroškov tekočega in investicijskega vzdrževanja skupnih prostorov v večstanovanjskih objektih, v katerih je lastnica posameznih stanovanj, v proračunu občine za leto 2018 načrtovala sredstva na proračunski postavki 16053005 – Rezervni sklad za stanovanja, v okviru katere je obrazložila namene porabe. Sredstva na proračunski postavki so bila namenjena pokrivanju stroškov vzdrževanja in izboljšav skupnih prostorov v večstanovanjskih objektih.

2.2.1.2 Opredelitev posameznih vrst namenskih prejemkov na način, da je razvidno, kateri prejemki so namenski in kakšna je njihova višina

Prejemke proračuna občina opredeli v tekstualnem delu odloka o proračunu, splošnem delu proračuna ter v obrazložitvah proračuna. V splošnem delu proračuna se prejemki izkazujejo v okviru 3 bilanc: BPO, računu finančnih terjatev in naložb in v RF. V BPO se na prihodkovni strani izkazujejo davčni prihodki, nedavčni prihodki, kapitalski prihodki, prejete donacije in transferni prihodki, znotraj katerih so glede na vrsto prihodka razporejene tudi posamezne vrste namenskih prejemkov. V računu finančnih terjatev in naložb se izkazujejo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil in od prodaje kapitalskih vlog, ki sodijo med namenske prejemke, v RF pa zadolževanje. Občina v okviru obrazložitve splošnega dela proračuna prihodke obrazloži na ravni podskupin kontov, predpisi pa ne določajo, da bi morala občina posebej poročati o posameznih načrtovanih vrstah namenskih prejemkov. Ker je mogoče le na podlagi jasne opredelitve, katere so posamezne vrste namenskih prejemkov in v kakšni višini so načrtovane, zagotavljati transparentno načrtovanje in porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, bi morala občina v proračunskih dokumentih (odlok o proračunu, splošni del proračuna ali v obrazložitvah proračuna) jasno navesti, kateri izmed prejemkov so namenski in kakšna je njihova višina.

Občina je v splošnem delu proračuna občine za leto 2018³⁴ načrtovala prejemke občine na ravni podskupin kontov, ki vključujejo tudi posamezne vrste namenskih prejemkov, ter pripravila obrazložitev proračuna. Občina v splošnem delu proračuna občine za leto 2018 ni posebej opredelila podskupin kontov oziroma kontov, na katerih so načrtovane posamezne vrste namenskih prejemkov, je pa mogoče iz nazivov podskupin kontov vsaj posredno za nekatere vrste namenskih prejemkov ugotoviti njihovo višino, saj so načrtovani na posebnih podskupinah kontov (na primer donacije, zadolževanje), za veliko večino posameznih vrst namenskih prejemkov pa na ravni podskupin kontov ni mogoče ugotoviti načrtovane višine, saj so znotraj podskupin kontov načrtovane na kontih oziroma podkontih tako posamezne vrste namenskih prejemkov kot tudi ostale (nenamenske) vrste prejemkov proračuna. Iz splošnega dela proračuna občine za leto 2018 vse načrtovane vrste namenskih prejemkov niso razvidne, saj občina podskupin kontov, na katerih so posamezne vrste namenskih prejemkov načrtovane, ni posebej opredelila, je pa v:

- obrazložitvah splošnega dela proračuna občine za leto 2018 in v obrazložitvah splošnega dela rebalansa proračuna 1 za 4 vrste namenskih prejemkov, in sicer od okoljske dajatve, ki je na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisana zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami, najemnin za komunalno infrastrukturo, turistične takse in požarne takse, opredelila načrtovano višino pridobljenih sredstev in navedla, da gre za namenske prejemke;
- obrazložitvah posebnega dela proračuna občine za leto 2018 v okviru 14 proračunskih postavk z navedenimi načrtovanimi zneski porabe opredelila, da gre pri navedenih namenih porabe za porabo prihodkov od najemnin komunalne infrastrukture in turistične takse, ki so v odloku o proračunu občine opredeljeni kot namenski prejemki, ter podrobneje opredelila namene porabe ter navezavo na posamezen projekt.

Občina v obrazložitvah splošnega dela proračuna občine za leto 2018 in v obrazložitvah splošnega dela rebalansa proračuna 1 ni obrazložila vseh vrst namenskih prejemkov, za katere je sredstva načrtovala, v obrazložitvah splošnega dela rebalansa proračuna 2 pa ni podala nobenih obrazložitev glede posameznih vrst namenskih prejemkov, prav tako tudi v nobenem proračunskem dokumentu ali drugem dokumentu, ki bi bil predložen v obravnavo občinskemu svetu:

- posamezne vrste namenskih prejemkov niso prikazane na način, da bi bile zbirno navedene vse vrste namenskih prejemkov, katerih realizacijo je občina načrtovala, ter opredeljena njihova višina;
- ni razviden prenos neporabljenih sredstev posameznih vrst namenskih prejemkov iz preteklega leta.

Ukrep občine

Občina je 13. 12. 2022 pripravila Navodilo o načinu in postopkih načrtovanja ter ravnanja z namenskimi prejemki Občine Šoštanj, v katerem je v okviru aktivnosti priprave proračuna občine določila, da za to pristojne odgovorne osebe na predpisanih obrazcih izdelajo oceno vseh načrtovanih namenskih prejemkov za leto, za katero se sprejema proračun. Ocene načrtovanih namenskih prejemkov so podlaga za njihovo vključitev v proračun oziroma rebalans proračuna.

³⁴ Objavljen na spletni strani občine: [URL: <https://www.sostanj.si/objava/62712>], 15. 11. 2022.

2.2.1.3 Uskladitev proračunskih dokumentov glede na realizacijo posameznih vrst namenskih prejemkov med letom

ZJF v osmem in devetem odstavku 2. člena določa, da proračun sprejme občinski svet, in sicer pred začetkom posameznega leta za leto, ki je enako koledarskemu. Iz določb osmega in devetega odstavka 2. člena ZJF izhaja načelo predhodne potrditve proračuna, katerega temeljna zahteva je, da je občinski svet s sprejemom proračuna celovito seznanjen glede načrtovanih prejemkov in izdatkov proračuna, saj se z njegovim sprejemom potrdijo načrtovani prejemki in poraba sredstev.

Ker v času sprejema proračuna pogosto ni mogoče dovolj natančno načrtovati prejemkov in izdatkov, ZJF določa možnost sprememb proračuna med proračunskim letom z rebalansom proračuna, s katerim se prejemki in izdatki proračuna ponovno uravnesajo. Rebalans proračuna je zaradi upoštevanja načela predhodne potrditve proračuna treba pripraviti, ko ocena izvršitve tekočega proračuna pomembno odstopa od sprejetega proračuna. Postopek priprave rebalansa proračuna občine v skladu s 40. členom Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti³⁵ (v nadaljevanju: uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja iz leta 2007) določi občina s svojimi akti. V 99. členu Poslovnika Občinskega sveta³⁶ je bilo določeno, da lahko župan med letom predlaga spremembe in dopolnitve proračuna občine. Spremembe in dopolnitve proračuna občine sprejema občinski svet po določbah tega poslovnika, ki veljajo za sprejem odloka po skrajšanem postopku. Amandma k rebalansu proračuna mora biti predložen v pisni obliki in mora biti obrazložen, predlagatelj amandmaja pa mora upoštevati pravilo o ravnovesju med proračunskimi prihodki in izdatki. Poslovník Občinskega sveta ali drug dokument ne vsebuje posebnih določb, ki bi določale, kdaj je treba pripraviti rebalans proračuna (na primer, pri kakšnem odstopanju od načrtovane realizacije prejemkov proračuna je nujno treba pristopiti k pripravi rebalansa proračuna).

Če se po sprejemu proračuna vplača namenski prejemek, ki zahteva sorazmerni namenski izdatek, ki v proračunu ni izkazan ali ni izkazan v zadostni višini, se v skladu z drugim odstavkom 4. člena odloka o proračunu občine za leto 2018 v višini dejanskih prejemkov povečata obseg izdatkov finančnega načrta neposrednega uporabnika in proračun. Če so namenski prejemki vplačani v proračun v nižjem obsegu, kot je izkazan v proračunu, pa lahko v skladu s tretjim odstavkom 4. člena odloka o proračunu občine za leto 2018 uporabnik prevzema in plačuje obveznost samo v višini dejansko vplačanih oziroma razpoložljivih sredstev.

Občinski svet je 21. 3. 2018 sprejel rebalans proračuna 1 in 19. 9. 2018 rebalans proračuna 2. V rebalansu proračuna 1 so se načrtovani skupni prejemki, glede na odlok o proračunu občine za leto 2018, povečali za 3.230.776 EUR oziroma 28,4 %, od tega največ v delu, ki se nanaša na davčne prihodke, in sicer zaradi višjega izračuna nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, druge nedavčne prihodke, in sicer zaradi višjih prihodkov najemnin od komunalne infrastrukture, transferne prihodke, od tega največ zaradi odobrenih nepovratnih sredstev Eko sklada ter načrtovanih prihodkov iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, prihodke od prodaje zgradb, prostorov in zemljišč, od povečanja ostalih manjših prihodkov in načrtovanega povečanja zadolžitve pri poslovni banki. V rebalansu proračuna 2 so se načrtovani skupni prihodki, glede na rebalans

³⁵ Uradni list RS, št. 44/07 in 54/10.

³⁶ Uradni list Občine Šoštanj, št. 14/08-UPB1.

proračuna 1, povečali za 670.830 EUR oziroma 4,7 %, od tega največ v delu, ki se nanaša na prejete donacije, ker je občina zaradi novega dogovora s TEŠ d.o.o. in HSE d.o.o. glede plačila odškodnine le te načrtovala med donacijami in ne več med drugimi nedavčnimi prihodki, ter v delu, ki se nanaša na transferne prihodke za sofinanciranje sanacij in obnov plazov po naravnih nesrečah iz preteklih let.

Tabela 6 prikazuje primerjavo posameznih vrst namenskih prejemkov, načrtovanih z rebalansom proračuna 1, katerih realizacija je bila v prvem polletju leta 2018 bistveno nižja oziroma bistveno višja od 50 % načrtovanih sredstev, z realizacijo v prvem polletju leta 2018.

Tabela 6 Primerjava nekaterih vrst realiziranih namenskih prejemkov občine v prvem polletju leta 2018 z načrtovanimi prihodki z rebalansom proračuna 1

Vrsta namenskega prejemka od/iz:	Načrtovano z rebalansom proračuna 1 v EUR	Realizirano v prvem polletju leta 2018 ¹⁾ v EUR	Razlika načrtovano – realizirano v EUR	Realizirano konec leta 2018 v EUR	Indeks
(1)	(2)	(3)	(4)=(2)-(3)	(5)	(6)=(3)/(2)*100
kupnin od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja	337.000	99.750	237.250	171.854	29,6
donacije	213.000	267.417	(54.417)	1.605.560 ²⁾	125,5
državnega proračuna za investicije (sanacije)	300.000	0	300.000	302.487 ³⁾	0
javnih skladov za investicije	206.395	19.995	186.400	19.995	9,7
sofinanciranja investicij iz strukturne in kohezijske politike EU	92.164	0	92.164	0	/
posojil v letu 2018	500.000	0	500.000	149.227	0
najemnin od komunalne infrastrukture	1.578.900	23.956	1.554.944	1.431.949	1,5
turistične takse	110.000	39.281	70.719	98.034	35,7
komunalnega prispevka	100.000	37.344	62.656	92.946	37,3
Skupaj	3.437.459	487.743	3.058.550	3.872.047	14,2

Opomba: ¹⁾ Poročilo o izvrševanju proračuna Občine Šoštanj za obdobje 1. 1. 2018 – 30. 6. 2018 (v nadaljevanju: poročilo o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018).

²⁾ Z rebalansom proračuna 2 je načrtovala povečanje na 1.660.000 EUR.

³⁾ Z rebalansom proračuna 2 je načrtovala povečanje na 657.700 EUR.

Vir: odlok o proračunu občine za leto 2018, rebalans proračuna 1, rebalans proračuna 2, poročilo o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018, zaključni račun proračuna, konto kartice občine.

Pri realizaciji posameznih vrst namenskih prejemkov, in sicer od kupnin od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja, prejemkov iz državnega proračuna za investicije (sanacije), prejemkov iz javnih skladov za investicije, prejemkov iz sofinanciranja investicij iz strukturne in kohezijske politike EU v delu, ki se nanaša na prejeta sredstva iz strukturnih skladov, posojil v letu 2018, najemnin od komunalne infrastrukture, turistične takse in komunalnega prispevka ter donacij v prvem polletju izvrševanja proračuna, so nastala pomembna odstopanja glede na načrtovane zneske z rebalansom proračuna 1. Občina je sicer v obrazložitvah poročila o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 delno za nekatere vrste prejemkov obrazložila razloge za odstopanja,

in sicer je na splošno navedla, da je večina prihodkov realiziranih skladno z načrtovanimi vrednostmi in dinamiko prilivov, saj so nekateri prihodki namreč konstantni, za nekatere pa se načrtuje priliv v drugi polovici leta, na primer del nedavnih prihodkov in večina kapitalskih prihodkov, donacij in transfernih prihodkov. V okviru obrazložitve transfernih prihodkov je navedla projekte, za katere je pridobila sredstva iz državnega proračuna, prav tako je za projekta, za katera je načrtovala zadolžitev, navedla, da sta v fazi izvajanja, ni pa obrazložila vseh odstopanj in ni navedla razlogov, zakaj je do odstopanj prišlo ter zakaj ni predlagala uskladitve prejemkov. Znižanja prejemkov od kupnin od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja, prejemkov iz javnih skladov za investicije ter posojil v letu 2018 ni predlagala niti ob sprejetju rebalansa proračuna 2 (načrtovane zneske z rebalansom proračuna 2 prikazuje Priloga 2), pri tem pa je njihova realizacija pomembno odstopala tudi konec leta.

Občina je sicer v prvem polletju leta 2018 skupaj realizirala 5.013.867 EUR vseh prihodkov, kar predstavlja 35,5 % vseh načrtovanih prihodkov BPO proračuna za leto 2018, veljavnega na dan 30. 6. 2018.

Občina v procesu priprave predloga proračuna za leto 2018 in njegovih sprememb in tudi pri izvrševanju proračuna ni v celoti upoštevala načela učinkovitosti, saj so bila že v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 ugotovljena nekatera bistvena odstopanja med načrtovanimi in realiziranimi posameznimi vrstami namenskih prejemkov v delu, ki se nanaša na prejemke:

- od kupnin od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja, saj je bilo realizirano le 29,6 % načrtovanih prihodkov v proračunu za leto 2018, veljavnem na dan 30. 6. 2018,
- iz javnega sklada za investicije, saj je bilo realizirano le 9,7 % načrtovanih prihodkov javnega sklada za investicije v proračunu za leto 2018, veljavnem na dan 30. 6. 2018, in sicer za sofinanciranje izgradnje polnilnih postaj za električna vozila, medtem ko realizacije načrtovanih prihodkov za sofinanciranje gradnje prizidka h glasbeni šoli v proračunu za leto 2018, veljavnem na dan 30. 6. 2018, ni izkazovala,
- od posojil v letu 2018, saj ni realizirala načrtovane zadolžitve pri poslovni banki v višini do 350.000 EUR in zadolžitve pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) v proračunu za leto 2018, veljavnem na dan 30. 6. 2018,
- od najemnin od komunalne infrastrukture, od turistične takse in od komunalnega prispevka, saj je bilo realizirano le 1,5 % načrtovanih prihodkov od komunalne infrastrukture, 35,7 % načrtovanih prihodkov od turistične takse in 37,3 % načrtovanih prihodkov komunalnega prispevka v proračunu za leto 2018, veljavnem na dan 30. 6. 2018.

Občina tudi v kasneje sprejetem rebalansu proračuna 2, razen za namenske prejemke od donacij, ni načrtovala nižjih prihodkov od kupnin od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja, prihodkov iz javnega sklada za investicije, načrtovane prejemke iz državnega proračuna za investicije (sanacije) je z rebalansom proračuna 2 še povečala.

Pojasnilo občine

Občina je v letu 2018 z rebalansom proračuna 2 načrtovala projekta sanacij še 2 plazov, kasneje pa je ugotovila, da sredstev iz državnega proračuna za načrtovani sanaciji ne bo mogoče realizirati v letu 2018, saj je vlada Program odprave posledic neposredne škode na stvareh sprejela šele

8. 11. 2018, občina pa je pogodbo z Ministrstvom za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP) sklenila šele v decembru 2018, rok, določen za predložitev zahtevka, pa je bil 31. 1. 2019. Občina je prejemeke načrtovanih sanacij 2 plazov vključila v proračun občine za leto 2019.

Ukrep občine

Občina je 13. 12. 2022 pripravila Navodilo o načinu in postopkih načrtovanja ter ravnanja z namenskiimi prejemki Občine Šoštanj, v katerem je v okviru aktivnosti izvrševanja proračuna občine opredelila odgovorno osebo, ki je zadolžena za spremljanje prilivov in odlivov namenskih sredstev ter mesečno obveščanje skrbnikov proračunskih postavk o realizaciji proračuna ter je zadolžena, da v primeru odstopanj pripravi izhodišča za rebalans proračuna.

Zaključek

Občina v odloku o proračunu za leto 2018 in v rebalansu proračuna 1 od 18 vrst namenskih prejemkov, določenih z javnofinančnimi predpisi, ni opredelila 5 vrst namenskih prejemkov (za 2 vrsti namenskih prejemkov je v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 izkazala realizacijo), od 14 vrst namenskih prejemkov, določenih s področnimi predpisi, je oziroma je vsaj delno opredelila 8 vrst namenskih prejemkov, ki jih je v letu 2018 tudi realizirala. Prav tako je v odloku o proračunu občine za leto 2018 in v rebalansu proračuna 1 le delno opredelila 18 vrst namenskih prejemkov.

Posamezne vrste namenskih prejemkov, ki jih je občina načrtovala v letu 2018, so razvidne le iz tekstualnega dela odloka o proračunu občine za leto 2018 in rebalansa proračuna 1, v katerem pa ni opredelila vseh vrst namenskih prejemkov, ki jih je realizirala, in delno iz obrazložitve splošnega in posebnega dela proračuna občine. Občina v proračunu občine za leto 2018 ni podala popolnih in zadostnih obrazložitvev v delu, ki se nanašajo na vrste namenskih prejemkov občine v letu 2018, saj je v obrazložitvah splošnega dela proračuna občine za leto 2018 delno obrazložila le 4 vrste namenskih prejemkov (okoljska dajatev, ki je na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisana zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami, najemnine za komunalno infrastrukturo, turistična taksa in požarna taksa) in v obrazložitvah posebnega dela proračuna občine za leto 2018 delno v okviru proračunskih postavk le za 2 vrsti namenskih prejemkov opredelila, da gre pri porabi za namenske prejemke (najemnina od komunalne infrastrukture in turistična taksa), prav tako tudi v splošnem delu proračuna občine ni izkazala, kateri prejemki so namenski, pri tem pa je prejemke občine načrtovala na ravni podskupin kontov in ne na ravni kontov. Iz dokumentov, ki jih je predložila občinskemu svetu v obravnavo ob sprejemu proračuna, ni razviden prenos neporabljenih vrst namenskih prejemkov iz leta 2017. V rebalansu proračuna 2 namenski prejemki niso razvidni.

Občina je med proračunskim letom 2018 sicer sprejela 2 rebalansa proračuna, vendar kljub velikim odstopanjem med rebalansom proračuna 1 in realizacijo v prvem polletju leta 2018 ni uskladila višine namenskih prejemkov, pri katerih so bila ugotovljena odstopanja, in je le na splošno podala razloge, zakaj tega ni naredila. Občina je tako med proračunskim letom delno usklajevala načrtovane višine posameznih vrst namenskih prejemkov.

2.2.2 Pridobivanje namenskih prejemkov

Občina je bila učinkovita pri pridobivanju posameznih vrst namenskih prejemkov, če je:

- vzpostavila zanesljivo in popolno evidenco, ki omogoča sproten pregled nad pridobivanjem posameznih vrst namenskih prejemkov (na primer evidenca zavezancev za plačilo posameznih vrst namenskih prejemkov: turistične takse, koncesijske dajatve, najemnine in drugi);
- izvajala aktivnosti za sprotno pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov – spremljanje in nadziranje pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov ter izterjava neplačanih vrst namenskih prejemkov.

2.2.2.1 Vzpostavitev evidenc, ki omogočajo sproten pregled nad pridobivanjem posameznih vrst namenskih prejemkov

Namenske prejemke v občinski proračun nakazujejo fizične in pravne osebe na podlagi izdanih računov, odločb ali drugih podlag za plačilo ali pa se prenakazujejo iz vplačilnih računov države na različnih podlagah, na primer sklepov posameznih pristojnih organov, dogovorov o razdelitvi zbranih sredstev, izdanih odločb ali sklenjenih pogodb o sofinanciranju. Na prilive določenih namenskih prejemkov občine nimajo vpliva, saj za izterjavo sredstev, iz katerih se v občinski proračune odvaja del sredstev, skrbijo državni organi (na primer koncesijska dajatev od posebnih iger na srečo v igralnici, požarna taksa). Za namenske prejemke, za katere občina izdaja račune ali odločbe za plačilo, pa mora imeti vzpostavljene evidence, ki ji med drugim omogočajo pregled nad zavezanci, višino obveznosti posameznega zavezanca in rokom zapadlosti. Tako vzpostavljene evidence omogočajo podlago za sprotno pobiranje posameznih vrst namenskih prejemkov in izterjavo morebitnih neplačanih terjatev.

Občina je v letu 2018 s programom Excel vodila Realizacijo namenskih prejemkov in njihove porabe v letu 2018, v kateri so bili realizirani zneski posameznih vrst namenskih prejemkov in realizirani nameni porabe posameznih vrst namenskih prejemkov v letu 2018 (v nadaljevanju: evidenca posameznih vrst namenskih prejemkov občine) in jo prikazuje Priloga 4, vendar pa vanjo niso vključene vse potencialne vrste namenskih prejemkov³⁷, prav tako pa tudi ne vsi namenski prejemki, ki jih je občina realizirala v letu 2018 (proračunska rezerva, posojila v letu 2018, sofinanciranje skupne občinske uprave, sofinanciranje družinskega pomočnika, koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih, prejemki iz državnega proračuna za povračilo sredstev subvencij tržne najemnine in prejemki iz drugih občin). Evidenca posameznih vrst namenskih prejemkov občine vsebuje realizirane zneske za leto 2018 za 20 vrst namenskih prejemkov, ne vsebuje pa tudi načrtovanih zneskov posameznih vrst namenskih prejemkov, in sicer z odlokom o proračunu občine za leto 2018, z rebalansom proračuna 1 in rebalansom proračuna 2. Občina je evidenci posameznih

³⁷ Vključenih je 22 vrst namenskih prejemkov (7 od 18 vrst javnofinančnih vrst namenskih prejemkov, 6 od 14 vrst namenskih prejemkov, določenih s področnimi predpisi, in 6 vrst namenskih prejemkov, opredeljenih z odlokom o proračunu občine za leto 2018, in 3 vrste drugih namenskih prejemkov v občini).

vrst namenskih prejemkov prikazala tudi porabo prenesenih posameznih vrst namenskih prejemkov iz leta 2017³⁸ s stanjem na 1. 1. 2018 ter realiziranimi nameni porabe v letu 2018.

Občinski svet je 21. 3. 2018 skupaj z rebalansom proračuna 1³⁹ potrdil Sklep o sprejetju Načrta ravnjanja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj v letu 2018, ki vsebuje načrt razpolaganja (odprodaj) z nepremičnim premoženjem v lasti Občine Šoštanj v letu 2018, evidence, ki bi bolj natančno opredeljevala načrtovane prodaje, na primer, kdaj se načrtuje realizacija prodaje in kakšne so omejitve, ni imela vzpostavljene.

Občina v letu 2018 ni vodila pregleda tistih vrst namenskih prejemkov, ki jih pobirajo državni organi in prenakazujejo v občinski proračun. Tak pregled bi moral vsebovati načrtovani znesek vplačil in roke predvidenih nakazil glede na morebitna obvestila državnih organov o višini in načrtovanih rokih nakazil ali pa vsaj podatke na podlagi nakazil iz preteklih let. Občina od državnih organov v večini primerov za posamezne vrste namenskih prejemkov, za katere nima sklenjenih pogodb ali ji niso dodeljeni na podlagi odločb/sklepov o dodelitvi sredstev v posameznem letu, ne prejme obvestila o višini načrtovanih vplačil na občinske proračune, datumih plačil in morebitnem stanju odprtih terjatev do neplačnikov, saj je državni organi niso dolžni obveščati, vendar to otežuje realno načrtovanje posameznih vrst namenskih prejemkov v občinskem proračunu.

V reviziji smo za posamezne vrste namenskih prejemkov, ki so bili realizirani v najvišjih zneskih⁴⁰, preverili, ali je občina imela vzpostavljene evidence, ki so ji omogočale sprotno in popolno pobiranje. Občina je v letu 2018 imela za namenske prejemke od prodaj/zamenjav nepremičnega premoženja, oddaj nepremičnega premoženja v najem, in sicer poslovnih prostorov, garaž, parkirišč, zemljišč, športnih in drugih objektov (telovadnica, kegljišče, vila Mayer), stanovanj, ki jih je občina oddajala sama, in stanovanj, katerih najemnine so za račun občine pridobivali 3 upravniki, komunalne infrastrukture in komunalnega prispevka vzpostavljeno popolno evidenco, ki ji je omogočala pregled nad posamezno obveznostjo za plačilo (zavezanec za plačilo, višina in rok zapadlosti), medtem ko vzpostavljena evidenca ni bila popolna za namenske prejemke od:

- dela najemnin stanovanj, ki jih je za račun občine pobiral upravnik Linea d.o.o. in jih nakazoval občini, zaradi neuskklajenosti dejanskega in knjižnega stanja, na kar opozarjamo v točki 2.2.2.2;
- turistične takse, in sicer je imela občina v letu 2018 vzpostavljeno le evidenco prejetih plačil, tako da je razviden datum prejema, znesek in zavezanec, ni pa imela vzpostavljenih terjatev do zavezancev za plačilo turistične takse oziroma morebitne druge evidence, na podlagi katere bi po zavezancih mesečno spremljala višino terjatve, datum zapadlosti, datum plačila in znesek plačila ter začetno in končno stanje (stanje morebitnih odprtih terjatev na dan 1. 1. 2018 in odprtih terjatev na dan 31. 12. 2018).

Občina je v poslovne knjige evidentirala prejemke od turistične takse, ko je bilo izvedeno plačilo, terjatev za plačilo obveznosti od turističnih taks pa v poslovnih knjigah v letu 2018 ni imela

³⁸ Vključeni so prejemki od turistične takse, pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest, najemnin od oddaje stanovanj, koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih in komunalni prispevek.

³⁹ Z odlokom o proračunu občine za leto 2018 občina prodaj stvarnega premoženja za leto 2018 še ni načrtovala.

⁴⁰ Med vrste namenskih prejemkov, ki imajo najvišje realizirane zneske v letu 2018, sodijo tudi namenski prejemki od donacij, vendar jih v pregled glede sprotности in popolnosti pridobivanja nismo vključili, ker gre za prostovoljne prispevke pravnih ali fizičnih oseb.

vzpostavljenih (na primer neplačane v letu 2018 in morebitne neplačane in zapadle v preteklih letih). Občina v poslovnih knjigah v delu, ki se nanaša na prejemke od turističnih taks, ni izkazovala pravega dejanskega stanja, saj ni imela vzpostavljenih terjatev do zavezancev za plačilo turistične takse, ki je nastala s prejemom poročila zavezanca za plačilo turistične takse. Občina bi morala za neizterjan del imeti vzpostavljen skupen znesek terjatev oziroma po posameznih zavezancih, česar pa občina v poslovnih knjigah za leto 2018 ni izkazala.

Ukrep občine

Občina je z uveljavitvijo plačevanja turistične in promocijske takse po novem Odloku o turistični in promocijski taksi v Občini Šoštanj, in sicer s 1. 1. 2019, uredila evidentiranje terjatev iz naslova turistične in promocijske takse.

Za namenske prejemke od najemnin, ki sta jih sicer pobirala javna zavoda za oddajanje prostorov za druge dejavnosti, občina evidence ni imela vzpostavljene.

2.2.2.2 Izvajanje aktivnosti za sprotno pridobivanje posameznih vrst namenskih prejemkov

Že ZJF v drugem odstavku 34. člena določa, da so neposredni uporabniki dolžni zagotavljati popolno in pravočasno pobiranje prejemkov proračuna iz svoje pristojnosti ter izločanje teh prejemkov v proračun. Pravočasno in popolno pobiranje prejemkov proračuna pa pomembno vpliva tudi na učinkovitost poslovanja, saj le pravočasno in popolno pobrani prejemki na drugi strani omogočajo izvedbo načrtovanih nalog občine.

Za posamezne vrste namenskih prejemkov, in sicer od kupnin od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja, najemnin od oddaje stvarnega premoženja (poslovnih prostorov, stanovanj, garaž, parkirišč, zemljišč, športnih objektov, vile Mayer in drugih objektov, komunalne infrastrukture), turistične takse in komunalnega prispevka, ki jih prikazuje Tabela 7, smo v reviziji podrobneje preverili, ali jih je občina v letu 2018 pridobivala sproti (pravočasno) in v dogovorjenih zneskih.

Tabela 7 Pregled izbranih vrst namenskih prejemkov z zneski zapadlih terjatev na 1. 1. in 31. 12. 2018 ter z opredelitvijo glede izvajanja postopkov izterjave občine v letu 2018

Vrsta namenskega prejemka od	Načrtovano v EUR	Realizirano v letu 2018 v EUR	Znesek zapadlih terjatev na:		Postopki izterjave
			1. 1. 2018 v EUR	31. 12. 2018 v EUR	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
kupnin od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja	337.000	171.854	0	0	/
najemnin od oddaje stvarnega premoženja (brez najemnine za komunalno infrastrukturo), ki se nanašajo na:	241.100	254.857 ¹⁾	175.324 ¹⁾	155.361 ¹⁾	
• najemnine javnih zavodov za oddajanje prostorov za druge dejavnosti		24.282	2.021	1.477	delno
• najemnine od poslovnih prostorov in drugih prostorov		75.837	3.392	3.691	da
• najemnine od stanovanj, ki jih je pridobivala občina		12.328	307	121	da
• najemnine od stanovanj v lasti občine, ki so jih za račun občine pridobivali upravniki		166.692	171.625 ²⁾	151.549 ²⁾	da
najemnin od komunalne infrastrukture, ki se nanašajo na:	1.403.800	1.431.949	86.278	148.334	
• vodovod, fekalno kanalizacijo, pokopališče, distribucijo plina in toplote		1.412.483	78.055	133.123	ne
• komunalne odpadke		19.466	8.223	15.211	ne
turistične takse	100.000	98.034	/ ³⁾	/ ³⁾	ne
komunalnega prispevka	55.000	92.946	1.154	13.074	da
Skupaj	2.136.900	2.049.640	262.756	316.769	

Opomba: ¹⁾ Najemnine od oddaje prostorov za druge namene sta pridobivala javna zavoda in jih nista nakazovala v občinski proračun, zato znesek ni upoštevan v realiziranem znesku vseh najemnin od oddaje premoženja občine oziroma v skupnem znesku zapadlih terjatev.

²⁾ Dejansko stanje se v delu, ki se nanaša na terjatve do upravnika Linea d.o.o., ne ujema s stanjem, navedenim v poslovnih knjigah občine za leto 2018, na kar opozarjamo v nadaljevanju te točke.

³⁾ Občina v letu 2018 ni imela vzpostavljene popolne evidence za spremljanje terjatev do zavezancev za plačilo turistične takse, na kar opozarjamo v točki 2.2.2.1.

Vir: odlok o proračunu občine za leto 2018, zaključni račun proračuna občine za leto 2018, podatki občine.

Kupnine od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja

Občina je v letu 2018 realizirala skupaj 171.854 EUR prejemkov od prodaj stvarnega premoženja, od tega skupaj 171.782 EUR prejemkov od prodaje nepremičnega premoženja in 72 EUR od prodaje premoženja.

Občina je, razen 1 plačila od prodaje poslovnega prostora v znesku 25.200 EUR, ki ga je pridobila 19 dni po roku plačila, vsa ostala plačila pridobivala v roku.

Občina je v 1 primeru Pogodbo o menjavi stanovanja v znesku 24.000 EUR sklenila 9. 1. 2018, še preden je občinski svet potrdil Sklep o sprejetju Načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj v letu 2018 (21. 3. 2018), ki vsebuje načrt razpolaganja (odprodaj) z nepremičnim premoženjem v lasti Občine Šoštanj v letu 2018 in med drugim vključuje tudi navedeno menjavo nepremičnine. Stanovanje, ki je bilo predmet menjave, ni bilo vključeno niti v Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj v letu 2017.

Najemnine od stvarnega premoženja, danega v upravljanje javnima zavodoma

ZJF v prvem odstavku 80. člena določa, da kupnina od prodaje premoženja in najemnina od oddaje stvarnega premoženja v najem predstavljata prihodek proračuna občine, ki je lastnica premoženja, če ni s posebnim zakonom drugače določeno. Navedeno pomeni, da tudi najemnine od premoženja, danega v upravljanje posrednim proračunskim uporabnikom (javnim zavodom), predstavljajo prihodek proračuna občine. Javni zavodi, ki jim je občina dala v upravljanje posamezno nepremično premoženje, so tako dolžni poskrbeti za pravilno in pravočasno pobiranje najemnin, občina pa mora poskrbeti, da javni zavod zbrana sredstva odvede v občinski proračun.

Občina v letu 2018 prihodkov od najemnin javnih zavodov, ki sta jih zaračunavala od oddaje prostorov v upravljanju za druge dejavnosti, ni pridobivala v občinski proračun. Prihodke, ki sta jih javna zavoda realizirala v letu 2018 od oddaje prostorov za druge dejavnosti v najem, in zneske zapadlih terjatev podrobneje prikazuje Tabela 8.

Tabela 8 Prihodki od najemnin javnih zavodov, ki se nanašajo na oddaje prostorov za druge dejavnosti

Javni zavod	Realizirani prihodki v letu 2018:			Znesek plačil za leto 2018, plačanih z zamudo:		Skupni znesek zapadlih terjatev na:		Izterjava javnega zavoda in nadzor občine nad javnim zavodom	Brezplačne oddaje (da, ne)
	skupaj	za terjatve pred letom 2018	za leto 2018	skupaj	po datumu izdaje računa ¹⁾ oziroma po dnevu zapadlosti ²⁾	1. 1. 2018	31. 12. 2018		
	v EUR	v EUR	v EUR	v EUR	v dnevih	v EUR	v EUR		
(1)	(2)=(3)+(4)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
OŠ Šoštanj	24.282	4.061	20.221	2.918	od 42 do 222 ¹⁾	2.021	1.402	delno ³⁾	ne
Zavod za kulturo	945	0	945	150	od 13 do 46 ²⁾	0	75		da
Skupaj	25.227	4.061	21.166	3.068		2.021	1.477		

Opomba: ¹⁾ Plačilo po datumu izdaje računa.

²⁾ Plačilo po dnevu zapadlosti.

³⁾ Javna zavoda sta opominjala s pošiljanjem opominov.

Vir: podatki občine.

Občina v letu 2018 prejemkov OŠ Šoštanj in zavoda za kulturo od oddajanja prostorov v upravljanju za druge dejavnosti, ki sta jih realizirala v skupnem znesku 25.227 EUR, ni pridobila v proračun občine, saj ji javna zavoda prejemkov nista nakazovala, ampak sta jih izkazovala kot lastne prihodke.

Z Odlokom o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola Šoštanj⁴¹ in z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda "Zavod za kulturo Šoštanj"⁴² je Občinski svet posredno sicer dal soglasje k oddaji prostorov v lasti občine, danih v upravljanje OŠ Šoštanj in zavodu za kulturo, vendar pa v odloku ali drugem dokumentu posebej ni opredelil, da so prihodki od najemnin od oddaje poslovnih prostorov sredstva javnih zavodov, niti ni sprejel odločitve, na podlagi katere bi bila navedena javna zavoda upravičena prihodke od oddaje nepremičnin v najem oziroma uporabo porabljeni sama in jih ne nakazovati v občinski proračun. Iz nobenega dokumenta občine tudi ne izhaja, da bi bil občinski svet seznanjen, da prihodkov javnih zavodov od oddajanja nepremičnega premoženja v najem ali uporabo ne pridobiva in porablja občina, temveč javni zavodi. Občina v računovodskih evidencah ne vodi terjatev do javnih zavodov od pobranih najemnin, prav tako tudi ne zagotavlja, da bi se zbrana sredstva nakazovala v občinski proračun oziroma bila izkazana v zaključnem računu proračuna občine. Občina od javnih zavodov v letu 2018 tudi ni pridobivala poročil o pobranih najemninah od oddaje prostorov v letu 2018, pridobila je le letni poročili javnih zavodov.

Občina nad pobiranjem najemnin v javnih zavodih rednega nadzora ni izvajala, saj od javnih zavodov ni redno, periodično (mesečno ali trimesečno) pridobivala poročil o stanju zbranih sredstev ter odprtih terjatvah, nadzor je vršila le prek pridobljenih letnih poročil o poslovanju in s sodelovanjem predstavnikov v svetih javnih zavodov.

Ukrep občine

Občina je 23. 11. 2022 OŠ Šoštanj v podpis posredovala Aneks št. 3 k Pogodbi o zagotavljanju sredstev za izvajanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja na Osnovni šoli Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj, za nadstandardne zaposlitve in za dodatne dejavnosti šole za obdobje od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022 in zavodu za kulturo Aneks št. 3 k Pogodbi o financiranju dejavnosti Zavoda za kulturo Šoštanj v letu 2022 in financiranju projekta "Kajuhovo leto", v katera je vključila določilo, da so prihodki najemnin od oddaje športne dvorane in telovadnice oziroma od najemnin od oddaje Kulturnega doma Šoštanj, ki jih zavoda pobirata kot upravljalca, prihodek proračuna občine.

Oddaja nepremičnega premoženja v brezplačno uporabo v upravljanju javnega zavoda

Predpisi dopuščajo, da se nepremično premoženje v lasti občine, ki ga ne potrebuje noben upravljavec, odda v brezplačno uporabo po metodi javnega zbiranja ponudb ali z neposredno pogodbo, in sicer med drugim, če se odda nevladnim organizacijam, ki jim je podeljen status delovanja v javnem interesu, za opravljanje tistih dejavnosti, za katere jim je podeljen status, kot določa 30. člen Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti⁴³ (v nadaljevanju: ZSPDSLS do 9. 3. 2018 oziroma 68. člen ZSPDSLS-1 od 10. 3. 2018).

⁴¹ Uradni list Občine Šoštanj, št. 2/05, 4/05, 8/07, 1/08 in 4/12.

⁴² Uradni list Občine Šoštanj, št. 05/03.

⁴³ Uradni list RS, št. 86/10, 75/12, 47/13 – ZDU-1G, 50/14, 90/14 – ZDU-1l, 14/15 – ZUJF0, 76/15 in 11/18 – ZSPDSLS-1. Zakon je prenehal veljati 10. 3. 2018 z uveljavitvijo ZSPDSLS-1.

Ker občina ni izvajala ustreznega nadzora nad zavodom za kulturo, je s tem dopustila, da je ta v letu 2018 dajal prostore v brezplačno uporabo 4 uporabnikom, čeprav nimajo statusa nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu, da bi izpolnjevale pogoje za brezplačno uporabo prostorov. Če bi zavod za kulturo v letu 2018 zaračunaval najemnino v skladu s sprejetim cenikom, bi v letu 2018 realiziral najmanj 2.494 EUR ocenjenih prihodkov, ki bi jih morala občina v letu 2018 pridobiti v proračun občine.

Najemnine od oddaje poslovnih in drugih prostorov, oddaja po nižji najemnini in oddaja v brezplačno uporabo

Občina je v letu 2018 oddajala 129 prostorov, od tega 96 kletnih garaž in parkirišč, poleg tega je oddajala tudi zemljišča, športno dvorano, telovadnico, kegljišče ter vilo Mayer in realizirala skupaj 75.837 EUR, kar podrobneje prikazuje Tabela 9.

Tabela 9 Pridobivanje najemnin od oddaje poslovnih in drugih prostorov v letu 2018

Najemnine od	Realizirani prihodki v letu 2018:			Zamujena plačila za leto 2018:			Znesek zapadlih terjatev na:	
	skupaj	za terjatve pred letom 2018	za leto 2018	skupaj	v % od prihodkov za leto 2018	zamuda po dnevih	1. 1. 2018	31. 12. 2018
	v EUR	v EUR	v EUR	v EUR		v dnevih	v EUR	v EUR
(1)	(2)=(3)+(4)	(3)	(4)	(5)	(6)=(5)/(4)*100	(7)	(8)	(9)
poslovnih prostorov	32.674	1.671	31.003	5.741	18,5	od 11 do 129	1.671	3.336
drugih prostorov ¹⁾	43.163	1.721	41.442	5.665	13,7	od 11 do 211	1.721	355
Skupaj	75.837	3.392	72.445	11.406	15,7		3.392	3.691

Opomba: ¹⁾Vključujejo garaže, parkirna mesta, športno dvorano, telovadnico, kegljišče, vilo Mayer in druge prejemke od oddaj.

Vir: podatki občine.

Občina je v letu 2018 pridobila 15,7 % vseh prejetih plačil od najemnin poslovnih in drugih prostorov z zamudo, in sicer od 11 do 211 dni po dnevni zapadlosti. Na 1. 1. 2018 je izkazovala skupaj 3.392 EUR zapadlih terjatev, na 31. 12. 2018 pa 3.691 EUR zapadlih terjatev od najemnin za poslovne in druge prostore. Občina je v letu 2018 najemnikom pošiljala opomine za poravnavo zapadlih obveznosti in opomine pred tožbo ter opozarjala na zamude pri plačilih najemnin. Če se niso odzvali, je vložila predlog za izvršbo.

Oddajanje nepremičnega premoženja v najem po nižji najemnini je opredeljeval drugi odstavek 28. člena ZSPDSL oziroma vsebinsko enako opredeljuje tretji odstavek 62. člena ZSPDSL-1, in sicer da se pod ocenjeno vrednostjo lahko odda v najem nepremično premoženje, ki je namenjeno poslovni dejavnosti, zlasti dejavnosti domače in umetnostne obrti ter kulturni dejavnosti, pri čemer je merilo za izbor najugodnejšega ponudnika ekonomsko najugodnejša ponudba.

Občina je v letu 2018 na podlagi Najemne pogodbe z Moja pentlja, Valentina Kovač S.P. in na podlagi soglasja župana sproti pridobivala najemnino v znižanem znesku. Župan je na podlagi vloge najemnice sprejel začasen ukrep o znižanju najemnine na 1 EUR na mesec brez DDV zaradi delno okrnjenega izvajanja dejavnosti, ob pogoju sprotnega poravnavanja preostalih stroškov poslovanja

(elektrika, voda, kanalizacija in drugi tekoči stroški). Skupen znesek 6 nižjih najemnin, odobrenih navedeni najemnici, je v letu 2018 znašal 938 EUR⁴⁴, vendar pa ZSPDSLS ni vseboval oziroma ZSPDSLS-1 ne vsebuje nobenih izjem, ki bi se nanašale na obračunavanje nižje najemnine poslovnim subjektom, ki opravljajo izključno pridobitno dejavnost.

Pojasnilo občine

Odločitev o nižjem plačilu najemnine ne pomeni splošne prakse občine, ampak izjemo pri odločitvi, da edina papirnica v mestu ohrani svojo dejavnost.

ZSPDSLS je v prvem odstavku 30. člena med drugim dopuščal, da se v brezplačno uporabo lahko odda nepremično premoženje osebam javnega prava za opravljanje javnih nalog, vendar pa uporabniki krijejo obratovalne stroške, stroške rednega vzdrževanja in druge stroške, za katere se stranki dogovorita s pogodbo (šesti odstavek 30. člena ZSPDSLS), enako določa ZSPDSLS-1 v prvem in četrtem odstavku 68. člena.

Občina je imela v letu 2018 sklenjeni 2 pogodbi o najemu poslovnega prostora za brezplačno uporabo, in sicer s Centrom za socialno delo Velenje za uporabo poslovnega prostora za potrebe delovanja pisarne Centra za socialno delo v Šoštanju in z Upravno enoto Velenje za uporabo poslovnega prostora za potrebe delovanja Upravne enote Velenje, Krajevnega urada Šoštanj, ki sta bili sklenjeni za določeno obdobje 5 let (do 31. 12. 2018) z možnostjo podaljšanja najemnega razmerja, ter 1 pogodbo o brezplačni uporabi poslovnega prostora, sklenjeno z Ministrstvom za notranje zadeve za uporabo poslovnega prostora za potrebe Policijske pisarne Šoštanj, ki deluje 2-krat tedensko (skupno 5 ur na teden), in sicer za določen čas, za dobo 5 let, in z možnostjo podaljšanja najemnega razmerja, h kateri je bil sklenjen Aneks št. 2 k pogodbi, s katerim se je pogodbeno razmerje podaljšalo.

Občina se je v pogodbah, sklenjenih s Centrom za socialno delo Velenje, Upravno enoto Velenje in Ministrstvom za notranje zadeve, v 3. členu med drugim dogovorila, da vsi obratovalni stroški in stroški tekočega vzdrževanja bremenijo občino, kar je bilo v neskladju z določili šestega odstavka v povezavi s prvim odstavkom 30. člena ZSPDSLS oziroma določili ZSPDSLS-1 (četrti odstavek v povezavi s prvim odstavkom 68. člena). Občina v letu 2018 navedenim uporabnikom poslovnih prostorov ni zaračunavala obratovalnih stroškov in stroškov tekočega vzdrževanja.

Pojasnilo občine

Občina želi storitve navedenih ustanov zagotoviti v centru občine, saj so njihove matične ustanove v sosednji, občanom oddaljeni občini. Z njihovimi izpostavami ali pisarnami želi slediti konceptu dostopnosti, enostavnosti in boljši mobilnosti za vse občane.

Navedeni organi so zagotovili zaposlene, občina pa ustrezne prostore. Nezaračunavanje obratovalnih stroškov je občina poleg brezplačne najemnine morala sprejeti kot izhodišče za vzpostavitev delovanja storitev navedenih institucij, saj te ne razpolagajo z dodatnimi sredstvi za pokrivanje tovrstnih stroškov za njihovo delovanje.

⁴⁴ Mesečni znesek najemnine, določene v najemni pogodbi, je znašal 157,36 EUR brez DDV. 6-mesečni znesek najemnin skupaj znaša 944,16 EUR brez DDV.

Izjem, ki bi v primeru brezplačnih oddaj nepremičnega premoženja osebam javnega prava za opravljanje javnih nalog dopuščale, da občini, kot lastnici nepremičnega premoženja, ne bi bilo treba zaračunavati obratovalnih stroškov in stroškov rednega vzdrževanja, ni vseboval ZSPDSLS niti jih ne vsebuje ZSPDSLS-1.

Ukrep občine

Občina je 25. in 28. 11. 2022 Upravni enoti Velenje in Ministrstvu za notranje zadeve v podpis posredovala Aneksa št. 3 k najemni pogodbi o brezplačni uporabi poslovnega prostora, v katerem je med drugim določila, da vsi obratovalni stroški, stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja, kakor tudi preostali nastali stroški, povezani z uporabo prostorov, v celoti bremenijo uporabnika. Center za socialno delo Velenje od avgusta 2020 ne izvaja več svoje dejavnosti v prostorih občine.

Prihodki od najemnin za stanovanja

Občina je konec leta 2018 imela v lasti 132 stanovanj. V letu 2018 je skupaj realizirala 179.020 EUR prihodkov najemnin od stanovanj, od tega je najemnine od 10 stanovanj v znesku 12.328 EUR pridobivala sama, 166.692 EUR prihodkov pa je realizirala najemnin, ki so jih v proračun občine v letu 2018 nakazovali upravniki stanovanj, kar podrobneje prikazuje Tabela 10.

Tabela 10 Pridobivanje najemnin od oddaje stanovanj v letu 2018

Najemnine od	Realizirani prihodki v letu 2018:			Zamujena plačila za leto 2018 ¹⁾ :			Znesek zapadlih terjatev na:	
	skupaj	za terjatve pred letom 2018	za leto 2018	znesek preveritve	skupaj	zamuda po dnevu zapadlosti	1. 1. 2018	31. 12. 2018
	v EUR	v EUR	v EUR	v EUR	v EUR	v dnevih	v EUR	v EUR
(1)	(2)=(3)+(4)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
stanovanj, ki jih je pridobivala občina	12.328	221	12.106	/	1.204	od 15 do 73	307 ²⁾	121
stanovanj v lasti občine, ki so jih pridobivali upravniki za račun občine:								
• Linea d.o.o.	109.958	109.958 ³⁾	0	16.136	/ ⁴⁾	/ ⁴⁾	124.007 ³⁾	111.237 ³⁾
• Mako Turnšek d.o.o.	6.266	0	6.266	1.416	0	/	6.384	7.637
• Habit d.o.o.	43.854	8.559	35.295	9.316	1.907 ⁵⁾	od 20 do 67	41.234	32.675
• ČIVPP d.o.o.	6.614	0	6.614	1.211	0	/	0	0
Skupaj	179.020	118.738	60.281	28.079			171.932	151.670

Opomba: ¹⁾ Pravočasnost in celovitost odvajanja plačil najemnin na račun občine smo preverili na vzorcu.

²⁾ Zaradi neizterljivosti v letu 2018 je občina 86 EUR odpisala.

³⁾ Na razhajanje med dejanskim stanjem in stanjem, navedenim v poslovnih knjigah občine za leto 2018, opozarjamo v nadaljevanju tega poročila.

⁴⁾ Računa sta na 31. 12. 2018 zapadla.

⁵⁾ Delno sta bila računa plačana v roku, delno z zamudo, delno pa občina izkazuje neplačane terjatve na dan 31. 12. 2018.

Vir: podatki občine.

Občina je večino najemnin od 10 stanovanj, ki jih je sama pridobivala v proračun občine, pridobivala sproti.

Za najemnine od stanovanj v lasti občine, ki so jih pobirali upravniki stanovanj, ima občina na 1. 1. 2018 izkazane zapadle terjatve v skupnem znesku 171.625 EUR in na 31. 12. 2018 zapadle terjatve v skupnem znesku 151.549 EUR do upravnikov stanovanj Linea d.o.o., Mako Turnšek d.o.o. in Habit d.o.o., največji delež med njimi se nanaša na Linea d.o.o., in sicer 72,3 % na dan 1. 1. 2018 in 73,4 % zapadlih terjatev na dan 31. 12. 2018.

Občina je v letu 2018 od upravnika Linea d.o.o. prejela 109.958 EUR plačil najemnin, s katerimi je v celoti zapirala zapadle terjatve iz preteklih let (občina je na 1. 1. 2018 izkazovala 124.007 EUR zapadlih terjatev). Občina upravniku za posamezni mesec izdaja račune za plačilo najemnine v znesku, ki naj bi jo upravniku plačali najemniki stanovanj, upravnik Linea d.o.o. pa občini mesečno le delno nakazuje sredstva, in sicer glede na višino plačanih najemnin najemnikov stanovanj. Upravnik Linea d.o.o. je tako v letu 2018 pridobival poleg najemnin za pretekla leta tudi najemnine, ki so jih najemniki stanovanj plačevali za leto 2018. Občina je ob prejemu plačila upravnika zapirala najstarejše izdane račune.

Občina od upravnikov stanovanj v lasti občine mesečno pridobiva poročila o fakturirani najemnini in stanju obveznosti najemnikov stanovanj. Upravniki stanovanj skrbijo za opominjanje oziroma izterjavo neplačanih terjatev (tudi izvršbe), kadar izterjava ni več mogoča (smrt, odselitev v drugo državo, finančno stanje dolžnika in drugo) oziroma bi bili stroški izterjave v nesorazmerju z višino terjatve, upravniki in odgovorni uslužbenec občine pripravijo predlog za odpis.

Pri preveritvi pravočasnosti in celovitosti plačil najemnin upravnikov stanovanj, ki so v lasti občine, smo na izbranem vzorcu računov za leto 2018 ugotovili, da je občina od upravnika:

- Mako Turnšek d.o.o. in ČIVPP d.o.o. najemnine pridobivala v roku in celotnem znesku;
- Habit d.o.o. delno pridobivala v roku (v skupnem znesku 4.201 EUR), delno pa z zamudo, in sicer v skupnem znesku 1.907 EUR od 20 do 67 dni po roku plačila, delna zneska računov (3.208 EUR) pa sta na 31. 12. 2018 zapadla.

Najemnina od oddaje komunalne infrastrukture v najem

Občina v letu 2018 ni pridobivala sproti najemnin od posameznih vrst komunalne infrastrukture, kar podrobneje prikazuje Tabela 11.

Tabela 11 Pridobivanje najemnin od komunalne infrastrukture v letu 2018

Komunalna infrastruktura	Realizirani prihodki v letu 2018:			Zamujena plačila za leto 2018:			Znesek zapadlih terjatev na:	
	skupaj	za terjatve pred letom 2018	za leto 2018	skupaj	v % od prihodkov za leto 2018	zamuda po dnevih zapadlosti	1. 1. 2018	31. 12. 2018
	v EUR ¹⁾	v EUR ¹⁾	v EUR ¹⁾	v EUR ¹⁾		v dnevih	v EUR ¹⁾	v EUR ¹⁾
(1)	(2)=(3)+(4)	(3)	(4)	(5)	(6)=(5)/(4)*100	(7)	(8)	(9)
vodovod, fekalna kanalizacija, pokopališče, distribucija plina in toplote ²⁾	1.412.483	249.295	1.163.188	1.163.188	100	27 do 151	78.055	133.123
komunalni odpadki ³⁾	19.466	8.223	11.243	/ ⁴⁾	/ ⁴⁾	/ ⁴⁾	8.223	15.211
Skupaj	1.431.949	257.518	1.174.431				86.278	148.334

Opomba: ¹⁾ Brez DDV.

²⁾ Najemnik komunalne infrastrukture je Komunalno podjetje Velenje, d.o.o.

³⁾ Najemnik komunalne infrastrukture je Simbio d.o.o.

⁴⁾ Delno je bil račun plačan v roku, delno pa je zapadel.

Vir: podatki občine.

Občina je v letu 2018 od najemnika komunalne infrastrukture, Komunalno podjetje Velenje, d.o.o., vse prejemke od najemnin za vse vrste komunalne infrastrukture za leto 2018 v skupnem znesku 1.163.188 EUR pridobivala z zamudo, in sicer od 27 do 151 dni po roku plačila, od tega je 55,5 % vseh plačil prejetih za leto 2018 (v znesku 645.206 EUR) pridobila z zamudo, daljšo od 113 dni po roku plačila. Poleg tega je imela na 1. 1. 2018 zapadle terjatve v skupnem znesku 78.055 EUR in na 31. 12. 2018 zapadle terjatve v skupnem znesku 133.123 EUR. Občina v letu 2018 Komunalnega

podjetja Velenje, d.o.o. ni opozarjala na zamude pri plačilih najemnin od komunalne infrastrukture oziroma ni pošiljala opominov.

Občina je imela do najemnika komunalne infrastrukture Simbio d.o.o. na 1. 1. 2018 v poslovnih knjigah izkazane zapadle terjatve v skupnem znesku 8.223 EUR in na 31. 12. 2018 zapadle terjatve v skupnem znesku 15.211 EUR. Občina v letu 2018 Simbio d.o.o. ni opozarjala na zamude pri plačilih, terjatve je skladno z določbami Pogodbe o poslovnem najemu javne infrastrukture Regijskega centra za ravnanje z odpadki Celje in razmerjih v zvezi z izvajanjem GJS⁴⁵ kompenzirala.

Pojasnilo občine

Občina je skupaj z drugimi občinami ustanoviteljicami in lastnicami Komunalnega podjetja Velenje, d.o.o., kot ena izmed naročnic sklenila s Komunalnim podjetjem Velenje, d.o.o. Pogodbo o naročilu izvajanja investicij v letu 2018⁴⁶, v kateri je med drugim določeno (7. člen), da se obveznosti poravnava s kompenzacijo, če se investicija financira iz vira najemnine. Občina je enkrat ali večkrat mesečno pobotala najemnino s prejetimi računi od Komunalnega podjetja Velenje, d.o.o. za izvedene investicije, ker pa je najemnina vir tudi za poplačilo kreditov, ki so bili najeti za gradnjo skupne komunalne infrastrukture, ta del najemnine Komunalno podjetje Velenje, d.o.o. nakaže v proračun občine.

Občina račun za najemnino komunalne infrastrukture v upravljanju Simbio d.o.o. izstavi enkrat letno in izvaja pobot terjatev in obveznosti.

Občina bi morala račune za najemnino za komunalno infrastrukturo izstavljati redno mesečno, saj tudi Simbio d.o.o. mesečno zaračunava ceno za izvajanje storitev končnim uporabnikom, katere del je tudi najemnina za komunalno infrastrukturo.

Občina z neizterjavo zapadlih terjatev Komunalnemu podjetju Velenje, d.o.o. in Simbio d.o.o. dopušča, da razpolagata s sredstvi, ki so last občine, kar ocenjujemo kot negospodarno ravnanje občine. Občina bi razpolagala z večjim obsegom denarnih sredstev in zagotavljala boljšo likvidnost, lahko pa bi tudi, če sredstev ne bi potrebovala, ta vložila oziroma investirala in s tem ustvarila dodatne prihodke.

Ukrep občine

Občina je 22. 11. 2022 Komunalnemu podjetju Velenje, d.o.o. in Simbiu d.o.o. posredovala opomin o neporavnanih zapadlih obveznostih in določila rok plačila teh obveznosti, in sicer do 30. 11. 2022.

⁴⁵ Občina je 22. 12. 2011 poleg 23 drugih občin sklenila pogodbo s Simbio d.o.o. V 23. členu navedene pogodbe je rok za plačilo najemnine, določen na naslednji način:

- 30. 12. zapade v plačilo tisti del najemnine (vključno z DDV), ki se kompenzira z zneski vlaganj v infrastrukturo (zneski, ki so zapadli v plačilo do 30. 12. tekočega leta) v skladu s pogodbo;
- morebitna razlika, razen DDV od te razlike (med skupno zaračunano najemnino ter od nje odštetimi vlaganji v infrastrukturo), zapade v plačilo 31. 12. naslednje leto. Navedena razlika se lahko kompenzira z vlaganji v infrastrukturo, ki so zapadla med 31. 12. tekočega leta in 31. 12. naslednjega leta.

⁴⁶ V Seznamu investicij po dejavnostih in občinah v letu 2018 (3. člen pogodbe) so prikazane investicije, ki se bodo izvajale v letu 2018 na podlagi veljavno potrjenega poslovnega plana Komunalnega podjetja Velenje, d.o.o. za leto 2018 z dne 7. 12. 2017, in investicije, ki se bodo delno financirale iz proračuna občin, ter njihova skupna vrednost.

Turistična taksa

Občina je v letu 2018 prejela skupaj 98.034 EUR prihodkov od turistične takse, od tega se na leto 2017 nanaša 8.141 EUR, na leto 2018 pa skupaj 89.893 EUR. 99,5 % vseh prejetih plačil v letu 2018 se nanaša na plačila Terme Topolšica, d.d.

Občina je vsa plačila, razen 1 plačila Term Topolšica, d.d., prejeta v letu 2018 v skupnem znesku 77.133 EUR, pridobivala z zamudo, in sicer od 11 do 40 dni po roku plačila. Občina je imela na dan 31. 12. 2018 zapadle terjatve v znesku 9.299 EUR do Term Topolšica, d.d. (plačilo je prejela 8. 3. 2019), ki pa jih v poslovnih knjigah občine za leto 2018 ni izkazovala, na kar opozarjamo v točki 2.2.2.1. Občina v letu 2018 Term Topolšica, d.d. ni opominjala na zamude pri plačilih.

Komunalni prispevek

Občina je v letu 2018 prejela skupaj 92.946 EUR prejemkov od komunalnega prispevka, od tega je 1.154 EUR prejela od obročnih plačil od komunalnega prispevka iz preteklih let, ki so na 1. 1. 2018 zapadla. Občina je v letu 2018 večino prejemkov od komunalnega prispevka pridobivala sproti, plačila v skupnem znesku 7.344 EUR, kar predstavlja 7,9 % vseh prejetih plačil od komunalnega prispevka v letu 2018, pa je pridobila z zamudo, od tega se skupen znesek:

- 3.036 EUR nanaša na plačila 3 zavezancev, kjer je rok za plačilo določen 30 dni od pravnomočnosti odločbe oziroma 30 dni od prejema odločbe, in jih je občina pridobila od 75 do 173 dni po izdaji odločbe in
- 4.308 EUR nanaša na 16 obročnih plačil 8 zavezancev in jih je občina pridobila od 11 do 71 dni po roku plačila.

Občina do 31. 12. 2018 ni prejela 3 obročnih plačil, ki so se nanašala na 1 zavezanca v skupnem znesku 1.582 EUR in 1 plačilo v znesku 11.492 EUR in so na 31. 12. 2018 zapadla (plačila so bila prejeta v letu 2019). Občina je v letu 2018 zamudnikom pri plačilih komunalnega prispevka pošiljala dopise s pozivom k čim prejšnjemu plačilu.

Občina je v letu 2018 izdajala odločbe z obročnimi plačili, vendar Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje občine⁴⁷ določb, ki bi se nanašale na obročna plačila, ne vsebuje.

Občina v poslovnih knjigah občine za leto 2018 ni imela vzpostavljenih terjatev za plačilo obveznosti iz komunalnega prispevka na podlagi izdanih odločb v preteklih letih in na podlagi izdanih odmernih odločb v letu 2018. Občina v poslovnih knjigah občine v letu 2018 ni izkazovala pravega dejanskega stanja, saj je z izdajo odmerne odločbe za plačilo komunalnega prispevka zavezancu nastal poslovni dogodek, povezan z vzpostavitvijo terjatve do zavezanca za plačilo komunalnega prispevka, ki pa ga občina ni evidentirala.

⁴⁷ Uradni list Občine Šoštanj, št. 3/08 in 13/11.

Ukrep občine

Občina je v letu 2022 v poslovnih knjigah občine vzpostavila evidenco terjatev za plačilo komunalnega prispevka.

Zaključek

Občina je v letu 2018 vodila evidenco načrtovanih in realiziranih vrst namenskih prejemkov (evidenca posameznih vrst namenskih prejemkov občine), vendar ta ni popolna in zanesljiva, saj ne vsebuje vseh potencialnih vrst namenskih prejemkov, evidenca posameznih vrst načrtovanih in realiziranih namenskih prejemkov vsebuje zneske neporabljenih namenskih prejemkov iz preteklega leta za 5 namenskih prejemkov, ki se prenašajo v tekoče leto, ne vsebuje pa tudi načrtovanih zneskov ob spremembah proračuna. Poleg tega pa tudi ne vključuje vseh realiziranih namenskih prejemkov (proračunska rezerva, posojila v letu 2018, sofinanciranje skupne občinske uprave, sofinanciranje družinskega pomočnika, koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih, prejemki iz državnega proračuna za povračilo sredstev subvencij tržne najemnine in prejemkov iz drugih občin).

Pri preveritvi vzpostavljenih evidenc za posamezne vrste namenskih prejemkov, ki so bili večinoma realizirani v najvišjih zneskih, ki bi občini omogočile sprotno in popolno pobiranje posameznih vrst namenskih prejemkov (zavezanec za plačilo, višina, rok zapadlosti), smo za evidence pri 6 vrstah namenskih prejemkov ugotovili, da vsebujejo vse potrebne elemente, za evidenci pri 2 vrstah namenskih prejemkov, in sicer od pridobivanja najemnin v delu, ki se nanaša na del najemnin od stanovanj, ki jih je za račun občine pobiral 1 upravnik stanovanj, in za evidenco od turistične takse, ugotovili, da nista popolni, evidence namenskih prejemkov od najemnin, ki sta jih pobirala javna zavoda, pa občina ni imela vzpostavljene.

Glede sprotnega in pravočasnega pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov smo ugotovili, da občina ni v vseh primerih sproti in pravočasno pridobivala namenskih prejemkov, razen namenskih prejemkov od dela prodaj nepremičnega premoženja, najemnin od nepremičnin, danih v upravljanje javnima zavodoma, od dela najemnin stanovanj, ki sta jo za račun občine pobirala 2 upravnik stanovanj in jih nakazovala na račun občine, ter najemnin od komunalne infrastrukture in dela turistične takse.

Občina je 2 javnima zavodoma prenesla v upravljanje prostore, ki sta jih potrebovala za opravljanje svoje dejavnosti, hkrati pa jima je dovolila prostore oddajati v najem. Občina najemnin, ki sta jih zaračunala in pobirala javna zavoda, ni prejela in izkazala v občinskem proračunu, ampak sta javna zavoda zbrana sredstva najemnin prikazovala kot lastne prihodke. Občina od javnih zavodov ni redno pridobivala poročil o stanju zaračunanih najemnin, stanju terjatev in porabi sredstev, javna zavoda sta občini poročala le z letnim poročilom javnega zavoda. Občina ni vodila ustreznega nadzora nad oddajanjem prostorov, ki sta jih imela javna zavoda v upravljanju, v najem in v občinskem proračunu ni realizirala prihodkov, do katerih je bila upravičena (za skupaj 25.227 EUR nižja realizacija, kot bi bila, če bi vse prihodke od najemnin javna zavoda nakazala v proračun občine, za 2.494 EUR nižja realizacija, kot bi bila, če bi zavod za kulturo društvom, ki niso izpolnjevala pogojev za brezplačno uporabo, najemnino zaračunaval in prihodke nakazal v proračun občine).

Občina v letu 2018 ni realizirala dela prihodkov od najemnine od oddaje poslovnega prostora (za 938 EUR nižja), saj je najemnici, ki opravljajo pridobitno dejavnost, na podlagi začasnega ukrepa

znižala najemnino, ne da bi za to imela podlago v predpisih. Občina je 3 osebam javnega prava za opravljanje javnih nalog brezplačno oddajala poslovne prostore za izvajanje njihovih nalog in jim ni zaračunavala obratovalnih stroškov in stroškov tekočega vzdrževanja. Občina tudi ni poskrbela za pravočasno nakazovanje najemnin od komunalne infrastrukture v občinski proračun, najemnika komunalne infrastrukture Komunalno podjetje Velenje d.o.o., ki ima v najemu največ komunalne infrastrukture, ni pozvala, da bi zapadle terjatve nakazala v občinski proračun. Občina pri pobiranju turistične takse na zamude pri plačilih Term Topolšica, d.d. ni opozarjala.

Občina tako ni v celoti zagotovila, da bi se namenski prejemki v proračun občine nakazovali pravočasno in popolno.

2.2.3 Poročanje o pobranih namenskih prejemkih

Občina je bila učinkovita pri poročanju o pobranih namenskih prejemkih, če je v:

- polletnem poročilu ali drugem dokumentu, ki ga je ob polletju posredovala občinskemu svetu, poročala o prenosu neporabljenih namenskih prejemkov iz proračuna preteklega leta in o realizaciji namenskih prejemkov na način, da je bilo razvidno, katere vrste namenskih prejemkov je realizirala ter v kakšnem znesku;
- zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ali v drugem dokumentu, ki ga je po zaključku leta posredovala občinskemu svetu, poročala o višini prenesenih neporabljenih namenskih prejemkov iz leta 2017 ter o realizaciji namenskih prejemkov leta 2018 na način, da je bilo razvidno, katere vrste namenskih prejemkov je realizirala ter v kakšnem znesku;
- zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 poročala o razlogih za odstopanja med načrtovanimi in realiziranimi namenskimi prejemki.

2.2.3.1 Poročanje o posameznih vrstah namenskih prejemkov ob polletju

V 63. členu ZJF je poleg obveznosti poročanja župana občinskemu svetu o izvrševanju proračuna v prvem polletju tekočega leta določena tudi vsebina polletnega poročila, ki mora med drugim vsebovati tudi podatke o prenosu namenskih sredstev iz proračuna preteklega leta. Poleg poročanja o prenosu namenskih sredstev iz proračuna preteklega leta, kot to določa 63. člen ZJF, pa bi občina morala poročati tudi o realizaciji namenskih prejemkov v prvi polovici leta, saj bi bil le tako občinski svet seznanjen z dinamiko prilivov iz namenskih prejemkov, občina pa bi lahko na podlagi polletne realizacije sprejela ustrezne ukrepe za uravnoteženje prilivov in porabe namenskih prejemkov v drugi polovici leta.

Poročilo o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018, ki ga je pripravila občina, vsebuje realizacijo proračuna občine v prvem polletju leta 2018 glede na načrtovane prejemke in izdatke z rebalansom proračuna in v veljavnem proračunu (splošni del, posebni del in NRP) ter obrazložitve.

Občina je v okviru obrazložitve splošnega dela proračuna navedla realizacijo prejemkov v prvem polletju leta 2018 glede na načrtovane prejemke z rebalansom proračuna ter navedla, da nekatere prihodke načrtuje v drugi polovici leta (del nedavnih prihodkov, večino kapitalskih prihodkov, donacij in transfernih prihodkov). Iz splošnega dela proračuna občine v prvem polletju leta 2018, kjer je prejemke načrtovala in realizirala na ravni posameznih kontov in ki vključujejo tudi

posamezne vrste namenskih prejemkov, je mogoče iz nazivov kontov vsaj posredno za nekatere vrste namenskih prejemkov ugotoviti njihovo realizacijo, saj so načrtovani na posebnih kontih (na primer prodaje nepremičnega premoženja, donacije, prejeta sredstva iz javnih skladov, zadolževanje), za veliko večino posameznih vrst namenskih prihodkov pa na ravni kontov ni mogoče ugotoviti realizacije v prvem polletju leta 2018.

Občina je v okviru obrazložitve splošnega dela proračuna navedla višino realizacije izdatkov glede na načrtovano z rebalansom proračuna ter primanjkljaja in zadolževanja. V okviru obrazložitve zadolževanja je navedla, da je načrtovana zadolžitev za projekta, ki sta že v fazi izvajanja (sofinanciranje izgradnje kanalizacije Zavodnje in prizidek h glasbeni šoli). V okviru obrazložitve posebnega dela proračuna je navedla, da je višina realizacije proračuna občine v prvem polletju leta 2018 razvidna iz posebnega dela proračuna in NRP, ter navedla, da je večina realizacije predvidena za drugo polovico leta, saj bodo takrat realizirani tudi načrtovani prihodki

V okviru obrazložitve posebnega dela proračuna je občina navedla oblikovanje proračunske rezerve ter višino, ni pa navedla, da gre za namenski prejemek.

Poročilo o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 ne vsebuje podatkov o prenosu namenskih sredstev iz proračuna preteklega leta, iz njega tudi za večino namenskih prejemkov ni razvidno, katere vrste namenskih prejemkov je občina načrtovala in v kakšni višini jih je realizirala, tako da bi bilo mogoče brez poznavanja posameznih vrst namenskih prejemkov ugotoviti, katere vrste namenskih prejemkov je občina v proračunu občine za leto 2018 načrtovala in ob polletju tudi realizirala.

Ukrep občine

Občina je 13. 12. 2022 pripravila Navodilo o načinu in postopkih načrtovanja ter ravnanja z namenskimi prejemki Občine Šoštanj, v katerem je v okviru aktivnosti priprave polletnega poročila o izvrševanju proračuna občine opredelila odgovorno osebo, ki spremlja realizacijo proračuna ter obvešča in poziva skrbnike proračunskih postavk, da sporočijo morebitne pripombe in da v polletnem poročilu o izvrševanju proračuna občine poroča o realizaciji namenskih prejemkov in njihovi porabi. Sestavni del navodila je tudi obrazec za poročanje.

2.2.3.2 Poročanje o posameznih vrstah namenskih prejemkov ob koncu proračunskega leta

Proračunski uporabniki o realiziranih prihodkih in drugih prejemkih ter odhodkih in drugih izdatkih občine za preteklo leto poročajo v zaključnem računu proračuna občine (96. člen ZJF). Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna⁴⁸ (v nadaljevanju: navodilo o pripravi zaključnega računa) v 9. členu določa, da poročilo o realizaciji

⁴⁸ Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10.

finančnega načrta neposrednega uporabnika zajema tudi obrazložitev prenosa neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF.

Priročnik za pripravo zaključnega računa⁴⁹, ki ga je MF pripravilo januarja 2010, povzema določila predpisov, ki urejajo pripravo zaključnega računa proračuna občine, ter med drugim navaja⁵⁰, da:

- mora poročilo o realizaciji finančnega načrta neposrednega uporabnika vsebovati tudi obrazložitev prenosa neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF;
- posebne tabelarne priloge niso obvezni del zaključnega računa občinskega proračuna, če pa se pripravljajo, se med drugim pripravi realizacija namenskih prejemkov in izdatkov proračuna, ločeno po posameznih vrstah namenskih sredstev, ter prenos neporabljenih namenskih sredstev iz proračuna preteklega leta.

Ne glede na določila predpisov, bi morala občina konec leta občinskemu svetu poročati o realiziranih vrstah namenskih prejemkov na način, da bi bilo jasno razvidno, katere vrste namenskih prejemkov so bile realizirane ter v kakšni višini. Poročilo o realiziranih vrstah namenskih prejemkov bi bilo lahko del zaključnega računa proračuna občine, bodisi opisno ali v tabelaričnem pregledu, ali pa predloženo občinskemu svetu kot posebno poročilo. Le na podlagi transparentnega poročanja o realiziranih vrstah namenskih prejemkov bi bilo mogoče ugotavljati, ali so bili realizirani namenski prejemki porabljeni za namene, za katere so bili uvedeni.

Občina je v okviru obrazložitev splošnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 navedla, da sta turistična taksa in okoljska dajatev zaradi onesnaževanja okolja namenska prihodka, medtem ko zneska realizacije ni navedla, niti ni razviden iz splošnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018. Iz splošnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018, kjer je prejemke načrtovala in realizirala na ravni posameznih kontov in vključujejo tudi posamezne vrste namenskih prejemkov, je mogoče iz nazivov kontov vsaj posredno za nekatere vrste namenskih prejemkov ugotoviti njihovo realizacijo, saj so načrtovani na posebnih kontih (na primer prodaje nepremičnega premoženja, donacije, prejeta sredstva iz javnih skladov, zadolževanje), medtem ko za veliko večino posameznih vrst namenskih prihodkov na ravni kontov ni mogoče ugotoviti realizacije za leto 2018.

Občina je v okviru obrazložitev posebnega dela zaključnega računa, in sicer v okviru porabe proračunskega uporabnika Občinska uprava, navedla, da bodo neporabljena namenska sredstva iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF porabljena v letu 2019 za tiste namene, za katere so bila prejeta, ni pa navedla višine neporabljenih sredstev, pri ostalih proračunskih uporabnikih občine (župan, Občinski svet, Nadzorni odbor, režijski obrat, posamezne KS) pa je navedla, da neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF ni bilo. V Poročilu o porabi sredstev proračunske rezerve (točka 3.1.5) je poročala o stanju rezerv na 1. 1. in na 31. 12. 2018.

⁴⁹ Spletna stran MF: [URL: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Proracun-direktorat/DP-SSFLS/Prirocniki/prirocnik-zr-obcine-09.pdf>], 18. 2. 2020.

⁵⁰ Točka 3.2.2.2.1., str. 5 in točka 3.2.2.6., str. 7.

V okviru obrazložitev posebnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 je v okviru obrazložitev posameznih proračunskih postavk (10 proračunskih postavk) navedla, da se poraba zagotavlja iz prejemkov od najemnin komunalne infrastrukture in prejemkov od oddaj 3 domov KS v uporabo, ki so namenski, ni pa navedla višine njihove realizacije oziroma ta ni razvidna iz splošnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018.

Občina razen, da je:

- za 4 vrste prejemkov (turistična taksa, okoljska dajatev zaradi onesnaževanja okolja, najemnine od komunalne infrastrukture in najemnine od oddaj KS) v letu 2018 navedla, da so namenski,
- za nekatere namenske prejemke mogoče iz nazivov kontov splošnega dela zaključnega računa proračuna za leto 2018 vsaj posredno ugotoviti njihovo realizacijo,
- po posameznih proračunskih uporabnikih poročala, ali so imeli neporabljena namenska sredstva iz preteklega leta ali ne, pri tem pa tudi pri proračunskem uporabniku Občinska uprava ni navedla višine prenesenih neporabljenih sredstev,

realizacije drugih vrst namenskih prejemkov v tekočem letu ni obrazložila, prav tako podatki niso razvidni niti iz drugih proračunskih ali drugih dokumentov, ki so bili predloženi v obravnavo občinskemu svetu. Razvidne niso niti vse vrste potencialnih namenskih prejemkov, saj bi bilo le tako mogoče ugotoviti, ali občina posameznih vrst namenskih sredstev sploh ni realizirala in zato o njih tudi ni poročala ali le pomotoma o njih ni poročala.

Ukrep občine

Občina je v Zaključni račun proračuna Občine Šoštanj za leto 2020, ki ga je občinski svet sprejel 21. 4. 2021, in v Zaključni račun proračuna Občine Šoštanj za leto 2021, ki ga je občinski svet sprejel 20. 4. 2022, kot posebno prilogo vključila evidenco realiziranih vrst namenskih prejemkov in njihovo porabo, ki vsebuje realizirani znesek posameznega namenskega prejemka in opredeljen namen porabe (po posameznih proračunskih postavkah) ter realizirani znesek, evidenco porabe prenesenih namenskih prejemkov iz leta 2019 v leto 2020 oziroma iz leta 2020 v leto 2021 ter evidenco neporabljenih namenskih prejemkov iz proračuna za leto 2020 v proračun za leto 2021 oziroma iz proračuna za leto 2021 v proračun za leto 2022.

Občina je 13. 12. 2022 pripravila Navodilo o načinu in postopkih načrtovanja ter ravnanja z namenskimi prejemki Občine Šoštanj, v katerem je v okviru aktivnosti priprave zaključnega računa proračuna občine opredelila:

- *odgovorno osebo, ki po zaključku koledarskega leta obvesti skrbnike proračunskih postavk o realizaciji posameznih vrst namenskih prejemkov in njihovi porabi ter pripravi usmeritve in terminski plan za pripravo letnega poročila in zaključnega računa v delu, ki se nanaša na namenske prejemke,*
- *odgovorne osebe, ki skrbijo za posamezne namenske prejemke, da pripravijo vsebinska poročila o realizaciji namenskih prihodkov s svojega delovnega področja ter obrazložitve na predpisanem obrazcu, in*
- *odgovorno osebo za pripravo zbirnega poročila o realizaciji namenskih prejemkov, ki je sestavni del zaključnega računa proračuna občine.*

2.2.3.3 Poročanje o razlogih za odstopanja med načrtovanimi in realiziranimi posameznimi vrstami namenskih prejemkov

Občina bi morala tako v polletnem poročilu kot tudi v zaključnem računu proračuna občine poročati o razlogih za odstopanja med posameznimi načrtovanimi in realiziranimi vrstami namenskih prejemkov. Poročanje o razlogih za odstopanja v polletnem poročilu bi bilo podlaga za pripravo morebitnega rebalansa, v katerem bi občina uskladila načrtovane prilive z dejanskimi. Poročanje v zaključnem računu pa bi bilo podlaga za realnejše načrtovanje posameznih vrst namenskih prejemkov v proračunih prihodnjih let. Obveznost poročanja o razlogih za odstopanja med načrtovanimi in realiziranimi prejemki pa določa tudi 7. člen navodila o pripravi zaključnega računa proračuna, ki določa, da obrazložitev splošnega dela zaključnega računa proračuna med drugim vsebuje poročilo o realizaciji prejemkov in izdatkov občinskega proračuna z obrazložitvijo pomembnejših odstopanj med sprejetimi in realiziranimi prejemki in izdatki.

Občina je tako v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 kot tudi v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 na splošno za nekatere vrste namenskih prejemkov obrazložila razloge za odstopanja, čeprav iz zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 izhajajo pomembnejša odstopanja med sprejetimi in realiziranimi prejemki, ki se nanašajo na kupnine od prodaje/zamenjave premoženja, prejemke javnih skladov za investicije, prejemke od sofinanciranja investicij iz strukturne in kohezijske politike EU in posojila v letu 2018, teh ni posebej pojasnila.

Občina je tako v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 na splošno obrazložila razloge za odstopanja in navedla, da je večina prihodkov realiziranih skladno z načrtovanimi vrednostmi in dinamiko prilivov. Nekateri prihodki so namreč konstantni, za nekatere pa se načrtuje priliv v drugi polovici leta, na primer del nedavčnih prihodkov in večina kapitalskih prihodkov, donacij in transfernih prihodkov. V okviru obrazložitvev transfernih prihodkov je navedla, da so vključena tudi sredstva iz državnega proračuna za sofinanciranje, pri čemer je navedla tudi posamezne projekte, ni pa obrazložila odstopanj pri vseh vrstah namenskih prejemkov, ki so tudi pomembno odstopali od načrtovanih (na primer posojila v letu 2018), kar podrobneje navajamo v točki 2.2.1.3. Prav tako je v obrazložitvah splošnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 le za 5 vrst namenskih prejemkov, katerih realizacija je pomembno odstopala tudi konec leta 2018, delno podala razloge za nižjo realizacijo oziroma pojasnila, da sredstev ni realizirala (najemnina od komunalne infrastrukture, kupnina od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja, prejemki iz državnega proračuna za investicije (sanacije), prejemki javnih skladov za investicije in sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za sofinanciranje projekta Športno igrišče Lajše), ni pa obrazložila odstopanj pri vseh vrstah namenskih prejemkov, ki so pomembno odstopali od načrtovanih tudi konec leta 2018 (na primer posojila v letu 2018).

Občina je v obrazložitvah splošnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 za 5 vrst namenskih prejemkov, katerih realizacije je pomembno odstopala tudi konec leta 2018, delno podala razloge za nižjo realizacijo, in sicer je za namenske prejemke od najemnin komunalne infrastrukture navedla, da je realizacija nižja, ker je bil del prihodka realiziran v letu 2019, za prejemke od kupnin od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja je navedla, da prodaje niso bile realizirane, ker se prvotni interesenti za odkup potem niso odzvali, delno pa se realizacija predvideva v letu 2019, saj nekateri postopki odmer ter prodaje in menjave do konca leta 2018 še niso bili zaključeni, za prejemke iz državnega proračuna za sanacije plazov je navedla, da so bili načrtovani prihodki za sanacijo še 2 plazov, kar pa se je na državni ravni preneslo v leto 2019, zaradi tega je realizacija nižja od planirane, posledično pa so nižji tudi odhodki iz tega naslova, za prejemke javnega sklada za

investicije je bil načrtovan tudi prihodek v višini 186.400 EUR za sofinanciranje dozidave glasbene šole, ki pa se prenese v leto 2019, ko bo projekt zaključen, prav tako se za načrtovana sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za sofinanciranje projekta Športno igrišče Lajše v znesku 92.164 EUR prenesejo v leto 2019, ko bo projekt zaključen.

Zaključek

Občina v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 ni poročala o prenesenih posameznih vrstah namenskih prejemkov iz leta 2017, v zaključnem računu proračuna za leto 2018 pa o njih ni poročala popolno, in sicer je po posameznih proračunskih uporabnikih poročala, ali so imeli neporabljena namenska sredstva iz preteklega leta ali ne, pri tem pa pri proračunskem uporabniku Občinska uprava ni navedla višine prenesenih neporabljenih sredstev. Niti ob polletju niti ob zaključku proračunskega leta ni celovito poročala o načrtovanih in realiziranih vrstah namenskih prejemkov v letu 2018, pri tem je v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 navedla višino proračunske rezerve, ni pa navedla, da gre za namenski prejemek, ter v splošnem in posebnem delu zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 za le 4 vrste prejemkov navedla, da so namenski. Vsaj posredno je mogoče iz nazivov kontov za nekatere vrste namenskih prejemkov, vsebovanih v splošnem delu proračuna občine v prvem polletju leta 2018 oziroma v splošnem delu zaključnega računa proračuna občine za leto 2018, ugotoviti njihovo realizacijo, saj so načrtovani na posebnih kontih (na primer prodaje nepremičnega premoženja, donacije, prejeta sredstva iz javnih skladov, zadolževanje), ni pa realizacije mogoče ugotoviti za vse vrste namenskih prihodkov, ki jih je občina realizirala v prvem polletju leta 2018 oziroma v letu 2018. V poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 je na splošno za nekatere vrste namenskih prejemkov obrazložila razloge za odstopanja in navedla, da se za nekatere prejemke načrtuje priliv v drugi polovici leta ter da so pri transfernih prihodkih vključena sofinancerska sredstva iz državnega proračuna, ni pa navedla, da gre za posamezne vrste namenskih prejemkov, prav tako je tudi v obrazložitvah splošnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 le za 5 vrst namenskih prejemkov, katerih realizacija je pomembno odstopala tudi konec leta 2018, delno podala razloge za nižjo realizacijo oziroma nerealizacijo, ni pa v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 niti v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 obrazložila odstopanj pri vseh vrstah namenskih prejemkov, ki so tudi pomembno odstopali od načrtovanih, in razlogih zanje.

2.3 Načrtovanje porabe in poraba namenskih prejemkov

V zvezi z učinkovitostjo pri načrtovanju porabe in porabi namenskih prejemkov smo iskali odgovore na vprašanja, ali je:

- bila občina učinkovita pri načrtovanju porabe posameznih vrst namenskih prejemkov;
- bila občina učinkovita pri porabi posameznih vrst namenskih prejemkov;
- občina poročala o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov.

2.3.1 Načrtovanje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov

Občina je bila učinkovita pri načrtovanju porabe posameznih vrst namenskih prejemkov, če je:

- v odloku, s katerim je sprejela proračun občine za leto 2018, oziroma v njegovih spremembah in/ali dopolnitvah določila omejitve glede prevzemanja obveznosti v breme posameznih vrst namenskih prejemkov ter prerazporejanja pravic porabe s proračunskih postavk, na katerih je načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov;
- v proračunu občine za leto 2018 opredelila cilje, ki jih želi s porabo posameznih vrst namenskih prejemkov doseči (cilje je opredelila na način, da bi bili merljivi);
- v odloku o proračunu občine za leto 2018 in njegovih prilogah (splošni in posebni del, NRP, obrazložitve) porabo posameznih vrst namenskih prejemkov načrtovala na način, da je:
 - razvidno, da se poraba nanaša na posamezno vrsto namenskih prejemkov (bodisi na posebnih proračunskih postavkah in/ali v obrazložitvah posebnega dela proračuna in/ali NRP);
 - vzpostavljena povezava med posameznimi vrstami namenskih prejemkov in nameni, za katere bodo ti porabljeni;
 - podana utemeljitev za načrtovane namene porabe;
- porabo posameznih vrst namenskih prejemkov načrtovala:
 - v skladu z nameni porabe, ki jih je načrtovala za večletno obdobje;
 - v skladu s predpisanimi oziroma s sofinancerjem dogovorjenimi nameni porabe in
 - upoštevajoč višino posameznih načrtovanih vrst namenskih prejemkov;
- pri uvrstitvi projektov oziroma izbiri namenov financiranja preverjala učinke, ki jih bo s financiranjem dosegla in v proračun občine za leto 2018 uvrstila namene financiranja/projektov z največjimi učinki.

Zakonodajalec je s sprejemom področnih predpisov ocenil, da obstaja potreba po tem, da se določeni prejemki porabljajo za točno določene namene, zato odločitev, ali občina te prejemke porablja za predpisane namene ali ne, ne more biti prepuščena posamezni občini. Menimo, da mora biti poraba teh prejemkov v primeru, da jih občina v posameznem letu realizira, namenska, ne glede na to, ali jih je kot namenske opredelila v odloku o proračunu ali ne.

2.3.1.1 Omejitve glede prevzemanja obveznosti v breme posameznih vrst namenskih prejemkov in prerazporejanja sredstev

Glede na to, da so nameni porabe posameznih vrst namenskih prejemkov vnaprej opredeljeni, bi morala občina čim bolj natančno načrtovati višino sredstev, ki jih bo v posameznem letu realizirala iz posameznih vrst namenskih prejemkov, in temu ustrezno načrtovati tudi porabo. Ker so nameni porabe vnaprej opredeljeni in vezani na višino načrtovanih prejemkov, prerazporejanja sredstev s proračunskih postavk, na katerih je načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, ne bi smelo biti. V primeru, da se ugotovi, da posamezne vrste namenskih prejemkov ne bodo realizirane v načrtovani višini, je ustrezen ukrep le znižanje proračunske postavke, na kateri je poraba načrtovana. Navedenemu sledi tudi določilo pravilnika o postopkih, ki v 39. členu določa, da

prerazporejanje pravic porabe med posebnimi postavkami⁵¹ in integralnimi postavkami ni dovoljeno.

V 5. členu odloka o proračunu občine za leto 2018 je določeno, da je osnova z prerazporejanje pravic porabe zadnji sprejeti proračun, sprememba proračuna ali rebalans proračuna. O prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna med posameznimi proračunskimi postavkami odloča na predlog neposrednega uporabnika župan. Prerazporeditve med konti in podkonti znotraj proračunske postavke opravi finančna služba. Posebnih omejitev glede prerazporejanja med posameznimi vrstami namenskih prejemkov občina ni uredila niti v odloku o proračunu občine za leto 2018 niti v kakšnem drugem dokumentu. Odlok o proračunu občine za leto 2018 tako omogoča županu neomejeno prerazporejanje proračunskih sredstev med proračunskimi uporabniki, področji proračunske porabe, glavnimi programi in podprogrami. Ocenjujemo, da so pooblastila, dana županu, preširoka in spreminjajo razmerja med organi občine, predvidena s predpisi, ki določajo, da je župan predlagatelj in izvrševalec proračuna, proračun pa sprejme občinski svet.

Ukrep občine

Občina je v 2. členu osnutka Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2023, ki bo predložen na sejo občinskega sveta ob obravnavi sprememb proračuna za leto 2023 in ki opredeljuje vrste namenskih prejemkov, med drugim določila, da se v 5. členu Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2023 pri prerazporejanju proračunskih sredstev doda omejitev, da župan lahko odloča o prerazporeditvah pravic porabe, pri čemer pa skupen znesek vseh prerazporeditev v okviru področja proračunske porabe ne sme preseči 20 % vrednosti področja proračunske porabe.

V odloku o proračunu občine za leto 2018 je v 4. členu določeno, da če se po sprejemu proračuna vplača namenski prejemek, ki zahteva sorazmeren namenski izdatek, ki v proračunu ni izkazan ali ni izkazan v zadostni višini, se v višini dejanskih prejemkov povečata obseg izdatkov finančnega načrta neposrednega uporabnika in proračun. Navedeno določilo odloka o proračunu občine za leto 2018 je urejalo drugače kot ZIPRS1819, ki je določal, da če so namenski prihodki vplačani v proračun v večjem obsegu, kot so načrtovani v sprejetem proračunu občine, neposredni uporabnik oziroma občina prevzema in plačuje obveznosti samo v višini načrtovanih pravic porabe v sprejetem proračunu občine (četrti odstavek 21. člena).

Če so namenski prejemki vplačani v proračun v nižjem obsegu, kot je izkazan v proračunu, lahko uporabnik prevzema in plačuje obveznosti samo do višine dejansko vplačanih oziroma razpoložljivih sredstev (tretji odstavek 4. člena odloka o proračunu občine za leto 2018).

V 9. členu odloka o proračunu občine za leto 2018 je občina določila, da se proračunska rezerva v letu 2018 oblikuje v znesku 80.000 EUR. O uporabi sredstev proračunske rezerve odloča župan in

⁵¹ V 36. členu pravilnika o postopkih je določeno, da se namenski prejemki v proračunu izkazujejo na posebnih postavkah, ki so razvrščene v tipe proračunskih postavk glede na vrsto prejemka. Na podlagi tretjega odstavka 37. člena pravilnika o postopkih se posebna postavka odpre glede na namen porabe namenskih prejemkov. Iz imena posebne postavke mora biti razvidna vrsta namenskega prejemka, na katerega se izdatek nanaša, ali namen porabe namenskih prejemkov.

o tem obvešča občinski svet. ZJF v četrtem odstavku 49. člena določa, da o uporabi sredstev proračunske rezerve v posameznem primeru do višine, ki jo določa odlok, s katerim se sprejme občinski proračun, odloča župan na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave in o uporabi sredstev obvešča občinski svet s pisnimi poročili. V drugih primerih uporabe sredstev proračunske rezerve, ki presega višino, določeno z odlokom o proračunu, odloča občinski svet občine s posebnim odlokom. Občina z odlokom o proračunu občine za leto 2018 ni omejila višine porabe sredstev proračunske rezerve, do katere v posameznem primeru odloča župan, kar pomeni, da župan o porabi celotnih sredstev rezervnega sklada odloča neomejeno. Ocenjujemo, da je pooblastilo za neomejeno odločanje o porabi sredstev preširoko, saj lahko župan vsa sredstva proračunske rezerve nameni le enemu projektu.

V Pravilniku o zaključku izvrševanja proračuna Občine Šoštanj za leto 2018 je župan določil omejitve glede prevzemanja obveznosti, ki zapadajo v plačilo v breme proračuna občine za leto 2018, ki pa za namenske prejemke ne veljajo.

2.3.1.2 Opredelitev ciljev v proračunu občine za leto 2018

Z vidika transparentnosti in celovitosti prikaza poslovanja občine na posameznih področjih (glavnih programih in podprogramih) je pomembno, da je poleg obsega načrtovanih sredstev za posamezen (pod)program jasno predstavljeno, kaj želi občina z načrtovanimi sredstvi uresničiti. To pa je mogoče le, če so v okviru posameznega (pod)programa zastavljeni cilji, ki so jasno definirani, realni in opredeljeni na način, da jih je mogoče meriti, oblikovani pa so tudi ustrezni kazalniki za merjenje zastavljenih ciljev, saj v nasprotnem primeru ni mogoče vedeti oziroma ugotoviti, ali so bili cilji, ki si jih je občina zastavila, dejansko doseženi. Prav tako ni dovolj, da občina le navede obseg sredstev za posamezen namen, ampak je z vidika transparentnosti načrtovanih sredstev pomembno tudi, da so predstavljena izhodišča za izračun ocene načrtovanih sredstev oziroma za določitev obsega načrtovanih sredstev za posamezen namen. Ocena načrtovanih sredstev bi morala temeljiti na načrtovanem obsegu izvedbe posameznih nalog oziroma projektov, pri čemer bi bilo treba jasno opredeliti dokumente, ki so podlaga za tako oceno (na primer pri investicijah projektna dokumentacija, pri stroških projektov predračun po posameznih vrstah stroškov). Tudi uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja iz leta 2007 določa, da mora imeti glavni program določene splošne cilje in kazalnike učinkovitosti in uspešnosti, podprogram mora imeti določene specifične cilje in kazalnike učinkovitosti, projekt pa jasno opredeljene cilje, na podlagi katerih je mogoče presojati, ali projekt izpolnjuje vnaprej določena merila. V Proračunskem priročniku za pripravo občinskih proračunov za leti 2018 in 2019 je bilo navedeno, da naj bi bila obrazložitev predloga finančnega načrta neposrednega proračunskega uporabnika pripravljena za vsako posamezno področje proračunske porabe v skladu s strukturo predlaganega finančnega načrta (po glavnih programih, podprogramih in proračunskih postavkah).

Tudi za načrtovanje porabe in samo porabo namenskih prejemkov je pomembno, da so jasno opredeljeni cilji, ki jih občina s porabo namenskih prejemkov želi doseči, se pravi, da so v okviru obrazložitev glavnih programov in podprogramov določeni nameni porabe oziroma projekti, ki bodo financirani z namenskimi prejemki, prav tako pa tudi cilji, ki jih občina z realizacijo načrtovanih namenov oziroma projektov želi doseči.

Občina ni opredelila ciljev, ki jih želi s porabo posameznih vrst namenskih prejemkov doseči. Občina v obrazložitvah proračuna občine za leto 2018 tudi ni opredelila ciljev na ravni glavnih programov, podprogramov in proračunskih postavk, ampak je le na ravni proračunskih postavk na kratko

navedla namene, za katere je načrtovana poraba proračunskih sredstev (na primer sredstva so namenjena investicijskemu vzdrževanju stanovanjskih objektov, ki so v lasti občine, sredstva so namenjena upravljanju doma in pokrivanju materialnih stroškov). Obrazložitev proračuna za leto 2018 tudi ne vsebujejo predstavitev strategij na posameznem področju, izhodišč in kazalcev, na katerih temeljijo izračuni in ocene potrebnih sredstev, ter fizičnih, finančnih in opisnih kazalnikov, s katerimi se merijo zastavljeni cilji.

2.3.1.3 Načrtovanje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov v odloku o proračunu

Občina mora načrtovati porabo posameznih vrst namenskih prejemkov v odloku o proračunu na način, da je jasno razvidno, da je na posameznih proračunskih postavkah načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, bodisi na način, da so za porabo posameznih vrst namenskih prejemkov odprte posebne proračunske postavke oziroma je to razvidno iz obrazložitve proračuna oziroma NRP. Ker se iz posameznih vrst namenskih prejemkov lahko financirajo podobni oziroma isti nameni porabe, je za transparentno porabo namenskih prejemkov nujno, da je v proračunu občine za vsako posamezno vrsto namenskega prejemka jasno izkazano, za katere namene oziroma projekte se bo porabil in v kakšni višini, saj je le na ta način omogočeno spremljanje namenskosti porabe. Podana pa bi morala biti tudi utemeljitev za načrtovanje porabe za posamezne namene oziroma projekte (na primer, ali gre za porabo v skladu z razvojnim načrti občine, sredstva za financiranje dogovorjenih projektov). Tudi pravilnik o postopkih, ki se za občine sicer uporablja smiselno, predpisuje načrtovanje porabe namenskih prejemkov na posebnih proračunskih postavkah.

Predpisi določajo, da morajo ob pripravi proračuna neposredni uporabniki občinskega proračuna pripraviti predlog svojega finančnega načrta z obrazložitvijo. Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja iz leta 2007 določa sestavine, ki jih mora vsebovati obrazložitev predloga finančnega načrta neposrednega proračunskega uporabnika.

Podrobnejša razčlenitev proračuna je v skladu z 2. členom odloka o proračunu občine za leto 2018 podana v posebnem delu proračuna, ki ga sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov in so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogrami so razdeljeni na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim kontnim načrtom. Neposredni uporabniki proračuna so določeni z Navodilom za pripravo proračuna Občine Šoštanj za leto 2018 za neposredne proračunske uporabnike (občina) in so: občinski svet, župan, nadzorni odbor, občinska uprava in 9 KS.

Občina namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov v odloku o proračunu občine za leto 2018 ni opredelila, z izjemo proračunske rezerve, pri kateri je navedla, da se porabi za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF, prav tako v posebnem delu proračuna občine proračunskih postavk, na katerih je načrtovala porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, ni opredelila na način, da bi bilo razvidno, da gre za proračunske postavke, na katerih je načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov. Občina je v obrazložitvah sicer podala obrazložitev finančnih načrtov neposrednih uporabnikov proračuna občine na ravni proračunskih postavk, pri nekaterih

proračunskih postavkah je tudi navedla, da gre za porabo namenskih prejemkov. Tako je občina pri posameznih proračunskih postavkah navedla, da gre za porabo:

- namenskega prihodka najemnine komunalne infrastrukture (10 proračunskih postavk, na katerih so načrtovane investicije v komunalno infrastrukturo),
- namenskega prihodka turistične takse (6 proračunskih postavk področja proračunske porabe 14039001 – Promocija občine),
- donacij, ki jih bo občina poskusila dobiti (1 proračunska postavka),
- najemnine komunalne infrastrukture, pri čemer ni navedla, da gre za namenski prejemek (8 proračunskih postavk, na katerih je načrtovano odplačilo obresti od dolgoročnih kreditov, 2 proračunski postavki, na katerih so načrtovana sredstva za plačilo nadomestila za vodenje kredita, ter 9 proračunskih postavk, na katerih so načrtovana sredstva za plačilo glavnice kreditov),
- prejemkov od oddaj domov KS v uporabo (3 proračunske postavke).

Pri obrazložitvi nekaterih proračunskih postavk pa je občina le navedla, da so med prihodki načrtovana sredstva iz državnega proračuna in iz naslova evropskih sredstev, pri čemer ni navedla, da gre za namenske prejemke.

Ukrep občine

Občina je v osnutku Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2023, ki bo predložen na sejo občinskega sveta ob obravnavi sprememb proračuna za leto 2023, za namenske prejemke od turistične takse, požarne takse, pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest, letnega nadomestila za upravljanje državnih gozdov, komunalnega prispevka, nadomestila za stroške lokacijske preveritve in takse za obravnavo pobud za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu, koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih, za prejemke od sofinanciranja skupne občinske uprave, od posojil, prejetih sredstev iz državnega proračuna in sredstev EU, prejetih sredstev iz občinskih proračunov ter prejetih sredstev iz javnih skladov opredelila namene njihove porabe.

Občina je v NRP za obdobje od leta 2018 do leta 2021 kot vire financiranja navedla lastna proračunska sredstva, domače partnerje ter transferna sredstva iz državnega proračuna, pri nobenem od projektov, načrtovanih v NRP, pa ni navedla, da bi bil vir financiranja določena vrsta namenskih prejemkov ali vsaj namenski prejemki, z izjemo sredstev EU, saj program APPrA⁵², s pomočjo katerega občina pripravlja proračunske dokumente, ne dopušča podrobnejše opredelitve virov financiranja. V NRP je pri posameznem projektu razvidna višina sredstev, ki naj bi se financirala iz prej navedenih vrst sredstev.

⁵² Aplikacija za pripravo proračuna in analize za občine.

2.3.1.4 Skladnost načrtovanih namenov porabe za večletno obdobje

Ker občina porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje ni načrtovala, presoja usklajenosti letnega načrtovanja z večletnim načrtovanjem ni mogoča.

Občina v nobenem proračunskem dokumentu ni zbirno prikazala vseh vrst namenskih prejemkov, katerih realizacijo načrtuje v letu 2018, prav tako pa tudi ne namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov po posameznih projektih/nalogah in vrstah namenskih prejemkov. Le za nekatere vrste namenskih prejemkov je v odloku o proračunu in obrazložitvah navedla, da gre za porabo namenskih prejemkov, ni pa jih prikazala na način, da bi bila vzpostavljena povezava med višino načrtovanih prejemkov in njihovo porabo. Le za transferna sredstva iz državnega proračuna je iz NRP razvidno, za katere projekte naj bi bili porabljeni, in njihova višina, ni pa vzpostavljena povezava z načrtovano višino teh prejemkov.

Ker povezava med načrtovanimi vrstami namenskih prejemkov, ki bi vsebovala tudi njihovo višino in porabo po posameznih proračunskih postavkah, ni vzpostavljena, ni izkazano, ali je občina porabo posameznih vrst namenskih prejemkov načrtovala v ustrezni višini in za ustrezne namene, razen sredstev proračunske rezerve, kjer konkretni nameni/projekti, za katere bodo sredstva porabljena, niso in ne morejo biti načrtovani, saj so namenjeni odpravljanju posledic naravnih nesreč. Ker poraba posameznih vrst namenskih prejemkov ni bila načrtovana na način, da bi bili jasno opredeljeni nameni/projekti, ki se financirajo iz posameznih vrst namenskih prejemkov, tudi preveritev, ali je bila poraba določenih vrst namenskih prejemkov načrtovana za predpisane namene in v ustrezni višini, ni mogoča.

Pojasnilo občine

Občina nekatere namenske prejemke načrtuje za več let, in sicer tiste, ki se nanašajo na investicije in se odražajo v NRP: najemnina komunalne infrastrukture, požarna taksa, sredstva MGRT za investicije, sredstva MOP za sanacije plazov, in tiste, ki se nanašajo na pogodbe, sklenjene za več let, na primer ureditev kolesarskih parkirišč, ureditev Trga bratov Mravljakov. Vrednosti so razvidne v NRP, ki se pripravlja za štiriletno obdobje.

V NRP se sicer res izkazuje večletne investicije, vendar občina v NRP ni podrobneje opredelila virov financiranja, temveč je le navedla, da gre za financiranje iz lastnih proračunskih sredstev, transfernih sredstev državnega proračuna in domačih partnerjev, pri čemer pa ni razvidno konkretno, kateri namenski prejemek je vir financiranja posameznega projekta, prav tako ni vzpostavljena povezava med višino načrtovanih prejemkov iz posamezne vrste namenskega prejemka in višino sredstev, ki so namenjena financiranju posameznega projekta.

2.3.1.5 Preverjanje učinkov, ki bodo doseženi s financiranjem

Občina bi morala pri načrtovanju porabe sredstev upoštevati tudi učinke, ki naj bi jih s financiranjem posameznih namenov/projektov dosegla. Nameni/projekti, ki jih lahko občina financira s posameznimi vrstami namenskih prejemkov, so različni, običajno jih je tudi več, kot jih je mogoče sprejeti, ki jih občina ustvari v enem letu, financirati, zato bi morala pri uvrščanju namenov/projektov upoštevati tudi učinke, ki jih bo s financiranjem posameznih namenov/projektov dosegla, in v proračun tekočega leta uvrstiti le namene/projekte, ki bodo dosegli največje učinke.

Občina pred uvrstitvijo namenov/projektov v proračun občine za leto 2018 ni opredelila učinkov, ki jih bo z izvedbo načrtovanih namenov/projektov dosegla, tako tudi ni mogoče potrditi, da so bili v občinski proračun uvrščeni nameni/projekti, ki so pomenili najučinkovitejšo porabo posameznih vrst namenskih prejemkov.

Zaključek

Občina je v odloku, s katerim je sprejela proračun občine za leto 2018, in navodilu o izvrševanju proračuna sicer omejila pravice glede prevzemanja obveznosti v breme namenskih prejemkov, vendar omejitve niso bile v celoti enake, kot so jih določali predpisi, veljavni v letu 2018. Prevzemanje obveznosti je bilo omejeno le glede na višino vplačanih namenskih prejemkov, ne pa tudi glede na višino načrtovanih sredstev na posamezni proračunski postavki. Občina z odlokom o proračunu občine za leto 2018 tudi ni omejila višine porabe sredstev proračunske rezerve, do katere v posameznem primeru odloča župan.

Glede prerazporejanja sredstev odlok, s katerim je sprejela proračun občine za leto 2018, ni določal omejitev. Župan je lahko prerazporejal pravice porabe neomejeno.

Občina v proračunu občine za leto 2018 na področju glavnih programov in podprogramov ni opredelila ciljev, ki jih s financiranjem želi doseči. Glede na to, da v proračunu občine za leto 2018 porabe posameznih vrst namenskih prejemkov posebej ni opredelila, tudi ciljev, ki jih želi doseči s porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, ni opredelila.

Občina v nobenem dokumentu, ki ga je občinski svet obravnaval v postopku sprejemanja proračuna, ni na enem mestu (na primer v posebni tabeli) opredelila, kateri prejemki so namenski, v kakšni višini so načrtovani in za kakšen namen/projekt bo posamezna vrsta namenskega prejemka porabljen. Je pa v okviru obrazložitve proračuna občine za leto 2018 pri nekaterih proračunskih postavkah navedla, da bo poraba financirana iz posameznih vrst namenskih prejemkov.

Občina namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje ni načrtovala, prav tako tudi pred uvrstitvijo namenov/projektov v občinski proračun ni preverjala učinkov, ki jih bo s financiranjem dosegla.

2.3.2 Poraba namenskih prejemkov

Občina je bila učinkovita pri porabi namenskih prejemkov, če:

- ni prevzela več obveznosti, kot je bilo vplačanih posameznih vrst namenskih prejemkov oziroma načrtovanih pravic porabe na proračunskih postavkah;
- ni prerazporejala sredstev s proračunskih postavk, na katerih je načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, na druge postavke;
- je zagotovila, da so posamezne vrste namenskih prejemkov porabljene za načrtovane oziroma dogovorjene namene, oziroma jih je prenesla v naslednji proračun kot namenske prejemke;
- je v primeru nemožnosti realizacije posameznih namenov/projektov ustrezno ukrepala (na primer predlagala financiranje drugih projektov).

2.3.2.1 Prevzete obveznosti

V skladu z načeli proračuna (2. člen ZJF) se lahko prevzemajo obveznosti in izplačujejo sredstva proračuna v breme proračuna tekočega leta samo za namen ter do višine, ki sta določena s proračunom. Za porabo namenskih prejemkov pa velja tudi, da ni mogoče prevzeti in izplačati več sredstev, kot je načrtovanih sredstev na proračunski postavki, ne glede na to, ali je vplačanih več sredstev, kot je bilo načrtovanih.

Občina v proračunu občine za leto 2018 porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ni načrtovala na način, da bi bilo razvidno, kateri so namenski prejemki, kakšna je načrtovana višina posameznih vrst namenskih prejemkov in za katere namene/projekte naj bi bila porabljena posamezna vrsta namenskega prejemka. Ker so določene vrste namenskih prejemkov lahko porabljene za enake namene (na primer gradnja komunalne infrastrukture se lahko financira iz prihodkov komunalnega prispevka, od prodaj ali oddaj nepremičnega premoženja v najem, okoljskih dajatev, s sofinanciranjem iz državnih in sredstev EU, zadolžitve) v primeru, da občina namenov porabe ne prikaže na način, da je razvidno, za katere projekte/namene bo porabljena posamezna vrsta namenskega prejemka in v kakšni višini bo porabljen, ni mogoče preveriti, ali so bile posamezne vrste namenskih prejemkov res porabljene za predpisane namene in v skladu z dinamiko prilivov. V primeru, da je občina načrtovala, da bo določen projekt financirala le iz posameznih vrst namenskih prejemkov, pa njihova realizacija ne poteka v skladu z načrtovano dinamiko, bi morala občina bodisi ustaviti izvajanje projekta ali pa spremeniti načrtovane vire financiranja.

Načrtovana in realizirana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov je razvidna le iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov občine (Priloga 4), ki pa ni bila del proračunskih dokumentov niti ni bila predložena občinskemu svetu, posamezne proračunske postavke, na katerih je bila načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, pa so razvidne tudi iz obrazložitve proračuna občine za leto 2018, pri čemer pa ni razvidno, ali so posamezne vrste namenskih prejemkov edini vir financiranja, ali je občina načrtovala financiranje tudi iz drugih virov (povezava s točko 2.3.1.3). Prav tako se nameni porabe, ki jih je občina prikazala v evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občine, ne skladajo v celoti s proračunskimi postavkami, pri katerih je občina v obrazložitvah navedla, da se sofinancirajo iz posamezne vrste namenskega prejemka (na primer pri turistični taksi je v evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občine prikazala tudi porabo na proračunski postavki 13022001 – Investicijsko vzdrževanje in gradnja cest, medtem ko v obrazložitvah proračuna občine za leto 2018 v obrazložitvi te postavke ni navedla, da bi bila financirana iz namenskih sredstev turistične takse, je pa v obrazložitvah proračuna občine za leto 2018 navedla, da se tudi nameni, evidentirani na proračunski postavki 14032013 – Delovanje turistične zveze Šoštanj, financirajo iz namenskih prejemkov turistične takse, medtem ko te postavke v evidenco posameznih vrst namenskih prejemkov občine ni vključila), v evidenco posameznih vrst namenskih prejemkov občine pa tudi ni vključila vseh vrst namenskih prejemkov in njihove porabe. Iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov občine izhaja, da je v letu 2018 realizirala 4.370.052,16 EUR namenskih prejemkov in realizirala 3.741.907,79 EUR izdatkov za namene, za katere je navedla, da jih je financirala iz namenskih prejemkov. Občina je tako prikazala manjšo porabo, kot pa je v letu 2018 realizirala namenskih prejemkov, pri čemer pa v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni prikazala višine neporabljenih sredstev na 31. 12. 2018 po posameznih vrstah namenskih prejemkov.

Ne glede na to, da občina v proračunu občine za leto 2018 porabe večine posameznih vrst namenskih prejemkov ni načrtovala po posameznih vrstah namenskih prejemkov in posameznih namenih

porabe, smo v reviziji za izbrane vrste namenskih prejemkov, in sicer prihodke od okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, komunalnega prispevka in prihodke od turistične takse, za katere je v proračunskih dokumentih vsaj posredno navedeno, da gre za porabo namenskih prejemkov, in za katere je v evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov navedla proračunske postavke, na katerih naj bi bila prikazana njihova poraba, preverili, ali je občina v posameznih četrletjih leta 2018 prevzela več obveznosti, kot pa je bilo dejansko v posameznih četrletjih leta 2018 prejetih plačil za navedene namenske prejemke, ob predpostavki, da je občina na navedenih proračunskih postavkah izkazala le porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, kar podrobneje prikazuje Tabela 12.

Tabela 12 Četrletno pridobivanje in četrletna poraba izbranih vrst namenskih prejemkov

Vrsta namenskega prejemka		Leto 2018				Skupaj
		januar – marec	april – junij	julij – september	oktober – december	
(1)		(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
<i>Okoljska dajatev, ki ureja varstvo okolja, predpisana zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami</i>						
Skupaj pridobljena sredstva	v obdobju	25.105	20.404	29.683	25.708	100.900
	kumulativno	25.105	45.509	75.192	100.900	100.900
Skupaj porabljenih sredstev na proračunski postavki:	v obdobju	20.467	77.640	53.580	319.841	471.528
	kumulativno	20.467	98.107	151.687	471.528	471.528
• 15022003 – Gradnja kanalizacijskih sistemov	v obdobju	20.467	77.640	53.580	319.841	471.528
Razlika med pridobljenim in porabljenim	v obdobju	4.638	(57.236)	(23.897)	(294.133)	(370.628)
	kumulativno	4.638	(52.598)	(76.495)	(370.628)	(370.628)
<i>Komunalni prispevek</i>						
Skupaj pridobljena sredstva	v obdobju	24.620	12.723	35.038	20.565	92.946
	kumulativno	24.620	37.343	72.381	92.946	92.946
Skupaj porabljenih sredstev na proračunskih postavkah:	v obdobju	39.686	21.660	81.332	310.011	452.689
	kumulativno	39.686	61.346	142.678	452.689	452.689
• 15022003 – Gradnja kanalizacijskih sistemov	v obdobju	39.686	21.660	47.439	310.011	418.796
• 16031002 – Gradnja vodovodnih sistemov	v obdobju	0	0	33.893	0	33.893
Razlika med pridobljenim in porabljenim	v obdobju	(15.066)	(8.937)	(46.294)	(289.446)	(359.743)
	kumulativno	(15.066)	(24.003)	(70.297)	(359.743)	(359.743)
<i>Turistična taksa</i>						
Skupaj pridobljena sredstva	v obdobju	8.164	31.116	41.001	17.753	98.034
	kumulativno	8.164	39.280	80.281	98.034	98.034

Vrsta namenskega prejemka		Leto 2018				Skupaj
		januar – marec	april – junij	julij – september	oktober – december	
(1)		(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Skupaj porabljena sredstva na proračunskih postavkah:	v obdobju	31.909	82.218	58.828	361.719	534.674
	kumulativno	31.909	114.127	175.955	537.674	534.674
• 14031001 – Prireditve (sejmi, razstave)	v obdobju	1.010	433	2.003	1.063	4.509
• 14031002 – Druge promocijske aktivnosti		612	441	363	3.545	4.961
• 14032001 – Sofinanciranje programov turistične zveze in turističnih društev		0	0	0	34.849	34.849
• 14032002 – Sofinanciranje turističnih prireditev (pust)		9.819	3.027	1.700	0	14.546
• 14032008 – Ureditev turistične infrastrukture		0	0	1.859	2.422	4.281 ¹⁾
• 13022001 – Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest		20.468	78.317	52.903	319.840	471.528
Razlika med pridobljenim in porabljenim	v obdobju	(23.745)	(51.102)	(17.827)	(343.966)	(436.640)
	kumulativno	(23.745)	(74.847)	(92.674)	(436.640)	(436.640)

Opomba: ¹⁾ Občina je namene porabe na navedeni proračunski postavki v znesku 3.000 EUR financirala iz prihodkov iz naslova koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo, kar izhaja iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov občine, ki jo prikazuje Priloga 4.

Vir: podatki občine.

Tabela 12 prikazuje, da je poraba na proračunskih postavkah, za katere je v evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občina navedla, da gre za porabo namenskih prejemkov od okoljske dajatve, ki ureja varstvo okolja, predpisane zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami, in od komunalnega prispevka, izkazana v višjih zneskih, kot so znašala prejeta sredstva navedenih 2 namenskih prejemkov, občina pa ni izkazala drugih virov financiranja navedenih proračunskih postavk, prav tako viri financiranja navedenih proračunskih postavk niso razvidni iz proračunskih dokumentov. Prikazana poraba namenskih prejemkov od okoljske dajatve, ki ureja varstvo okolja, predpisane zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami, je razen v prvem četrtletju, v vseh ostalih četrtletjih leta 2018 višja kot prejemki, v četrtem četrtletju je skupna prikazana poraba presegla v celotnem obdobju pridobljena sredstva za 370.628 EUR, kar predstavlja 367,3 % pridobljenih sredstev od navedenega namenskega prejemka v letu 2018, medtem ko je prikazana poraba namenskih prejemkov od komunalnega prispevka v vseh četrtletjih leta 2018 višja kot prejemki, v četrtem četrtletju je skupna prikazana poraba za 359.743 EUR presegla pridobljena sredstva od komunalnega prispevka v letu 2018, kar predstavlja 387 % pridobljenih sredstev od navedenega namenskega prejemka v letu 2018, prav tako je tudi prikazana poraba namenskih prejemkov od turistične takse v vseh četrtletjih leta 2018 višja kot prejemki, v četrtem četrtletju je skupna prikazana poraba za 436.640 EUR presegla pridobljena sredstva od turistične takse, kar predstavlja 445,4 % pridobljenih sredstev od navedenega namenskega prejemka v letu 2018.

Za namenske prejemke od okoljske dajatve, ki ureja varstvo okolja, predpisane zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami, od komunalnega prispevka in od turistične takse je občina v posameznih četrletjih leta 2018 prevzela več obveznosti, kot pa je bilo vplačanih namenskih prejemkov, če bi navedene namene financirala izključno iz navedenih namenskih prejemkov. Občina proračunskih dokumentov ni pripravila na način, da bi bilo razvidno, iz katerih sredstev se financirajo posamezni nameni proračunske porabe oziroma projekti, to pa ni razvidno niti iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov občine, saj ta ne vsebuje vseh namenskih prejemkov in njihove porabe, prav tako tudi ni v celoti usklajena s proračunskimi dokumenti (občina je v obrazložitvah proračuna pri nekaterih postavkah kot vir financiranja navedla tudi namenske prejemke, občina pa vseh teh proračunskih postavk ni vključila v evidenco posameznih vrst namenskih prejemkov občine), niti ne vsebuje obrazložitve prikazane višje porabe posameznih vrst namenskih prejemkov, zato ni mogoče preveriti, ali je občina dejansko prevzela le toliko obveznosti, kot je bilo vplačanih namenskih prejemkov.

2.3.2.2 Prerazporejanje sredstev

Župan je v letu 2018 prerazporejal sredstva med različnimi proračunskimi postavkami. Pregled proračunskih postavk, na katerih naj bi bila načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, vsebuje le evidenco posameznih vrst namenskih prejemkov občine, ki pa ne vsebuje vseh vrst namenskih prejemkov, prav tako pa se tudi nameni porabe v evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občine v posameznih primerih razlikujejo od namenov porabe iz obrazložitve proračuna občine za leto 2018. Ne glede na navedeno smo za proračunske postavke, za katere je mogoče iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov oziroma obrazložitve proračunskih dokumentov razbrati, na katerih proračunskih postavkah je bila poraba evidentirana, preverili, ali je sredstva z navedenih proračunskih postavk prerazporejala.

Občina je s 3 proračunskih postavk, za katere je navedla, da je na njih v letu 2018 izkazala porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, prerazporedila sredstva na druge proračunske postavke, na 12 proračunskih postavk pa je sredstva prerazporedila. Občina je tako v letu 2018 prerazporejala sredstva med proračunskimi postavkami, na katerih naj bi bila načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, ker pa ni razvidno, v kakšni višini je bila poraba posameznih vrst namenskih prejemkov na posameznih proračunskih postavkah načrtovana, ni mogoče ugotoviti, ali je šlo za prerazporejanja namenskih sredstev ali morebitnih drugih sredstev, s katerimi je občina morda načrtovala financiranje posameznih namenov/projektov.

2.3.2.3 Poraba posameznih vrst namenskih prejemkov za predpisane namene

Načrtovani nameni porabe posameznih vrst namenskih prejemkov so iz proračunskih dokumentov le delno razvidni (povezava s točko 2.3.1.3), saj občina porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ni načrtovala na posebnih proračunskih postavkah oziroma v proračunu ni opredelila proračunskih postavk, na katerih je načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, prav tako pa tudi v drugih dokumentih, ki jih je predložila občinskemu svetu, ni prikazala vrst in višine posameznih vrst namenskih prejemkov, ki jih načrtuje, in namenov porabe po posameznih vrstah namenskih prejemkov. V proračunskih dokumentih je načrtovana poraba nekaterih vrst namenskih prejemkov razvidna le iz obrazložitve proračunskih postavk, pri čemer pa ni jasno opredeljeno, ali so vir financiranja le posamezne vrste namenskih prejemkov, ter iz obrazložitve načrtovane porabe na skupini kontov 410 tudi ni jasno navedeno, v kakšni višini je načrtovana poraba najemnin

komunalne infrastrukture. Nameni porabe in višina načrtovanih in porabljenih namenskih prejemkov po posameznih vrstah namenskih prejemkov so razvidni iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov občine (Priloga 4), ki jo je občina vodila, vendar v njej niso vključene vse vrste namenskih prejemkov.

V obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 je občina v sklopu obrazložitvev splošnega dela pojasnila, da je turistična taksa namenski prejemek, ki je bil porabljen za promocijo občine ter da je okoljska dajatev zaradi onesnaževanja okolja namenski prejemek, ki je bil porabljen za gradnjo kanalizacijskih sistemov, pri čemer pa ni navedla, na katerih proračunskih postavkah je poraba evidentirana, niti ni navedla, v kakšni višini sta bila oba namenska prejemka realizirana in v kakšni višini porabljena. V okviru obrazložitvev prihodkov od donacij ter transfernih prihodkov je pojasnila realizirano višino teh prihodkov po posameznih namenih porabe, pri čemer pa ni navedla, da gre za namenske prejemke.

V obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine pa je občina poročala o porabi sredstev rezerv, in sicer je navedla 5 namenov porabe sredstev proračunske rezerve ter višino porabljenih sredstev za posamezni namen, ni pa posebej opredelila, da gre za porabo namenskih prejemkov.

V okviru obrazložitvev posebnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 je pri nekaterih proračunskih postavkah navedla, da je vir financiranja posamezna vrsta namenskih prejemkov, pri čemer pa ni navedla, ali je posamezna vrsta namenskega prejemka edini vir financiranja ali pa se nameni, načrtovani na posamezni proračunski postavki, financirajo tudi iz drugih virov, in sicer je občina:

- v okviru obrazložitve proračunskih postavk, na katerih je prikazala porabo prihodkov najemnin komunalne infrastrukture, obrazložila porabo po posameznih namenih oziroma navedla, da so bila sredstva porabljena za investicijsko vzdrževanje infrastrukture, ki je namenjena posamezni dejavnosti in za zavarovanje infrastrukture, v primerih, ko sredstva niso bila porabljena pa, da se neporabljen del najemnine prenese v proračun prihodnjega leta, pri čemer pa ni navedla višine porabljenih namenskih sredstev oziroma višine sredstev, ki se prenaša v naslednje proračunsko leto;
- v okviru obrazložitve proračunskih postavk, na katerih je prikazana poraba lastnih prihodkov KS (najemnine od oddajanja prostorov), obrazložila porabo sredstev in navedla, da se neporabljen del lastnih sredstev prenese v proračun leta 2019, pri čemer pa ni navedla višine porabljenih namenskih prejemkov niti višine sredstev, ki se prenaša v proračun leta 2019.

Občina v obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 v okviru proračunskih postavk, na katerih je v proračunu občine za leto 2018 navedla, da jih bo financirala iz namenskih prejemkov turistične takse, ni navedla, da so bila vir financiranja za posamezne namene tudi sredstva turistične takse ali izključno samo sredstva turistične takse. Občina je v evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občine kot namen porabe turistične takse navedla tudi proračunsko postavko 13022001 - Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest, pri čemer pa niti v proračunu občine za leto 2018 niti v zaključnem računu občine za leto 2018 pri navedeni postavki ni navedla, da bi bila financirana iz turistične takse.

Na podoben način, kot je podala obrazložitvev v proračunu občine za leto 2018 glede porabe prejemkov najemnine komunalne infrastrukture, je navedene prejemke obrazložila tudi v obrazložitvi zaključnega računa proračuna občine za leto 2018, in sicer je:

- pri posameznih proračunskih postavkah navedla, da je bil vir za plačilo najemnina komunalne infrastrukture, pri čemer pa ni navedla, da gre za namenske prejemke, prav tako pa tudi ne, ali je sredstva zagotavljala le iz najemnin komunalne infrastrukture ali tudi drugih virov,
- pri nekaterih proračunskih postavkah v obrazložitvah navedla drug vir financiranja, in sicer tekočo ceno komunalnih storitev,
- 1 proračunske postavke, pri kateri je v proračunu občine za leto 2018 navedla, da bo financirana iz najemnin komunalne infrastrukture, pa v obrazložitvi zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 ni navedla, da je vir financiranja najemnina komunalne infrastrukture.

V evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občine občina ni navedla vseh proračunskih postavk, za katere je v proračunu občine za leto 2018 ali v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 navedla, da se bodo financirale iz najemnin komunalne infrastrukture.

Občina je v obrazložitvah posameznih proračunskih postavk v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 navedla tudi, da se nameni porabe financirajo s sredstvi, ki jih občina pridobi od sofinancerjev oziroma iz donacij oziroma iz sofinanciranja občanov, pri čemer pa občina ni navedla, da gre za namenske prejemke, prav tako pa praviloma tudi ni navedla višine teh prejemkov.

Za porabo sredstev, ki jih je občina prejela za sofinanciranje investicij, sofinanciranje družinskega pomočnika in za povračilo subvencij tržne najemnine, je občina financierjem morala pošiljati zahtevke za nakazilo sredstev s prilogami, ki so dokazovala porabo sredstev, kar pomeni, da je občina morala zagotoviti, da so bila nakazana sredstva porabljenamensko.

Ukrep občine

Občina je v Zaključni račun proračuna Občine Šoštanj za leto 2020, ki ga je občinski svet sprejel 21. 4. 2021, in Zaključni račun proračuna Občine Šoštanj za leto 2021, ki ga je občinski svet sprejel 20. 4. 2022, kot posebno prilogo vključila:

- *evidenco realiziranih vrst namenskih prejemkov in njihovo porabo, ki za posamezno vrsto realiziranega namenskega prejemka vsebuje opredeljene namene porabe (po posameznih proračunskih postavkah) in realizirano višino,*
- *evidenco porabe prenesenih namenskih prejemkov iz leta 2019 v leto 2020 oziroma iz leta 2020 v leto 2021, ki za posamezne prenesene namenske prejemke vsebuje opredeljene namene porabe (po posameznih proračunskih postavkah) in realizirano višino, ter*
- *evidenco neporabljenih namenskih prejemkov iz proračuna za leto 2020 v proračun za leto 2021 oziroma za leto 2021 v proračun za leto 2022.*

2.3.2.4 Ukrepanje v primeru odstopanj od načrtovane višine posameznih vrst namenskih prejemkov

Pri pripravi proračuna mora občina spoštovati postopek, predpisan z ZJF, podrobneje pa postopek priprave predloga, sprememb in rebalansa proračuna občine določi s svojimi akti. ZJF v 40. členu določa ukrepe za uravnoteženje proračuna, in sicer določa, da če se med proračunskim letom zaradi nastanka novih obveznosti za proračun ali spremenjenih gospodarskih gibanj povečajo izdatki ali zmanjšajo prejemki proračuna, lahko župan začasno zadrži izvrševanje proračuna. Če se tudi po začasnem zadržanju izvrševanja proračuna prihodki in odhodki ne uravnesajo, je treba pripraviti rebalans proračuna. Navedeni ukrepi veljajo tudi v primeru nepravočasne ali nižje realizacije namenskih prejemkov od načrtovanih, saj občina ne sme prevzeti več obveznosti, kot je realiziranih namenskih prejemkov oziroma kolikor je načrtovana poraba na proračunskih postavkah.

Občina ob polletju ni poročala o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov, niti o morebitnih odstopanjih od načrtovane porabe, le za sredstva proračunske rezerve je občina navedla namene porabe. Občina tudi ni predložila drugega dokumenta, ki bi izkazoval porabo posameznih vrst namenskih prejemkov med letom. Občina je v letu 2018 sprejela 2 rebalansa proračuna, in sicer prvega v prvi polovici leta, drugega pa v septembru. Kljub sprejetemu rebalansu pred polletjem je bila realizacija odhodkov v prvi polovici leta le 32,3-odstotna. Občina je v poročilu o izvrševanju proračuna občine za prvo polletje leta 2018 navedla le, da so bili tekoči odhodki in tekoči transferi redno mesečno realizirani, pri investicijskih projektih pa je na splošno navedla, da je realizacija razvidna iz posebnega dela proračuna in NRP ter da je večina realizacije predvidena za drugo polovico leta, saj bodo takrat realizirani tudi načrtovani prihodki. Poleg tega je navedla tudi, da je bilo po sprejetem rebalansu narejenih nekaj prerazporeditev sredstev, saj se je pri nekaj izvedenih razpisih izkazalo, da razpoložljiva sredstva na proračunskih postavkah ne zadoščajo glede na prispele ponudbe. Drugih odstopanj pa občina ni pojasnila.

Občina je z rebalansom proračuna 1 načrtovano višino namenskih prejemkov (donacije) spremenila, in sicer so se ti povečali za 1.286.495 EUR. Spremenila je tudi načrtovano višino sredstev na proračunskih postavkah, na katerih je načrtovala porabo namenskih prihodkov najemnine komunalne infrastrukture, pri čemer je obrazložila le, da se sredstva glede na planirano višino prihodkov od najemnine in na osnovi sprejetega plana izvajanja investicij in investicijskega vzdrževanja ustrezno povečujejo, pri čemer pa ni predložila sprejetega plana investicij in investicijskega vzdrževanja. Tudi na splošno je občina obrazložila le namene porabe, zaradi katerih se poraba na posameznih proračunskih postavkah povečuje ali znižuje, le v redkih primerih pa tudi, da je razlog v pridobljenih sredstvih.

Občina je v septembru 2018 sprejela rebalans proračuna 2, s katerim je uskladila proračunska sredstva, in sicer so se skupni prihodki povečali za 670.830 EUR, namenski prejemki pa za 1.805.347 EUR, predvsem zaradi donacij, saj je občina zaradi novega dogovora s TEŠ d.o.o. in HSE d.o.o., z drugačno vsebino, sredstva, ki so bila prej načrtovana v okviru drugih nedavnih prihodkov, prenesla med donacije. Prav tako pa so se zvišala sredstva, načrtovana iz transfernih prihodkov od drugih javnofinančnih institucij, predvsem zaradi višje planiranih prihodkov za sofinanciranje sanacije in obnove plazov po naravnih nesrečah v preteklih letih. Občina je obrazložila spremembe pri posameznih proračunskih postavkah, in sicer je pojasnila namene, za katere se bodo porabila sredstva, ki jih je občina načrtovala v višjih zneskih. Pojasnil glede načrtovane porabe namenskih prejemkov ni podala, saj občina ni posebej prikazovala porabe namenskih prejemkov.

Realizacija odhodkov konec leta je bila 81,4-odstotna glede na veljavni proračun občine za leto 2018, realizacija na posameznih proračunskih postavkah pa tudi nižja, tako je bila 75-odstotna na primer na postavkah, kjer je občina navedla, da je načrtovala porabo prihodkov od najemnin za komunalno infrastrukturo, na proračunski postavki 23022009 – Sanacije in obnove po naravnih nesrečah iz preteklih let, za katere je občina z rebalansom proračuna 2 dvignila načrtovana sredstva sofinanciranja, pa le 46,3-odstotna, pri čemer je občina pojasnila, da se je sanacija 2 plazov prenesla v leto 2019, ker se je tudi sofinanciranje države preneslo v leto 2019.

V zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 je občina pojasnila le, da med letom ni bil sprejet zakon oziroma odlok, na podlagi katerega bi župan moral v proračun vključevati nove obveznosti, ter da so te bile vključene že v rebalansu proračuna 2.

Občina je tako med letom usklajevala višino načrtovanih sredstev na proračunskih postavkah, pri čemer ni razvidno, ali se spremembe nanašajo na načrtovano porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, vendar je kljub temu konec leta realizacija na nekaterih proračunskih postavkah pomembno odstopala od načrtovane.

Zaključek

Občina v proračunskih dokumentih namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov ni načrtovala na način, da bi bilo za vse vrste namenskih prejemkov jasno razvidno, v kakšni višini so načrtovani, na katerih proračunskih postavkah je poraba načrtovana in za katere projekte/namene je načrtovana ter kakšna je višina načrtovane porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za posamezen projekt/namen. Nameni porabe so za nekatere vrste namenskih prejemkov razvidni iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov občine, ki pa ne vključuje vseh vrst namenskih prejemkov oziroma obrazložitev posameznih proračunskih postavk v proračunu občine za leto 2018 in zaključnem računu proračuna občine za leto 2018, pri čemer pa se prikazana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov v posameznih dokumentih razlikuje oziroma so nameni porabe v posameznih dokumentih različno opredeljeni. Ker poraba posameznih vrst namenskih prejemkov ni enotno prikazana (na katerih proračunskih postavkah, v kakšni višini je realizirana, v različnih dokumentih različni nameni porabe), ni mogoče preveriti, ali je občina za posamezne namene financiranja prevzela le toliko obveznosti, kot je realiziranih posameznih vrst namenskih prejemkov, in ali je dinamika porabe sredstev sledila prilivom ter da ni prevzela obveznosti prej, kot so bile posamezne vrste namenskih prejemkov realizirane.

Občina je prerazporejala sredstva s proračunskih postavk, na katerih naj bi bila načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, ker pa ni razvidno, v kakšni višini je bila poraba posameznih vrst namenskih prejemkov na posameznih proračunskih postavkah načrtovana oziroma v proračunskih dokumentih ni izkazano, ali je na posameznih proračunskih postavkah načrtovana le poraba namenskih sredstev ali tudi drugih virov financiranja, ni mogoče ugotoviti, ali je šlo za prerazporejanja namenskih sredstev ali morebitnih drugih sredstev, s katerimi je občina morda načrtovala financiranje posameznih namenov/projektov.

Občina v nobenem proračunskem dokumentu ni transparentno izkazala, da so bile posamezne vrste namenskih prejemkov porabljene namensko, saj za posamezne namene/projekte ni izkazan vir financiranja, na podlagi česar bi bilo mogoče potrditi, da se sredstva niso porabila za druge namene. Za porabo sredstev, ki jih je prejela na podlagi pogodbenih razmerij oziroma so ji bila

dodeljena na podlagi odločb, je občina morala porabo sredstev dokazovati s posredovanjem zahtevkov s prilogami, ki so dokazovali namensko porabo sredstev.

Občina je med proračunskim letom spreminjala višino načrtovanih sredstev na posameznih proračunskih postavkah, vendar so kljub temu konec leta na posameznih proračunskih postavkah nastala pomembna odstopanja med načrtovano in dejansko porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, za katere je iz zaključnega računa mogoče razbrati, da je šlo za porabo namenskih prejemkov.

2.3.3 Poročanje o porabi namenskih prejemkov

Občina je bila učinkovita pri poročanju o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov, če je v:

- poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 ali v drugem dokumentu, ki ga je ob polletju posredovala občinskemu svetu, poročala o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov na način, da sta bili razvidni višina realiziranih posameznih vrst namenskih prejemkov in poraba po posamezni vrsti namenskega prejemka z navedbo, za katere programe oziroma projekte naj bi bila sredstva porabljena;
- zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ali v drugem dokumentu, ki ga je ob koncu leta posredovala občinskemu svetu, poročala o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov na način, da sta bili razvidni višina realiziranih posameznih vrst namenskih prejemkov in poraba po posamezni vrsti namenskega prejemka z navedbo, za katere programe oziroma projekte so bi bila sredstva porabljena;
- zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 poročala o doseganju načrtovanih ciljev in o razlogih, če cilji niso bili doseženi;
- zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 poročala o razlogih za odstopanja od načrtovanih zneskov in o stanju neporabljenih namenskih prejemkov konec leta.

2.3.3.1 Poročanje o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov ob polletju

Poročilo o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 ne vsebuje podatkov o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov v prvi polovici leta. Poraba posameznih vrst namenskih prejemkov tudi ni razvidna iz nobenega dokumenta, ki ga je občina predložila v obravnavo občinskemu svetu ob obravnavi realizacije proračuna ob polletju. Občina porabe posameznih vrst namenskih prejemkov v proračunu občine za leto 2018 ni načrtovala na posebnih proračunskih postavkah, tako tudi v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 proračunske postavke, na katerih je bila izkazana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, niso ločene od ostalih proračunskih postavk. Obrazložitev posebnega dela proračuna za leto 2018 ni pripravljena po posameznih proračunskih postavkah, ampak vsebuje le splošna pojasnila glede realizacije odhodkov v prvi polovici leta. Podana je le obrazložitev porabe sredstev proračunske rezerve (navedeni so nameni, za katera so bila sredstva porabljena), pri tem pa občina ni navedla, da gre za porabo sredstev namenskega prejemka. V obrazložitvah za KS pa je med drugim navedla, da se sredstva iz naslova najemnin porabljajo skladno z njihovo namenskostjo.

Ukrep občine

Občina je 13. 12. 2022 pripravila Navodilo o načinu in postopkih načrtovanja ter ravnanja z namenskiimi prejemki Občine Šoštanj, v katerem je v okviru aktivnosti priprave polletnega poročila o izvrševanju proračuna občine opredelila odgovorno osebo, ki spremlja realizacijo proračuna ter obvešča in poziva skrbnike proračunskih postavk, da sporočijo morebitne pripombe in da v polletnem poročilu o izvrševanju proračuna občine poroča o realizaciji namenskih prejemkov in njihovi porabi. Sestavni del navodila je tudi obrazec za poročanje.

2.3.3.2 Poročanje o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov ob koncu proračunskega leta

Zaključni račun proračuna občine bi moral biti pripravljen na način, da bi bila poraba posameznih vrst namenskih prejemkov jasno razvidna, saj bi bilo le tako mogoče potrditi, da so bili namenski prejemki v resnici porabljeni za predpisane namene. Poraba posameznih vrst namenskih prejemkov bi morala biti bodisi izkazana na posebnih proračunskih postavkah ali pa bi moralo biti iz obrazložitve zaključnega računa proračuna občine jasno razvidno, kateri namenski prejemki in v kakšni višini so bili realizirani, ter nameni/projekti, za katere so bili porabljeni. Obrazložitve zaključnega računa proračuna morajo biti pripravljene na način, da je omogočen jasen, celosten in objektivni pregled delovanja občine kot celote in pregled njenega delovanja v okviru posameznih glavnih programov oziroma podprogramov po koncu proračunskega leta, prav tako pa tudi porabe namenskih prejemkov. Občina lahko le tako po koncu proračunskega leta preveri, ali je bilo njeno poslovanje na posameznem področju ali pri izvedbi posameznega projekta, ki je financiran iz namenskih prejemkov, uspešno, prav tako pa je omogočeno tudi ugotavljanje uspešnosti njenega delovanja v večletnem obdobju.

Glede poročanja o porabi namenskih prejemkov le 7. člen navodila o pripravi zaključnega računa določa, da mora obrazložitev splošnega dela zaključnega računa proračuna vsebovati poročilo o porabi sredstev proračunske rezerve. Priročnik za pripravo zaključnega računa pa med drugim navaja⁵³, da:

- mora poročilo o realizaciji finančnega načrta neposrednega uporabnika vsebovati tudi obrazložitev posameznih vrst izdatkov na ravni podskupin odhodkov oziroma izdatkov iz 1. člena Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava⁵⁴, pri čemer se posebej poudari obrazložitev posameznih vrst namenskih sredstev;
- posebne tabelarne priloge niso obvezni del zaključnega računa občinskega proračuna, če pa se pripravljajo, se med drugim pripravi realizacija namenskih prejemkov in izdatkov proračuna, ločeno po posameznih vrstah namenskih sredstev, ter prenos neporabljenih namenskih sredstev iz proračuna preteklega leta.

⁵³ Točka 3.2.2.2.1., str. 5 in točka 3.2.2.6., str. 7.

⁵⁴ Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17 in 82/18.

Občina je v:

- obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 v okviru poročil o realizaciji finančnega načrta posameznega neposrednega proračunskega uporabnika poročala tudi o neporabljenih vrstah namenskih prejemkov iz preteklega leta, in sicer je pri vseh proračunskih uporabnikih navedla, da neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta ni bilo, z izjemo proračunskega uporabnika Občinska uprava, kjer je navedla, da so se namenska sredstva iz preteklega leta porabila za namene, za katere so bila prejeta, ni pa poročala, s katerih vrst namenskih prejemkov je sredstva prenesla, kakšna je bila njihova višina in za katere namene so bila porabljena;
- obrazložitvah splošnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 pri davčnih prihodkih pri 2 vrstah namenskih prejemkov (turistična taksa, okoljska dajatev zaradi onesnaževanja okolja) navedla, da gre za namenske prejemke, ter tudi na splošno navedla namen porabe, ne pa tudi višine porabljenih sredstev;
- okviru poročila o porabi sredstev proračunske rezerve navedla, da so bila sredstva proračunske rezerve namenjena za pokrivanje naravnih nesreč, ter poročala o stanju sredstev na 1. 1. 2018, oblikovanju rezerve v letu 2018, višini porabljenih sredstev v letu 2018 ter o stanju na 31. 12. 2018; navedla je tudi 5 namenov porabe sredstev proračunske rezerve ter višino porabljenih sredstev za posamezni namen, ni pa posebej opredelila, da gre za porabo namenskih prejemkov;
- okviru obrazložitve posebnega dela zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 pri nekaterih proračunskih postavkah navedla, da so vir financiranja posamezne vrste namenskih prejemkov (najemnina komunalne infrastrukture, turistična taksa, najemnine objektov KS), in opredelila namene porabe, realizirane višine posamezne vrste namenskega prejemka pa ni navedla, prav tako ni navedla načrtovanih in realiziranih zneskov porabe po posameznih namenih porabe (povezava s točko 2.3.2.3).

Občina je v obrazložitvah nekaterih proračunskih postavk navedla tudi, da so bila pridobljena sredstva sofinanciranja, ki so bila vir financiranja posameznih projektov, ni pa navedla, da gre za porabo namenskih prejemkov.

Občina v obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 ni poročala o višini neporabljenih posameznih vrst namenskih prejemkov, ki jih prenaša v proračun leta 2019, z izjemo sredstev rezerv.

Tudi sicer so obrazložitve porabe sredstev na posameznih proračunskih postavkah pomanjkljive, saj vsebujejo le splošne navedbe namenov, za katere so bila sredstva porabljena, v večini primerov pa ne vsebujejo pojasnil glede virov financiranja ter razlogov za odstopanja med načrtovano in realizirano vrednostjo.

Pojasnilo občine

V letu 2018 posebna tabela o prejetih in porabljenih namenskih prihodkih v zaključnem računu proračuna ni bila priložena. Je pa občina za lastne potrebe pripravila tudi tabelo o porabi donacije TEŠ d.o.o. v višini 1.600.000 EUR, ki pa občinskemu svetu ni bila predložena.

Ukrep občine

Občina je v Zaključni račun proračuna Občine Šoštanj za leto 2020, ki ga je občinski svet sprejel 21. 4. 2021, in Zaključni račun proračuna Občine Šoštanj za leto 2021, ki ga je občinski svet sprejel 20. 4. 2022, kot posebno prilogo vključila:

- *evidenco realiziranih vrst namenskih prejemkov in njihovo porabo, ki za posamezno vrsto realiziranega namenskega prejemka vsebuje opredeljene namene porabe (po posameznih proračunskih postavkah) in realizirano višino,*
- *evidenco porabe prenesenih namenskih prejemkov iz leta 2019 v leto 2020 oziroma iz leta 2020 v leto 2021, ki za posamezne prenesene namenske prejemke vsebuje opredeljene namene porabe (po posameznih proračunskih postavkah) in realizirano višino, ter*
- *evidenco neporabljenih namenskih prejemkov iz proračuna za leto 2020 v proračun za leto 2021 oziroma za leto 2021 v proračun za leto 2022.*

2.3.3.3 Poročanje o doseganju načrtovanih ciljev v zaključnem računu proračuna

Pomemben del zaključnega računa proračuna občine mora biti tudi poročilo o doseganju ciljev, ki si jih je zastavila v proračunu posameznega leta, in tudi o doseganju dolgoročnih ciljev v okviru posameznega glavnega programa, podprograma in tudi programa. Neposredni uporabnik pripravi poslovno poročilo, ki vključuje tudi poročilo o doseženih ciljih in rezultatih, pri čemer pa mora izhajati iz obrazložitve svojega finančnega načrta (programa dela), ki mora biti pripravljen v skladu z uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja iz leta 2007. Za kakovostno pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih je pomembno, da je že obrazložitev finančnega načrta pripravljena skladno s predpisi in vsebuje jasno opredeljene cilje z izhodiščno in ciljno vrednostjo ter kazalnike za njihovo merjenje. Posledice odsotnosti ustrezno oblikovanih ciljev in kazalnikov za njihovo merjenje oziroma njihovo neustrezno oblikovanje v proračunu se kažejo tudi v neustreznem poročanju o njihovem uresničevanju v obrazložitvah zaključnega računa proračuna. Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih se pripravi na ravni področij proračunske porabe, glavnih programov in podprogramov ter po neposrednih uporabnikih, proračunskih postavkah in projektih⁵⁵. Vsebina poročila o doseženih ciljih in rezultatih je podrobneje opredeljena v 10. členu navodila o pripravi zaključnega računa proračuna. Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih mora vsebovati tudi oceno uspeha doseganja tako dolgoročnih kot tudi letnih ciljev ter tudi navedbo razlogov za morebitna odstopanja, pri tem pa morajo biti upoštevani fizični, finančni in opisni kazalci.

Ker občina v proračunu občine za leto 2018 ni opredelila ciljev glede porabe posameznih vrst namenskih prejemkov, tudi v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni poročala o doseganju ciljev na področju porabe posameznih vrst namenskih prejemkov. Občina je v obrazložitve zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 pri posameznem proračunskem uporabniku vključila tudi poročilo o doseženih ciljih in rezultatih, vendar navedeno poročilo vsebuje le prikaz načrtovanih sredstev z rebalansom proračuna 2, načrtovana sredstva v veljavnem proračunu ter realizacijo po proračunskih postavkah posameznega proračunskega uporabnika na

⁵⁵ Priročnik za pripravo zaključnega računa proračuna.

splošno, ne vsebuje pa prikaza po namenskih prejemkih. Prav tako je pri posameznih proračunskih postavkah navedla oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, vendar so bile te ocene zelo splošne, in sicer je navedeno le, ali so bili cilji realizirani ali ne, ni pa navedla izhodiščnih in ciljnih vrednosti ter kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, prav tako cilji niti v proračunu občine za leto 2018 niti v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 niso bili določeni.

2.3.3.4 Poročanje o razlogih za odstopanja med načrtovano in realizirano porabo posameznih vrst namenskih prejemkov

Občina je v obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 navedla, da med letom ni bil sprejet zakon oziroma odlok, na podlagi katerega bi župan moral v proračun vključevati novo obveznosti, ter da so bile vse potrebne obveznosti vključene v rebalans proračuna 2. Prav tako je tudi navedla, da se je po sprejetju rebalansa proračuna 2 izkazalo, da so potrebne nekatere prerazporeditve sredstev, saj na nekaterih postavkah sredstva niso zadoščala za realizacijo vseh obveznosti, na drugih pa sredstva niso bila v celoti porabljena, zato je župan sprejel sklepe o prerazporeditvah nekaterih sredstev. Občina pa podrobneje ni obrazložila, zakaj so bile posamezne prerazporeditve potrebne, navedla je le proračunske postavke, med katerimi so se prerazporeditve izvedle, ter višino opravljenih prerazporeditev. V obrazložitvah finančnih načrtov posameznih proračunskih uporabnikov je občina navedla tudi, ali je prišlo do odstopanj med načrtovanim in realiziranim finančnim načrtom, pri čemer je pri vseh navedla le, da večjih odstopanj ni bilo, le pri Občinski upravi je navedla, da so bila odstopanja pri nakupu in gradnji osnovnih sredstev ter da je bila izvedba nekaterih investicij zaradi različnih razlogov nižja in se prenaša v leto 2019. Posebej pa razlogov za odstopanja ni pojasnila. Iz zaključnega računa proračuna občine za leto 2018 za večino vrst namenskih prejemkov ni razvidno, na katerih proračunskih postavkah je bila prikazana realizacija, le za nekatere vrste namenskih prejemkov je iz obrazložitvev proračunskih postavk razvidno, na katerih naj bi bila prikazana realizacija posameznih vrst namenskih prejemkov, ni pa posebej obrazloženo, ali je pri realizaciji posameznih vrst namenskih prejemkov prišlo do odstopanj od načrtovane porabe in kateri so razlogi za morebitna odstopanja.

Zaključek

Občina v poročilu o izvrševanju proračuna občine v prvem polletju leta 2018 in v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni celovito poročala o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov. Iz vseh proračunskih dokumentov so le za nekaj vrst namenskih prejemkov razvidni nameni porabe (za nekatere le posredno, ko je občina navedla, da gre za porabo sredstev sofinanciranja).

Občina je v zaključni računu proračuna občine za leto 2018 sicer vključila tudi poročanje o doseganju načrtovanih ciljev, vendar to vsebuje le splošno navedbo, ali so bili cilji doseženi ali ne, pri čemer pa cilji v proračunu občine za leto 2018 sploh niso bili določeni, prav tako pa občina v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni navedla ciljev na posamezni proračunski postavki niti ciljev na posameznih področjih poslovanja, o doseganju načrtovanih ciljev pri porabi posameznih vrst namenskih sredstev pa ni poročala.

Občina v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 za porabo posameznih vrst namenskih prejemkov ni poročala o razlogih za odstopanja od načrtovanih zneskov, o razlogih za odstopanja pa ni poročala niti pri realizaciji proračuna na splošno, razen pri nekaj proračunskih postavkah, čeprav je realizacija konec leta odstopala od načrtovane.

3. Mnenje

Revidirali smo učinkovitost poslovanja **Občine Šoštanj** v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine v letu 2018.

Menimo, da je bila **Občina Šoštanj** pri poslovanju občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke proračuna občine, **delno učinkovita**.

Glede **vzpostavitve pogojev za učinkovito pridobivanje in porabo namenskih prejemkov** smo ugotovili, da občina ni imela dokumenta, ki bi vseboval pregled vseh potencialnih vrst namenskih prejemkov in pogojev za njihovo pridobivanje, podatkov o realizaciji v preteklih letih in o morebitnih vplivih dokumentov v različnih fazah sprejemanja na posamezne vrste namenskih prejemkov, prav tako tudi ni opredelila pogojev oziroma kriterijev, ki jih mora izpolnjevati posamezna vrsta prejemka proračuna, da mu z odlokom o proračunu prizna status namenskega prejemka.

Občina je imela za pridobivanje večine vrst namenskih prejemkov, ki jih je realizirala v letu 2018, sprejete oziroma urejene podlage, ki omogočajo njihovo pridobivanje, za 3 vrste namenskih prejemkov je imela podlage delno urejene, za 2 vrsti namenskih prejemkov pa podlag za njihovo pridobivanje ni imela urejenih. Občina je le za nekatere namenske prejemke sprejela akte, v katerih je podrobneje opredelila namene porabe.

Občina ni imela celovito določenega postopka načrtovanja pridobivanja, pridobivanja in poročanja o pridobljenih vrstah namenskih prejemkov ter v tem postopku določenih notranjih kontrol. Občina ni imela opisa procesa načrtovanja pridobivanja posameznih vrst namenskih prejemkov, na podlagi katerega bi se izvajali procesi dela. Pri posameznih delovnih mestih je med nalogami opredelila tudi sodelovanje pri pripravi proračuna, izvrševanje proračuna in pripravo podatkov za zaključni račun proračuna.

Občina namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje ni načrtovala, prav tako ni vzpostavila sistema notranjih kontrol, ki bi v celoti zagotavljal, da prevzete obveznosti iz posameznih vrst namenskih prejemkov ne bi presegle višine dejansko vplačanih namenskih prejemkov oziroma načrtovanih pravic porabe namenskih prejemkov na proračunskih postavkah. Občina porabo sredstev spremlja v okviru načrtovanih sredstev na proračunski postavki, pri čemer pa ni imela vzpostavljene evidence, kakšen del načrtovane porabe se pokriva iz posameznih vrst namenskih prejemkov, med letom pa vodi evidenco posameznih vrst namenskih prejemkov, ki pa ne vključuje vseh namenskih prejemkov.

Občina aktivnosti in nalog glede načrtovanja porabe posameznih vrst namenskih sredstev in same porabe nima opredeljenih, zato tudi nosilcev nalog ni določila.

Glede **načrtovanja pridobivanja in pridobivanja namenskih prejemkov ter poročanja o pobranih namenskih prejemkih** smo ugotovili, da občina v odloku o proračunu za leto 2018 ni opredelila vseh vrst namenskih prejemkov, določenih z javnofinančnimi predpisi, in sicer ni opredelila najmanj 2 vrst namenskih prejemkov, določenih z javnofinančnimi in področnimi predpisi, za katere je v letu 2018 izkazala realizacijo, nekatere vrste namenskih prejemkov pa je opredelila le delno, saj je le na splošno navedla, da gre za sredstva sofinanciranja.

Iz proračunskih dokumentov za leto 2018 in tudi iz drugega dokumenta, ki bi ga predložila v obravnavo občinskemu svetu, ni v celoti razvidno, katere vrste namenskih prejemkov je občina načrtovala in v kakšni višini. Načrtovane vrste namenskih prejemkov so razvidne iz tekstualnega dela odloka o proračunu občine za leto 2018, ki pa ne vključuje vseh vrst namenskih prejemkov, višina načrtovanih posameznih vrst namenskih prejemkov pa je razvidna le za nekatere vrste namenskih prejemkov. Občina tako ni podala popolnih in zadostnih obrazložitev v delu, ki se nanaša na načrtovane vrste namenske prejemke občine v letu 2018.

Med proračunskim letom občina ni v celoti ustrezno usklajevala načrtovane višine posameznih vrst namenskih prejemkov, saj kljub velikim odstopanjem med sprejetim rebalansom proračuna 1 in realizacijo v prvem polletju leta 2018 višine posameznih vrst namenskih prejemkov, pri katerih so bila ugotovljena odstopanja, ni uskladila.

Občina je v letu 2018 vodila evidenco načrtovanih in realiziranih vrst namenskih prejemkov (evidenca posameznih vrst namenskih prejemkov občine), vendar ta ni popolna, saj ne vsebuje vseh potencialnih vrst namenskih prejemkov, zneske neporabljenih namenskih prejemkov iz preteklega leta, ki se prenašajo v tekoče leto, vsebuje le za 5 namenskih prejemkov, evidenca načrtovanih in realiziranih vrst namenskih prejemkov ne vsebuje načrtovanih zneskov ob spremembah proračuna in vseh realiziranih vrst namenskih prejemkov.

Občina je imela v letu 2018 vzpostavljene najmanj 3 evidence za spremljanje sprotnega in popolnega pobiranja posameznih vrst namenskih prejemkov, medtem ko evidenci pri 2 vrstah namenskih prejemkov nista bili popolni (prejemki od najemnin stanovanj, ki jih je za račun občine pobiral 1 upravnik stanovanj, in od turistične takse), medtem ko evidence, ki bi ji omogočila sprotno in popolno pobiranje namenskih prejemkov (zavezanec za plačilo, višina, rok zapadlosti), ni imela vzpostavljene za namenske prejemke od najemnin, ki sta jih pobirala javna zavoda.

Občina ni v celoti zagotovila, da bi se namenski prejemki v proračun občine nakazovali pravočasno in popolno, je pa v primerih zamud pošiljala opomine za plačilo zapadlih terjatev ter opozarjala na zamude pri plačilih, razen pri najemninah od komunalne infrastrukture in turistične takse, kjer zamudnikov ni opominjala. Občina je od upravnikov stanovanj, ki v imenu občine pobirajo najemnine za stanovanja, redno pridobivala poročila.

Občina ni vodila ustreznega nadzora nad oddajanjem prostorov, ki sta jih imela javna zavoda v upravljanju, v najem in ni poskrbela, da bi ji javna zavoda nakazovala zbrane najemnine od oddajanja prostorov, ki sta jih imela v upravljanju.

Občina je oddajala poslovni prostor po nižji najemnini, kot je bila dogovorjena s pogodbo oziroma v znesku, sprejetem na podlagi odločitve župana, čeprav zakonodaja izjem, ki bi se nanašale na obračunavanje nižje najemnine poslovnim subjektom, ki opravljajo izključno pridobitno dejavnost, ne dopušča. Občina je 3 uporabnikom za opravljanje javnih nalog oddajala prostore v brezplačno uporabo, pri tem pa jim ni zaračunavala obratovalnih stroškov in stroškov tekočega vzdrževanja.

Občina v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 in zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni celovito poročala o posameznih vrstah namenskih prejemkov, saj o prenesenih namenskih prejemkih iz leta 2017 ob polletju ni poročala, v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 pa o njih ni poročala popolno. V poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 in zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 je za nekatere vrste

namenskih prejemkov razvidna višina realiziranih sredstev, občina pa posebej o realizaciji posameznih vrst namenskih prejemkov ni poročala. V poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 je na splošno le za nekatere vrste namenskih prejemkov obrazložila razloge za odstopanja, prav tako je razloge za nižjo realizacijo oziroma nerealizacijo podala le za nekatere vrste namenskih prejemkov tudi v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018, ni pa v poročilu o izvrševanju proračuna v prvem polletju leta 2018 niti v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 obrazložila odstopanj pri vseh vrstah namenskih prejemkov, ki so tudi pomembno odstopali od načrtovanih, in razlogih zanje. Občina v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni popolno poročala o odstopanjih med načrtovano in realizirano višino posameznih vrst namenskih prejemkov in razlogih zanje.

Glede **načrtovanja porabe in porabe namenskih prejemkov ter poročanja o porabi namenskih prejemkov** smo ugotovili, da je občina v odloku, s katerim je sprejela proračun občine, prevzemanje obveznosti v breme namenskih prejemkov omejila le glede na višino vplačanih sredstev na posamezni proračunski postavki, ne pa tudi glede na višino načrtovanih sredstev na posamezni proračunski postavki, prerazporejanja pravic porabe pa ni omejila.

Občina v proračunu občine za leto 2018 na področju glavnih programov in podprogramov ni opredelila ciljev, ki jih s financiranjem želi doseči. Glede na to, da v proračunu občine za leto 2018 porabe posameznih vrst namenskih prejemkov posebej ni opredelila, tudi ciljev, ki jih želi doseči s porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, ni opredelila.

Občina namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov v proračunskih dokumentih ni načrtovala na način, da bi bila razvidna povezava med posamezno vrsto namenskega prejemka in namenom/projektom, ki bo financiran iz posamezne vrste namenskega prejemka, oziroma niso razvidni viri financiranja posameznih namenov/projektov in njihova višina. Nameni porabe so za nekatere vrste namenskih prejemkov razvidni le iz evidence posameznih vrst namenskih prejemkov občine, ki pa ni bila predložena občinskemu svetu. Občina namenov porabe posameznih vrst namenskih prejemkov za večletno obdobje ni načrtovala, prav tako tudi ni preverjala učinkov, ki jih bo s financiranjem dosegla.

Ker poraba posameznih vrst namenskih prejemkov ni enotno prikazana (na katerih proračunskih postavkah, v kakšni višini je realizirana, v različnih dokumentih različni nameni porabe), ni mogoče preveriti, ali je občina prevzela le toliko obveznosti, kot je znašala realizacija, in ali je dinamika porabe sredstev sledila prilivom, se pravi, da ni prevzela obveznosti prej, kot so bile posamezne vrste namenskih prejemkov realizirane.

Občina je prerazporejala sredstva s proračunskih postavk, na katerih naj bi bila načrtovana poraba posameznih vrst namenskih prejemkov, ker pa ni razvidno, v kakšni višini je bila poraba posameznih vrst namenskih prejemkov na posameznih proračunskih postavkah načrtovana, ni mogoče ugotoviti, ali je šlo za prerazporejanje namenskih sredstev ali morebitnih drugih sredstev, s katerimi je občina morda načrtovala financiranje posameznih namenov/projektov.

Občina v nobenem proračunskem ali drugem dokumentu ni transparentno izkazala, da so bile posamezne vrste namenskih prejemkov porabljene namensko, saj za posamezne namene/projekte ni izkazan vir financiranja, na podlagi česar bi bilo mogoče potrditi, da se sredstva niso porabila za druge namene. Le za porabo sredstev, ki jih je prejela na podlagi pogodbenih razmerij oziroma so ji bila dodeljena na podlagi odločb, je občina namene porabe dokumentirala. Nameni porabe so bili

opredeljeni le v evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občine, prav tako so nameni porabe za nekatere vrste namenskih prejemkov razvidni iz opisov proračunskih postavk, vendar so nameni porabe, opredeljeni v proračunu občine za leto 2018, zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ter evidenci posameznih vrst namenskih prejemkov občine, v nekaterih primerih različni/neusklajeni.

Občina je med proračunskim letom spreminjala višino načrtovanih sredstev na posameznih proračunskih postavkah, vendar so kljub temu konec leta na posameznih proračunskih postavkah nastala pomembna odstopanja med načrtovano in dejansko porabo posameznih vrst namenskih prejemkov, za katere je iz zaključnega računa mogoče razbrati, da je šlo za porabo namenskih prejemkov.

Občina v poročilu o izvrševanju proračuna občine v prvem polletju leta 2018 in v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni celovito poročala o porabi posameznih vrst namenskih prejemkov, nameni porabe so razvidni le za nekaj vrst namenskih prejemkov, prav tako tudi ni poročala o razlogih za odstopanja od načrtovanih zneskov. Ker občina v proračunu občine za leto 2018 ni opredelila ciljev, ki jih v okviru posameznega glavnega programa ali podprograma želi doseči, v zaključnem računu proračuna občine za leto 2018 ni mogla poročati o njihovem doseganju.

4. Priporočila

Občini Šoštanj priporočamo, naj:

- vzpostavi popolne evidence, ki ji bodo omogočale načrtovanje pridobivanja in porabe posameznih vrst namenskih prejemkov in pravočasno odzivanje na ugotovljena odstopanja pri prilivih namenskih prejemkov oziroma spremenjenega stanja;
- glede na to, da so pogodbe o upravljanju stanovanj sklenjene za nedoločen čas, preveri ustreznost sklenjenih pogodb s preveritvijo razmer na trgu;
- vzpostavi sistem prevzemanja obveznosti, ki bo zagotavljal, da prevzete obveznosti posameznih vrst namenskih prejemkov ne presežejo vplačanih sredstev oziroma ne presežejo na proračunski postavki načrtovanih sredstev;
- začne z večletnim načrtovanjem pridobivanja in porabe posameznih vrst namenskih prejemkov;
- okrepi delovanje notranjih kontrol pri pripravi proračuna občine in zaključnega računa občine v delu, ki se nanaša na namenske prejemke in njihovo porabo, tako da bo iz proračunskih dokumentov jasno razvidno, v kakšni višini so načrtovane posamezne vrste namenskih prejemkov ter za kakšne namene bodo porabljene; na enak način pa naj zagotovi tudi poročanje o realiziranih namenskih prejemkih in njihovi porabi;
- poroča Občinskemu svetu Občine Šoštanj o realiziranih in porabljenih vrstah namenskih prejemkov na način, da bo jasno razvidno, da gre za namenske prejemke, in prav tako navede porabo posameznih vrst namenskih prejemkov;
- okrepi notranje kontrole v delu, ki se nanaša na oddaje prostorov v lasti občine v brezplačno uporabo oziroma po nižji najemnini, tako da jasno opredeli pogoje in način preverjanja izpolnjevanja pogojev za brezplačno uporabo oziroma oddajo poslovnih prostorov po nižji najemnini.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Občini Šoštanj,
2. Darku Menihu,
3. Državnemu zboru Republike Slovenije.

5. Priloge

Priloga 1 Nameni porabe, določeni v predpisih, ki opredeljujejo posamezne vrste namenskih prejemkov

Vrsta namenskega prejemka	Predpis, ki določa namenskost	Predpis, ki določa namen porabe	Nameni porabe
I. Javnofinančni namenski prejemki:			
1. Donacije	43. člen ZJF	45. člen ZJF	način in pogoje porabe določi donator
2. Proračunski sklad (brez proračunske rezerve)	43. člen ZJF	56. člen ZJF	namen proračunskega sklada se določi z aktom o ustanovitvi proračunskega sklada
3. Proračunska rezerva	43. in 49. člen ZJF	49. člen ZJF	financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč, kot so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni, druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile, in ekološke nesreče
4. Prihodek od lastne dejavnosti neposrednega uporabnika (brez KS)	43. člen ZJF	113. člen pravilnika o postopkih	stroški, povezani z izvajanjem lastne dejavnosti
5. Prihodek od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov	43. člen ZJF	7. člen ZJF	<ul style="list-style-type: none"> za gradnjo infrastrukture, namenjene izvajanju občinskih obveznih javnih služb varstva okolja v skladu z državnimi operativnimi programi, sprejetimi s predpisi varstva okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda, ravnanja s komunalnimi odpadki in odlaganja odpadkov, in za zagotavljanje oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov, predpisanih za izvajanje obveznih občinskih GJS varstva okolja
6. Prihodek od okoljske dajatve, ki je na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisana zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami			
7. Odškodnine iz zavarovanja	43. člen ZJF	peti odstavek 107. člena pravilnika o postopkih	za odpravo škode, če obseg škode to zahteva, pa tudi za nakup nepremičnin in premičnin; kot odškodnine se obravnavajo tudi denarna sredstva, ki jih pridobi neposredni uporabnik na podlagi instrumenta zavarovanja pogodbene obveznosti (na primer aktivirane bančne garancije)

Vrsta namenskega prejemka	Predpis, ki določa namenskost	Predpis, ki določa namen porabe	Nameni porabe
8. Kupnina od prodaje kapitalskih naložb	74. člen ZJF	74. člen ZJF	<p>za odplačila dolgov v računu financiranja; lahko se uporabi tudi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v skladu s posebnim zakonom ali zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna za posamezno leto, ki določa drugačen namen porabe kupnine od prodaje določenih kapitalskih naložb, • za nakup novega stvarnega ali finančnega premoženja države oziroma občine, če kupnina presega obseg sredstev, potrebnih za odplačilo dolgov v računu financiranja, ali če ni glavnice dolga, ki zapadejo v plačilo v proračunskem letu, ali • za plačilo stroškov pripravljalnih dejanj za prodajo kapitalске naložbe in drugih stroškov, povezanih s prodajo naložbe
9. Kupnina od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja	43. člen ZJF		
10. Najemnina od oddaje stvarnega premoženja (brez najemnine za komunalno infrastrukturo)	80. člen ZJF	drugi odstavek 80. člena ZJF	za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja občine
11. Najemnina za komunalno infrastrukturo			
12. Posojila v letu 2018	prvi odstavek 10.a člena ZJF	prvi odstavek 10.a člena ZJF	za investicije, predvidene v občinskem proračunu
13. Sredstva za sofinanciranje uresničevanja pravic avtohtone italijanske/madžarske narodne skupnosti	20. člen ZFO-1	3. člen Uredbe o določitvi podrobnejših namenov porabe in meril za izračun višine sredstev, ki pripadajo posameznim občinam oziroma občinskim samoupravnim narodnim skupnostim	stroški dodatka za dvojezičnost za zaposlene
14. Sofinanciranje investicij	21. člen ZFO-1	drugi odstavek 23. člena ZFO-1	<ul style="list-style-type: none"> • stroški nakupa zemljišč, potrebnih za izvedbo investicijskega projekta, vključno z DDV, če ni povračljiv, • stroški predhodnih študij, investicijske in projektne dokumentacije, vključno z DDV, če ni povračljiv, • stroški gradbenih, obrtniških in instalacijskih del, vključno z DDV, če ni povračljiv, • stroški gradbenega nadzora, vključno z DDV, če ni povračljiv, • upravičeni stroški za namene iz prve do četrte alineje, če so kot upravičeni stroški določeni v navodilih organa upravljanja sredstev

Vrsta namenskega prejemka	Predpis, ki določa namenskost	Predpis, ki določa namen porabe	Nameni porabe
15.Sofinanciranje investicij iz strukturne in kohezijske politike EU		četrti odstavek 21. člena ZFO-1	kohezijske politike ali v pogodbi o odobrenih sredstvih strukturne in kohezijske politike EU, vključno z DDV, če ta ni povračljiv, in če ti niso sofinancirani iz sredstev EU, <ul style="list-style-type: none"> za plačilo tistih stroškov projektov strukturne in kohezijske politike EU za namene iz prve do četrte alineje, ki so nujno potrebni za izvedbo projekta, vendar jih organ upravljanja v navodilih iz prejšnje alineje ne pripozna kot upravičene stroške, vključno z DDV, če ta ni povračljiv
16.Presežek proračuna za leto 2017	5. člen ZFisP	5. člen ZFisP	za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo
17.Sofinanciranje skupne občinske uprave	26. člen ZFO-1	prvi odstavek 26. člena ZFO-1	če je institucionalna enota sektorja država zadolžena, se uporabijo le za odplačevanje glavnice njenega dolga; če institucionalna enota sektorja država nima dolgov, se ustvarjeni presežki uporabijo za financiranje primanjkljajev v obdobjih podpotencialne ravni bruto domačega proizvoda, za financiranje izpada prihodkov oziroma povečanja izdatkov v obdobjih resnega gospodarskega upada ali v primeru neobičajnega dogodka, na katerega ni mogoče vplivati in ima pomembne posledice za finančno stanje sektorja država, kot to opredeljuje Pakt za stabilnost in rast, ali za financiranje investicij v naslednjih letih
18.Sofinanciranje družinskega pomočnika	44. člen ZFO-1	44. člen ZFO-1	za plače in druge izdatke ter prispevke delodajalca zaposlenim v skupnih občinskih upravah
			za sofinanciranje pravic družinskega pomočnika (v 18.i členu Zakona o socialnem varstvu je določeno, da ima družinski pomočnik pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek v višini minimalne plače oziroma sorazmernega dela plačila za izgubljeni dohodek v primeru dela s krajšim delovnim časom od polnega)

Vrsta namenskega prejemka	Predpis, ki določa namenskost	Predpis, ki določa namen porabe	Nameni porabe
II. Namenski prejemki, ki jih opredeljujejo področni predpisi:			
1. Rezervni sklad po SZ-1	41. člen SZ-1	prvi odstavek 44. člena SZ-1	za poravnavo stroškov vzdrževanja, ki so predvideni v sprejetem načrtu vzdrževanja, kakor tudi za dela, vezana na učinkovitejšo rabo energije, za plačilo izboljšav, nujnih vzdrževalnih del, za odplačevanje v te namene najetih posojil in za zalaganje stroškov izterjave plačil v rezervni sklad
2. Turistična taksa	20. člen ZSRT oziroma 14. člen ZSRT-1	21. člen ZSRT (do uveljavitve ZSRT-1)	informacijsko-turistična dejavnost, spodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov turističnega območja, trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja, razvoj in vzdrževanje skupne turistične infrastrukture, razvoj in vzdrževanje javnih površin namenjenih turistom, organizacija in izvajanje prireditev, ozaveščanje in spodbujanje lokalnega prebivalstva za pozitiven odnos do turistov in turizma, druge storitve, ki jih v turističnem območju brezplačno nudijo turistom
		15. člen ZSTR-1	informacijska turistična dejavnost; spodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov turističnega območja; trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja; promocija turizma v digitalnem okolju; varovanje nepremičnih spomenikov lokalnega in državnega pomena; razvoj in vzdrževanje turistične infrastrukture; razvoj in vzdrževanje javnih površin, namenjenih turistom; urejanje in vključevanje zavarovanih naravnih območij v turistično ponudbo, ob upoštevanju aktov o zavarovanju ter v skladu z razvojnimi usmeritvami in varstvenimi režimi v zavarovanih območjih; organizacija in izvajanje prireditev; ozaveščanje in spodbujanje lokalnega prebivalstva glede pozitivnega odnosa do turistov in turizma, druge storitve, ki se na turističnem območju brezplačno zagotavljajo turistom
3. Koncesijska dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici	20. člen ZSRT oziroma 14. člen ZSRT-1	20. člen ZSRT; 74. člen ZIS; 14. člen ZSRT-1	za ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in za turistično infrastrukturo
4. Požarna taksa	58. člen ZVPoz	tretji odstavek 58. člena ZVPoz	sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah
5. Pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest	49. člen ZG	49. člen ZG	vzdrževanje gozdnih cest
6. Letno nadomestilo za upravljanje državnih gozdov	35. člen ZGGLRS	četrti odstavek 35. člena ZGGLRS	za gradnjo in vzdrževanje lokalne cestne infrastrukture

Vrsta namenskega prejemka	Predpis, ki določa namenskost	Predpis, ki določa namen porabe	Nameni porabe
7. Komunalni prispevek	84. člen ZPNačrt oziroma 229. člen ZUreP-2	drugi odstavek 84. člena ZPNačrt oziroma drugi odstavek 229. člena ZUreP-2	za gradnjo komunalne opreme skladno z NRP občinskega proračuna
8. Taksa za obravnavanje pobud za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu	109. člen ZUreP-2	tretji odstavek 109. člena ZUreP-2	financiranje nalog urejanja prostora
9. Nadomestilo za stroške lokacijske preveritve	132. člen ZUreP-2	tretji odstavek 132. člena ZUreP-2	
10. Taksa na neizkoriščena stavbna zemljišča	230. člen ZUreP-2	drugi odstavek 237. člena in 141. člen ZUreP-2	financiranje ukrepov zemljiške politike (aktivnosti, ki omogočajo uresničevanje ciljev prostorskega razvoja in usmerjanje razvoja poselitve), tako da: <ul style="list-style-type: none"> • skozi razvoj stavbnih zemljišč zagotavljajo njihovo zadostno količino in dostopnost za namene bivanja, dela in rekreacije, • ustvarjajo razmere za učinkovito gospodarjenje z zemljišči v javnem interesu, • omogočajo pridobivanje zemljišč in pravic na njih, potrebnih za izvedbo načrtovanih prostorskih ureditev, • zagotavljajo ustrezno urejenost prostora, omogočajo njegovo splošno rabo in varujejo grajeno javno dobro
11. Koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih	29. člen ZDLov-1	šesti odstavek 29. člena ZDLov-1	namenski izdatek za izvajanje ukrepov varstva in vlaganj v naravne vire; podrobnejše pogoje, namen in način porabe teh sredstev občina uredi z odlokom
12. Samoprispevek	13. člen ZSam-1		
13. Denarna sredstva, prejeta po pogodbi o sofinanciranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture	25. člen ZSam-1	1. člen ZSam-1	nameni za katere je uveden oziroma za katere je sklenjena pogodba
14. Prejeti iz državnega proračuna za povračilo sredstev subvencij tržne najemnine	121.b člen SZ-1	121.b člen SZ-1	država povrne sredstva, ki jih zalaga med letom občina

Vrsta namenskega prejema	Predpis, ki določa namenskost	Predpis, ki določa namen porabe	Nameni porabe
III. Drugi namenski prejemki, opredeljeni z odlokom o proračunu občine za leto 2018:			
1. Lastni prihodki KS			za namene, določene v finančnem načrtu KS
2. Prejeti od drugih občin			
3. Prejeti iz državnega proračuna za investicije (sanacije)	4. člen odloka o proračunu občine za leto 2018	4. člen odloka o proračunu občine za leto 2018	v skladu s pogodbenimi določili
4. Prejeti iz državnega proračuna za investicije			
5. Prejeti iz državnega proračuna za tekočo porabo (vzdrževanje gozdnih cest)			
6. Prejeti iz javnih skladov za investicije			
IV. Drugi namenski prejemki v občini:			
1. Prejeti od drugih prihodkov od prodaje	4. člen ¹⁾ odloka o rebalansu proračuna 1 za leto 2018		¹⁾
2. Prejeti od podeljene koncesije za rudarsko pravico			
3. Prejeti za sofinanciranje družinskega pomočnika (zavezanci)	18.a člen Zakona o socialnem varstvu ⁵⁶	18.a člen Zakona o socialnem varstvu	za sofinanciranje pravic družinskega pomočnika

Opomba: ¹⁾ Občina je v odloku o rebalansu proračuna 1 za leto 2018 navedene prejemke le na splošno opredelila kot namenska sredstva sofinanciranja, namenov porabe pa ni opredelila.

Vir: javnofinančni predpisi, področni predpisi in odlok o proračunu občine za leto 2018.

⁵⁶ Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A.

Priloga 2 Načrtovane in realizirane vrste namenskih prejemkov občine v letu 2018

Vrsta namenskega prejema	Določitev posamezne vrste namenskega prejema v odloku o proračunu občine za leto 2018 oziroma spremembah proračuna občine za leto 2018	Odlok o proračunu občine za leto 2018	Rebalans proračuna 1	Rebalans proračuna 2 in veljavni proračun ¹⁾	Realizirani proračun	Indeks realizirani proračun/odlok o proračunu občine za leto 2018	Indeks realizirani proračun/veljavni proračun
		v EUR	v EUR	v EUR	(5)	(6)=(5)/(2)*100	(7)=(5)/(4)*100
(1)		(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(5)/(2)*100	(7)=(5)/(4)*100
I. Javnofinančni namenski prejemki:							
1. Donacije	☒	105.000	210.000	1.660.000	1.603.850	1.527	97
2. Proračunski sklad (brez proračunske rezerve)	☒				0	/	/
3. Proračunska rezerva	☒	80.000	80.000	80.000	80.000	100	100
4. Prihodek od lastne dejavnosti neposrednega uporabnika (brez KS)	☒	0	0	0	0	/	/
5. Prihodek od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov	☒	0	0	0	0	/	/
6. Prihodek od okoljske dajatve, ki je na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisana zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami	☒	100.000	95.000	95.000	100.900	101	106
7. Odškodnine iz zavarovanja	☒	0	0	0	0	/	/
8. Kupnina od prodaje kapitalskih naložb	☒	0	0	0	0	/	/
9. Kupnina od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja	☒	0	337.000	337.000	171.854	/	51
10. Najemnina od oddaje stvarnega premoženja (brez najemnine za komunalno infrastrukturo)	☒	241.100	245.000	244.820	254.857	106	104
11. Najemnina za komunalno infrastrukturo	☒	1.403.800	1.578.900	1.578.900	1.431.949	102	91
12. Posojila v letu 2018	○ ²⁾	150.000	500.000	500.000	149.227	99	30
13. Sredstva za sofinanciranje uresničevanja pravic avtohtone italijanske/madžarske narodne skupnosti	☒	0	0	0	0	/	/
14. Sofinanciranje investicij	○ ²⁾	150.000	149.227	149.227	149.227	99	100

Vrsta namenskega prejema	Določitev posamezne vrste namenskega prejema v odloku o proračunu občine za leto 2018 oziroma spremembah proračuna občine za leto 2018	Odlok o proračunu občine za leto 2018	Rebalans proračuna 1	Rebalans proračuna 2 in veljavni proračun ¹⁾	Realizirani proračun	Indeks realizirani proračun/ odlok o proračunu občine za leto 2018	Indeks realizirani proračun/ veljavni proračun
		v EUR	v EUR	v EUR	(5)	(6)=(5)/(2)*100	(7)=(5)/(4)*100
(1)		(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(5)/(2)*100	(7)=(5)/(4)*100
15.Sofinanciranje investicij iz strukturne in kohezijske politike EU	○ ²⁾	85.000	126.164	126.507	32.888	39	26
16.Presežek proračuna za leto 2017	☒	0	0	0	0	/	/
17.Sofinanciranje skupne občinske uprave	○ ²⁾	9.000	8.000	7.890	7.888	88	100
18.Sofinanciranje družinskega pomočnika	○ ²⁾	31.000	40.000	47.800	47.784	154	100
II. Namenski prejemki, ki jih opredeljujejo področni predpisi:							
1. Rezervni sklad po SZ-1	☒	0	0	0	0	/	/
2. Turistična taksa	☒	100.000	110.000	110.000	98.034	98	89
3. Koncesijska dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici	○ ²⁾	3.000	3.000	3.000	3.305	110	110
4. Požarna taksa	☒	13.500	14.373	14.474	14.437	107	100
5. Pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest	○ ²⁾	10.000	12.000	12.000	16.014	160	133
6. Letno nadomestilo za upravljanje državnih gozdov	○ ²⁾	0	0	12.681	12.681	/	100
7. Komunalni prispevek	☒	55.000	100.000	100.000	92.946	169	93
8. Taksa za obravnavanje pobud za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu	☒	0	0	0	0	/	/
9. Nadomestilo za stroške lokacijske preveritve	☒	0	0	0	0	/	/
10.Taksa na neizkoriščena stavbna zemljišča	☒	0	0	0	0	/	/
11.Koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih	○ ²⁾	1.100	1.100	1.100	1.084	99	99
12.Samoprispevek	☒	0	0	0	0	/	/

Vrsta namenskega prejema	Določitev posamezne vrste namenskega prejema v odloku o proračunu občine za leto 2018 oziroma spremembah proračuna občine za leto 2018	Odlok o proračunu občine za leto 2018	Rebalans proračuna 1	Rebalans proračuna 2 in veljavni proračun ¹⁾	Realizirani proračun	Indeks realizirani proračun/ odlok o proračunu občine za leto 2018	Indeks realizirani proračun/ veljavni proračun
		v EUR	v EUR	v EUR	(5)	(6)=(5)/(2)*100	(7)=(5)/(4)*100
(1)		(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(5)/(2)*100	(7)=(5)/(4)*100
13. Denarna sredstva, prejeta po pogodbi o sofinanciranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture	☒	0	0	0	0	/	/
14. Prejeti iz državnega proračuna za povračilo sredstev subvencij tržne najemnine	○ ²⁾	2.000	2.000	1.713	3.546	177	207
III. Drugi namenski prejemki, opredeljeni z odlokom o proračunu občine za leto 2018:							
1. Lastni prihodki KS	☒	42.100	47.000	47.830	43.215	103	90
2. Prejeti od drugih občin	○ ²⁾	125.000	115.000	95.000	88.316	71	93
3. Prejeti iz državnega proračuna za investicije (sanacije)	○ ²⁾	200.000	300.000	655.000	302.487	151	46
4. Prejeti iz državnega proračuna za investicije	○ ²⁾	15.000	7.500	7.157	5.804	39	81
5. Prejeti iz državnega proračuna za tekočo porabo (vzdrževanje gozdnih cest)	○ ²⁾	8.000	8.000	5.780	5.325	67	92
6. Prejeti iz javnih skladov za investicije	○ ²⁾	0	206.395	206.395	19.995	/	10
IV. Drugi namenski prejemki v občini:							
1. Prejeti od drugih prihodkov od prodaje	○ ²⁾	5.000	10.100	9.450	6.091	122	64
2. Prejeti od podeljene koncesije za rudarsko pravico	○ ²⁾	44.000	44.000	46.725	46.724	106	100
3. Prejeti za sofinanciranje družinskega pomočnika (zavezanci)	○ ²⁾	/ ³⁾	/ ³⁾	/ ³⁾	21.022	/	/
Skupaj		2.978.600	4.349.759	6.155.449	4.811.451	162	78

Legenda: – občina je vključila posamezno vrsto namenskega prejema v odlok o proračunu občine za leto 2018 oziroma odlok o spremembi proračuna občine za leto 2018,
 ○ – delno vključila,
 – ga ni vključila.

Opomba: ¹⁾ Veljavni proračun predstavlja zadnji sprejeti proračun, dopolnjen s spremembami, ki so se zgodile med proračunskim letom. Pogoje in način spreminjanja pravic porabe določata ZJF in vsakoletni odlok o proračunu. V primeru občine je veljavni proračun rebalans proračuna 2 s prerazporeditvami.

²⁾ Občina je v odloku o proračunu občine za leto 2018 in rebalansu proračuna 1 na splošno navedla, da so namenska sredstva tudi prejeta sredstva iz drugih javnofinančnih institucij ter prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za sofinanciranje investicij in drugih projektov, ki se porabijo za namen, določen v pogodbi, ter druga namenska sredstva sofinanciranja.

³⁾ Občina je prihodke, prejete od zavezancev za sofinanciranje družinskega pomočnika, načrtovala v okviru več načrtovanih drugih nedavčnih prihodkov, zato načrtovani znesek, ki se nanaša na sofinanciranje zavezancev za družinskega pomočnika, ni razviden.

Vir: odlok o proračunu občine za leto 2018, rebalans proračuna 1, rebalans proračuna 2, zaključni račun proračuna občine za leto 2018 in podatki občine.

Priloga 3 Veljavne podlage občine v letu 2018 za pridobivanje oziroma pobiranje posameznih vrst namenskih prejemkov

Vrsta namenskega prejemka	Podlaga za pridobivanje oziroma pobiranje posamezne vrste namenskega prejemka, določena v:
I. Javnofinančni namenski prejemki:	
1. Donacije	Posamezne sklenjene pogodbe o donaciji
2. Proračunski sklad (brez proračunske rezerve)	Občina proračunskega sklada ni imela
3. Proračunska rezerva	Odlok o proračunu občine za leto 2018
4. Prihodek od lastne dejavnosti neposrednega uporabnika (brez KS)	Občina prihodka ni realizirala
5. Prihodek od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov	Občina prihodka ni realizirala
6. Prihodek od okoljske dajatve, ki je na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, predpisana zaradi obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami	Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 80/12 in 98/15 in NPB)
7. Odškodnine iz zavarovanja	Občina prihodka ni realizirala
8. Kupnina od prodaje kapitalskih naložb	Občina prihodka ni realizirala
9. Kupnina od prodaje/zamenjave stvarnega premoženja	Sklep o sprejetju Načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj v letu 2018 (Uradni list Občine Šoštanj, št. 1/18; občinski svet sprejel 21. 3. 2018) ter Sklep o sprejetju spremembe in dopolnitvah Načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj v letu 2018 (Uradni list Občine Šoštanj, št. 7/18; občinski svet sprejel 19. 9. 2018) in Sklep o načrtu ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Šoštanj za leto 2017 (Uradni list Občine Šoštanj, št. 6/16 in 3/17; občinski svet sprejel 21. 12. 2016 in 28. 6. 2017)
10. Najemnina od oddaje stvarnega premoženja (brez najemnine za komunalno infrastrukturo):	
<ul style="list-style-type: none"> poslovni in drugi prostori (poslovni prostori, garaže, športna dvorana, telovadnica, kegljišče ter ostalo, zemljišča in vila Mayer) in stanovanja 	<ul style="list-style-type: none"> poslovni in drugi prostori oziroma zemljišča (upoštevata ZSPDLS in Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 34/11, 42/12, 24/13, 10/14 in 58/16) ter ZSPDLS-1 in Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 31/18) ter stanovanja (upoštevata SZ-1 in Pravilnik o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04, 34/04, 62/06, 11/09, 81/11, 47/14) ter Uredbo o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najemnin (Uradni list RS, št. 131/03, 142/04, 99/08, 62/10 – ZUPJS, 79/15, 91/15)); Pogodba o opravljanju storitev upravljanja stanovanjskih hiš (brez št.), sklenjena 23. 7. 1996 z Linea, d.o.o.; Pogodba št. 52/98-FS o opravljanju storitev upravljanja za večstanovanjsko hišo "Kare ob Paki", sklenjena 23. 11. 1998 s Habit d.o.o., ter Aneks št. 1 k pogodbi št. 52/98-FS, sklenjen 20. 1. 2000; Pogodba o opravljanju storitev upravljanja stanovanjskih objektov (brez št.), sklenjena 12. 7. 2017 z Makom Turnškom d.o.o.;

Vrsta namenskega prejemka	Podlaga za pridobivanje oziroma pobiranje posamezne vrste namenskega prejemka, določena v:
<ul style="list-style-type: none"> JZ: OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj, Zavod za kulturo Šoštanj 	<p>Pogodba št. 1/5-2008 o opravljanju storitev upravljanja za večstanovanjski objekt, sklenjena 28. 8. 2008 s ČIVPP, d.o.o.;</p> <ul style="list-style-type: none"> OŠ Šoštanj: Odlok o ustanovitvi javnega vzgojnoizobraževalnega zavoda Osnovna šola Šoštanj; Soglasje za izplačilo osebnega dohodka čistilke/čistilca iz tržne dejavnosti in o brezplačnem koriščenju telovadnice za šolarje v popoldanskem času (št. 60300 1/2006, z dne 22. 9. 2006); Zavod za kulturo: Odlok o ustanovitvi Zavoda za kulturo Šoštanj; Sporazum (brez št., sklenjen 3. 6. 2003)
<p>11. Najemnina za komunalno infrastrukturo:</p> <ul style="list-style-type: none"> vodovod fekalna kanalizacija pokopališče plin in toplota deponija 	<p>Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Šoštanj ter odloki, ki urejajo področje:</p> <ul style="list-style-type: none"> oskrbe s pitno vodo: Odlok o oskrbi s pitno vodo za območje občine Šoštanj; odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode: Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode za območje občine; pokopališke in pogrebne dejavnosti in urejanja pokopališč: Odlok o pokopališkem redu, prenehal veljati z 10. 12. 2020 u uveljavitvijo novega Odloka o pokopališkem redu; distribucije plina in toplote: Odlok o dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina in distribuciji toplote v Občini Šoštanj <p>Odlok o preoblikovanju javnega podjetja Komunalno podjetje Velenje, izvajanje komunalnih dejavnosti, p.o. (Uradni list Občine Šoštanj, št. 1/16 – uradno prečiščeno besedilo) in Pogodba o najemu komunalne infrastrukture za izvajanje gospodarskih javnih služb (brez št., sklenjena 17. 8. 2017) s Komunalnim podjetjem Velenje d.o.o. ter Pogodba o naročilu izvajanja investicij v letu 2018, sklenjena med občinami ustanoviteljicami Komunalnega podjetja Velenje, d.o.o. in Komunalnim podjetjem Velenje, d.o.o. (brez št., sklenjena 25. 1. 2018)</p> <ul style="list-style-type: none"> komunalni odpadki: Odlok o ravnanju in odlaganju komunalnih odpadkov v Občini Šoštanj in Pogodba o poslovnem najemu javne infrastrukture Regijskega centra za ravnanje z odpadki Celje in razmerjih v zvezi z izvajanjem gospodarskih javnih služb (št. 354-9/2010-29, sklenjena 22. 12. 2011) s Simbio d.o.o.
12. Posojila v letu 2018	Odlok o proračunu občine za leto 2018, rebalans proračuna 1
13. Sredstva za sofinanciranje uresničevanja pravic avtohtone italijanske/madžarske narodne skupnosti	Občina do prihodka ni upravičena in ga ni realizirala
14. Sofinanciranje investicij	Pogodba o sofinanciranju projekta "Izgradnja kanalizacije Zavodnje (območje 1/center in območje 2)", št. C2130-18G300515, sklenjena 25. 10. 2018 z MGRT (nepovratna sredstva), zahtevek občine
15. Sofinanciranje investicij iz strukturne in kohezijske politike EU	Pogodba o sofinanciranju operacije ureditev parkirišč za kolesarje znotraj mestnega območja naselja Šoštanj št. 2430-18-1800025, sklenjena 29. 5. 2018 z Ministrstvom za infrastrukturo (v nadaljevanju: MI), zahtevek občine

Vrsta namenskega prejemka	Podlaga za pridobivanje oziroma pobiranje posamezne vrste namenskega prejemka, določena v:
16.Presežek proračuna za leto 2017	Občina presežka ni izkazala
17.Sofinanciranje skupne občinske uprave	ZFO-1; Odredba Ministrstva za javno upravo, št 410-35/2018/32 z dne 16. 5. 2018, ki se nanaša na sofinanciranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja, izdane na podlagi zahtevka občine za leto 2017 (zahtevek izdan 22. 3. 2018).
18.Sofinanciranje družinskega pomočnika	ZFO-1, specifikacija za nakazilo dodatnih sredstev za družinskega pomočnika za leto 2017
II. Namenski prejemki, ki jih opredeljujejo področni predpisi:	
1. Turistična taksa	Odlok o turistični taksi v Občini Šoštanj je z uveljavitvijo novega Odloka o turistični in promocijski taksi v Občini Šoštanj 17. 7. 2018 prenehal veljati, vendar pa se je zaračunavanje turistične takse za prenočevanje do 31. 12. 2018 izvajalo še po določbah odloka iz leta 2015 (12. člen novega Odloka o turistični in promocijski taksi v Občini Šoštanj)
2. Koncesijska dajatev za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnici	Podlage niso bile urejene
3. Požarna taksa	ZVPoz, Sklep vlade (št. 423-03/2001-4 in 423-03/2001-5) na podlagi katerega Odbor za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada pri Upravi RS za zaščito in reševanje potrdi sredstva in jih razdeli občinam (Razdelilnik požarne takse občinam)
4. Pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest	Uredba o razporejanju pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest
5. Letno nadomestilo za upravljanje državnih gozdov	ZGGLRS
6. Komunalni prispevek	Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje Občine Šoštanj
7. Taksa za obravnavanje pobud za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu	Občina takse za obravnavanje pobud za spremembo namenske rabe prostora v občinskem prostorskem načrtu ni zaračunavala
8. Nadomestilo za stroške lokacijske preveritve	Občina nadomestila za stroške lokacijske preveritve ni zaračunavala
9. Taksa na neizkoriščena stavbna zemljišča	Občina takse na neizkoriščena stavbna zemljišča ni zaračunavala
10.Koncesijska dajatev za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih	Občina ni imela vzpostavljene podlage za pridobivanje navedenih namenskih prejemkov
11.Samoprispevek	Občina samoprispevka ni pobirala
12.Denarna sredstva, prejeta po pogodbi o sofinanciranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture	Občina pogodb o sofinanciranju izgradnje ali rekonstrukcije lokalne javne infrastrukture ni imela sklenjenih
13.Prejeti iz državnega proračuna za povračilo sredstev subvencij tržne najemnine	SZ-1, Zahtevek občine in Sklep MOP o povračilu sredstev subvencij pri plačevanju tržne najemnine za stanovanja št. 2550-18-550093 (št. 35201-1/2018/232 z dne 22. 10. 2018)

Vrsta namenskega prejemka	Podlaga za pridobivanje oziroma pobiranje posamezne vrste namenskega prejemka, določena v:
III. Drugi namenski prejemki, opredeljeni z odlokom o proračunu občine za leto 2018:	
1. Lastni prihodki KS	KS so pravne osebe in niso bile revidiranci
2. Prejeti od drugih občin	Zakon o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJF in 55/17)
3. Prejeti iz državnega proračuna za investicije (sanacije)	Pogodba št. 2552-18-420043, sklenjena z MOP 23. 5. 2015 za sanacijo plazu na JP 910630 Zager–Lokovica ter zahtevek občine; pogodba št. 2550-18-420056, sklenjena z MOP 11. 6. 2018 za sanacijo plazu na LC 410040 ovinek Onat, ter zahtevek občine; pogodba št. 2550-18-4200072, sklenjena z MOP 16. 7. 2018 za sanacijo plazu na LC 410010 Petelinji klanec, ter zahtevek občine; pogodba št. 2550-18-420093, sklenjena 6. 9. 2018 z MOP za sanacijo plazu na LC 910321 Lipovšek–Ravne, ter zahtevek občine
4. Prejeti iz državnega proračuna za investicije	Pogodba o sofinanciranju operacije ureditev parkirišč za kolesarje znotraj mestnega območja naselja Šoštanj, št. 2430-18-1800025, sklenjena 29. 5. 2018 z MI, zahtevek občine
5. Prejeti iz državnega proračuna za tekočo porabo (vzdrževanje gozdnih cest)	Pogodba o vzdrževanju gozdnih cest za leto 2018, ki so jo sklenili Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavod za gozdove in občina (št. 2330-18-000110167, sklenjena 21. 3. 2018)
6. Prejeti iz javnih skladov za investicije	Pogodba o izplačilu nepovratne finančne spodbude št. 36006-11/2016 P, sklenjena 20. 2. 2017 z Eko skladom, javni sklad
IV. Drugi namenski prejemki v občini:	
1. Prejeti od drugih prihodkov od prodaje	Posamezne sklenjene pogodbe; podlage so bile delno urejene
2. Prejeti od podeljene koncesije za rudarsko pravico	Odločba MI o višini rudarske koncesnine (št. 0141-16/2013/23 (00911294) z dne 3. 7. 2018; podlage so bile delno urejene
3. Prejeti za sofinanciranje družinskega pomočnika (zavezanci)	Občina je prejemke realizirala

Vir: dokumentacija občine.

Priloga 4 Evidenca posameznih vrst namenskih prejemkov občine in evidenca porabe prenesenih namenskih prihodkov iz leta 2017 v letu 2018, ki jo je vodila v letu 2018

v EUR

I. Realizacija namenskih prejemkov in njihova poraba v letu 2018					
Namenski prejemki v letu 2018			Poraba namenskih prejemkov letu 2018		
konto	naziv konta	realizacija	šifra proračunske postavke	naziv proračunske postavke	realizacija
704700	Okoljska dajatev za onesnaževanje okolja	100.899,70	15022003	Gradnja kanalizacijskih sistemov	95.000,00
704704	Turistična taksa	98.034,22	14031001	Prireditve (sejmi, razstave in drugo)	4.509,01
			14031002	Druge promocijske aktivnosti	4.960,37
			14032001	Sofinanciranje programov turistične zveze in turističnih društev	34.849,00
			14032002	Sofinanciranje turističnih prireditev (pust)	14.546,35
			14032008	Ureditev turistične infrastrukture	4.280,30
			13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	34.889,19
					98.034,22
704708	Pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest	16.014,40	11041001	Vzdrževanje, gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest in mostov	12.000,00
710301	Prihodki od najemnin za poslovne prostore	32.673,07	04033006	Ureditev doma v KS Lokovica	7.783,83
			04033022	Dom krajanov v Skornem	7.007,24
			06031007	Počitniška dejavnost (upravljanje in vzdrževanje)	5.588,93
			06032003	Investicijsko vzdrževanje in investicije v upravne prostore	9.700,95
			14021002	Podjetniški inkubator za mlade podjetnike	2.592,12
					32.673,07
710302	Prihodki od najemnin za stanovanja	179.020,08	16053001	Investicijsko vzdrževanje stanovanj	65.741,44
			13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	99.258,56
					165.000,00

I. Realizacija namenskih prejemkov in njihova poraba v letu 2018

Namenski prejemki v letu 2018		Poraba namenskih prejemkov letu 2018			
konto	naziv konta	realizacija	šifra proračunske postavke	naziv proračunske postavke	realizacija
710304	Prihodki od drugih najemnin	1.475.112,72	15021006	Investicije in investicijsko vzdrževanje RCERO I. in II. faza iz najem.	17.311,04
	Opomba: lastni prihodki KS		12041002	Oskrba z zemeljskim plinom (najemnina)	201,99
	iz naslova najemnin so izvzeti in so prikazani v samostojni tabeli (34.605,71 EUR)		12071004	Oskrba s toplotno energijo (najemnina)	354.156,11
			15022006	Odvajanje in čiščenje odplak (najemnina)	312.931,10
			16031006	Oskrba z vodo (najemnina)	201.593,51
			16031007	Subvencija cene omrežnine	133.099,94
			16032005	Pokopališče – investicijsko vzdrževanje, iz najemnine	35.784,70
			16032006	Subvencija cene pokopališke dejavnosti	42.867,79
			16035002	Druge komunalne dejavnosti – obv. do KPV iz podb.	49.871,80
			22011007	Odplačilo glavnice – toplifikacija Topolšica	10.345,84
			22011008	Odplačilo obresti – toplifikacija Topolšica	286,99
			22011013	Odplačilo glavnice – CEP Velenje	17.200,00
			22011017	Odplačilo glavnice – Plinovod Gaberke	38.520,76
			22011029	Odplačilo glavnice – Kanalizacija Gaberke	29.166,68
			22011043	Odplačilo glavnice – kohezija cevovodi I. faza	6.556,20
			22011045	Odplačilo glavnice – kohezija kanalizacija	32.136,56
			22011047	Odplačilo glavnice – kohezija cevovodi	38.123,36
			22011049	Odplačilo glavnice – kohezija cevovodi II. faza	55.057,24
			22012004	Nadomestila za vodenje prevzetih kreditov KPV	1.325,57
			19031011	Invest. stroški na osnovni šoli in športni dvorani	80.000,00
			16062002	Nakup zemljišč za komunalno in cestno infrastrukturo	16.419,95

I. Realizacija namenskih prejemkov in njihova poraba v letu 2018					
Namenski prejemki v letu 2018			Poraba namenskih prejemkov letu 2018		
konto	naziv konta	realizacija	šifra proračunske postavke	naziv proračunske postavke	realizacija
					1.472.957,13
710306	Prihodki iz naslova podeljenih koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih	1.083,56	11041001	Vzdrževanje, gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest in mostov	1.083,56
710309	Prihodki iz naslova koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo	3.304,60	14032008	Ureditev turistične infrastrukture	3.000,00
710311	Prihodki od podeljenih koncesij za rudarsko pravico	46.324,49	13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	46.324,49
713099	Drugi prihodki od prodaje	6.090,63	18035005	Delovanje vile Mayer	890,63
	Opomba: lastni prihodki KS		14032004	Pravljичno mesto, drsališče	2.200,00
	iz naslova drugih prihodkov od prodaje so izvzeti in so prikazani v samostojni tabeli (1.650,00 EUR)		13061001	Izgradnja brezžičnega interneta (WiFi) v občini	3.000,00
					6.090,63
714105	Prihodki od komunalnih prispevkov	92.946,47	16031002	Gradnja vodovodnih sistemov	33.893,41
			15022001	Vzdrževanje in gradnja meteorne kanalizacije	59.053,06
					92.946,47
720000	Prihodki od prodaje poslov. objektov in prostorov	25.200,00	13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	25.200,00
720001	Prihodki od prodaje stanov. objektov in stanovanj	107.800,00	15062001	Nakup stanovanj in bivalnih enot	66.000,00
			16053001	Investicijsko vzdrževanje stanovanj	41.800,00
720100	Prihodki od prodaje cestnih motornih vozil	72,00	13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	72,00
722100	Prihodki od prodaje stavbnih zemljišč	38.782,00	16062002	Nakup zemljišč za komunalno in cestno infrastrukturo	38.782,00
730000	Prejete donacije	1.603.850,00	14032004	Pravljичno mesto, drsališče	2.050,00
	Opomba: lastni prihodki KS		04033005	Ureditev doma KS Skorno - Florjan	15.300,00
	iz naslova donacije so izvzeti in so prikazani v samostojni tabeli (1.710,00 EUR)		06032003	Investicijsko vzdrževanje in investicije v upravne prostore	290.000,00
			13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	220.300,00

I. Realizacija namenskih prejemkov in njihova poraba v letu 2018

Namenski prejemki v letu 2018			Poraba namenskih prejemkov letu 2018		
konto	naziv konta	realizacija	šifra proračunske postavke	naziv proračunske postavke	realizacija
			13023009	Avtobusno postajališče v Topolšici	48.600,00
			13024001	Javna razsvetljava Gaberke	48.900,00
			18035006	Gradnja prizidka h glasbeni šoli	376.900,00
					1.002.050,00
7400010	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	149.227,00	15022003	Gradnja kanalizacijskih sistemov (Zavodnje)	149.277,00
7400011	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	14.437,00	07032001	Dejavnost gasilskih društev in zveze	14.437,00
7400014	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	302.487,43	23022009	Sanacije in obnove po narav. nesrečah iz preteklih let	302.487,43
7400015	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	5.803,82	13022005	Investicije v kohezijske projekte CPS (kolesar., parkirišča)	5.803,82
740004	Druga prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	18.005,83	11041001	Vzdrževanje, gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest in mostov	5.324,97
	Opomba: delni znesek prihodkov		13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	12.680,86
					18.005,83
740301	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	19.994,85	13022005	Investicije CPS (električne polnilne postaje) – investicija v letu 2017	19.994,85
741301	Prej. sred. iz državnega proračuna iz sredstev EU iz Kohezijskega sklada	32.888,29	13022005	Investicije v kohezijske projekte CPS (kolesarska parkirišča)	32.888,29
					52.883,14

II. Poraba prenesenih namenskih prihodkov iz leta 2017 v letu 2018					
Neporabljeni namenski prejemki iz leta 2017			Poraba namenskih prejemkov iz leta 2017 v letu 2018		
konto	naziv konta	stanje na 1. 1. 2018	šifra proračunske postavke	naziv proračunske postavke	poraba v 2018
704704	Turistična taksa	6.690,23	13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	6.690,23
704708	Pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest	333,83	11041001	Vzdrževanje, gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest in mostov	333,83
710302	Prihodki od najemnin za stanovanja	9.175,60	13022001	Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest	9.175,60
710306	Prihodki iz naslova podeljenih koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo v loviščih	367,82	11041001	Vzdrževanje, gradnja in rekonstrukcija gozdnih cest in mostov	367,82
714105	Prihodki od komunalnih prispevkov	21.352,68	15022003	Gradnja kanalizacijskih sistemov	21.352,68
	Skupaj	37.920,16		Skupaj	37.920,16

Vir: podatki občine.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si